

Baština Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine

LJETOPIS knj. X

1978

Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine

<https://bastina.anubih.ba/items/6360700f-6bfe-482e-8fa2-41247bdbb22f>

Preuzeto s Baštine Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine

<https://bastina.anubih.ba/>

LJETOPIS
AKADEMIJE NAUKA I UMJETNOSTI
BOSNE I HERCEGOVINE
za 1977. godinu

KNJIGA X

Sarajevo
1978.

LJETOPIS
AKADEMIJE NAUKA I UMJETNOSTI
BOSNE I HERCEGOVINE
za 1977. godinu

KNJIGA X

Sarajevo
1978.

Pripremio i uredio
akademik MILIVOJE ĆIRIĆ

Članovi redakcije
ENES EKIĆ i RAJKO DURSUN

I z d a l a
AKADEMIJA NAUKA I UMJETNOSTI BOSNE I HERCEGOVINE

I. PODACI O SASTAVU AKADEMIJE

1.Sastav organa Akademije.....	7
a)Predsjedništvo Akademije.....	7
b)Izvršni odbor Predsjedništva Akademije.....	8
c)Počasni članovi Akademije.....	8
d)Članovi Akademije po odjeljenjima.....	8
e)Sastav odbora,komisija i drugih tijela Akademije.....	12
f)Odjeljski centri,odbori i komisije.....	15
2.Organizacija i sastav Radne zajednice Sekretarijata i naučnih službi u Akademiji.....	21

II. RAD AKADEMIJE

1.Uvod.....	25
2.Skupštine Akademije.....	26
3.Predsjedništvo i Izvršni odbor Akademije.....	26
4.Rad Savjeta akademija nauka i umjetnosti SFRJ.....	28
5.Odbor za koordinaciju naučnog rada Akademije.....	29
6.Naučni skupovi.....	29
7.Komisije za istoriju naroda BiH.....	32
8.Izdavačka djelatnost.....	33
9.Biblioteka.....	35
10.Sekretarijat i naučne službe Akademije.....	36

III. IZVJEŠTAJI O RADU ODJELJENJA AKADEMIJE(1.I–31.XII 1977)

1.Izveštaji odjeljenja i organizacionih jedinica.....	41
2.Individualni rad članova odjeljenja.....	76
3.Izveštaji članova Akademije o učešću na naučnim skupovima.....	111
4.Pregled izvršenja Finansijskog plana Akademije za 1977.....	115
5.Pregled prihoda i rashoda Fonda za naučnoistraživački rad za 1977.....	116

IV. PLAN RADA I FINANSIJSKI PLAN AKADEMIJE ZA 1978.GODINU

1.Plan rada Akademije za 1978.godinu.....	119
2.Finansijski plan Akademije za 1978.godinu.....	138

V. PODACI O PREMINULIM ČLANOVIMA AKADEMIJE

1.Jahiel Finci,biografija i bibliografija.....	141
2.Dragomir Ćosić,biografija i bibliografija.....	145

I. PODACI O SASTAVU AKADEMIJE

1. – SASTAV ORGANA AKADEMIJE

a) PREDsjedništvo AKADEMIJE

(do 26.oktobra 1977.godine)

akademik EDHEM ČAMO, predsjednik
akademik VOJO DIMITRIJEVIĆ, potpredsjednik
akademik KEMAL KAPETANOVIĆ, potpredsjednik
akademik ALOJZ BENAC, generalni sekretar
akademik MIDHAT ŠAMIĆ, sekretar Odjeljenja za književnost i umjetnost
akademik MIROSLAV VARADIN, sekretar Odjeljenja prirodnih i matematičkih nauka
akademik SEID HUKOVIĆ, sekretar Odjeljenja medicinskih nauka
akademik JAHIEL FINCI, sekretar Odjeljenja tehničkih nauka do 11. aprila
1977. godine
akademik HAMDİJA ĆEMERLIĆ, sekretar Odjeljenja društvenih nauka
akademik ALEKSANDER TRUMIĆ, član
akademik MIDHAT BEGIĆ, član
akademik HAJRUDIN HADŽISELIMOVIĆ, član
akademik VOJISLAV SPAIĆ, član
akademik MILIVOJE ĆIRIĆ, član

(od 27.oktobra 1977.godine)

akademik ALOJZ BENAC, predsjednik
akademik MIDHAT ŠAMIĆ, potpredsjednik
akademik KEMAL KAPETANOVIĆ, potpredsjednik
akademik MILIVOJE ĆIRIĆ, generalni sekretar
dopisni član DERVIŠ SUŠIĆ, sekretar Odjeljenja za književnost i umjetnost
akademik MIROSLAV VARADIN, sekretar Odjeljenja prirodnih i matematičkih nauka
akademik SEID HUKOVIĆ, sekretar Odjeljenja medicinskih nauka
dopisni član SVETOZAR ZIMONJIĆ, sekretar Odjeljenja tehničkih nauka
akademik NEDIM FILIPOVIĆ, sekretar Odjeljenja društvenih nauka
akademik ALEKSANDER TRUMIĆ, član
akademik VOJO DIMITRIJEVIĆ, član
akademik HAJRUDIN HADŽISELIMOVIĆ, član
akademik VOJISLAV SPAIĆ, član

akademik DUŠAN MAKSIMOVIĆ, član

*b) IZVRŠNI ODBOR PREDSJEDNIŠTVA AKADEMIJE
(do 26.oktobra 1977.godine)*

akademik EDHEM ČAMO, predsjednik
akademik VOJO DIMITRIJEVIĆ, potpredsjednik
akademik KEMAL KAPETANOVIĆ, potpredsjednik
akademik ALOJZ BENAC, generalni sekretar

(od 27. oktobra 1977. godine)

akademik ALOJZ BENAC, predsjednik
akademik MIDHAT ŠAMIĆ, potpredsjednik
akademik KEMAL KAPETANOVIĆ, potpredsjednik
akademik MILIVOJE ĆIRIĆ, generalni sekretar

c) POČASNI ČLANOVI AKADEMIJE

JOSIP BROZ – TITO
EDVARD KARDELJ
dr VLADIMIR BAKARIĆ
RODOLJUB ČOLAKOVIĆ

d) ČLANOVI AKADEMIJE PO ODJELJENJIMA

1. Odjeljenje društvenih nauka

Redovni članovi (akademici):

ALOJZ BENAC
BRANISLAV ĐURĐEV
NEDIM FILIPOVIĆ
CVJETKO RIHTMAN
VOJISLAV SPAIĆ
JOVAN VUKOVIĆ
HAMDIIJA ĆEMERLIĆ

Dopisni članovi

MILORAD EKMEČIĆ
HASAN HADŽIOMEROVIĆ
DESANKA KOVAČEVIĆ–KOJIĆ

STJEPAN LOVRENOVIĆ
ARIF TANOVIĆ
RADE UHLIK

Članovi Akademije

a) domaći:

MEHMED BEGOVIĆ
FRANCE BEZLAJ
VASO ČUBRILLOVIĆ
IVAN FOCHT
MILUTIN GARAŠANIN
GRGA NOVAK
BRANKO PAVIĆEVIĆ
MIHAILO PETRUŠEVSKI
DUJE RENDIĆ–MIOČEVIĆ

b) inostrani:

BOBODŽAN G. GAFUROV (umro 7. jula 1977)
EMIL CONDURACI
ZDZISTAV STIEBER

c) saradnici:

BORIVOJ ČOVIĆ

U okviru Odjeljenja društvenih nauka kao stalne organizacione jedinice djeluju:

- a) Centar za balkanološka ispitivanja – direktor akademik Alojz Benac i
- b) Komisija za lingvistička ispitivanja – predsjednik akademik Jovan Vuković.

2. Odjeljenje prirodnih i matematičkih nauka

Redovni članovi (akademici):

MAHMUT BAJRAKTAREVIĆ
EDHEM ČAMO
MIĀIVOJE ĆIRIĆ
PAVLE FUKAREK
KRUNOSLAV LJOLJE
DUŠAN MAKSIMOVIĆ
TONKO ŠOLJAN
MIROSLAV VARADIN

Dopisni članovi

MIRALEM DŽINIĆ

AVDO HADŽIBEGANOVIĆ
TIHOMIR VUKOVIĆ

Članovi Akademije

a) domaći:

BRANKO BAJČETIĆ
BRANISLAV MARTIĆ
DRAGOMIR ČOSIĆ (umro 22. decembra 1977)
MLADEN DEŽELIĆ
GEORGI FILIPOVSKI
DUŠAN KANAZIR
PAVLE SAVIĆ

b) inostrani:

VLADIMIR PRELOG

c) saradnici:

FIKRET VAJZOVIĆ
VESELIN PERIĆ

3. Odjeljenje medicinskih nauka

Redovni članovi (akademici):

JAKOB GAON
HAJRUDIN HADŽISELIMOVIĆ
SEID HUKOVIĆ
JOSIP JEŽIĆ
GRUJICA ŽARKOVIĆ

Dopisni članovi:

IBRO BRKIĆ
MARKO CIGLAR
ALEKSANDAR NIKULIN
JAKOV RUKAVINA
HIŠAM SERDAREVIĆ

Članovi Akademije

a) domaći

VLADIMIR ČAVKA
BOGDAN BRECELJ
FRAN KOGOJ

RADIVOJE MILIN
ISIDOR PAPO
MILIVOJE SARVAN

Saradnici:

EŠREF SARAJLIĆ
DŽEMAL REZAKOVIĆ
LADISLAV OŽEGOVIĆ

4. Odjeljenje za književnost i umjetnost

Redovni članovi (akademici):

MIDHAT BEGIĆ
VOJO DIMITRIJEVIĆ
VLADO MILOŠEVIĆ
ISMET MUJEZINOVIĆ
ĆAMIL SIJARIĆ
MIDHAT ŠAMIĆ
IVO ŠEREMET
MICA TODOROVIĆ

Dopisni članovi:

DERVIŠ SUŠIĆ
DUŠAN ĐUROVIĆ

Članovi Akademije

a) domaći:

MEHMED SELIMOVIĆ
ANTUN AUGUSTINČIĆ
BRANKO ČOPIĆ
VELIBOR GLIGORIĆ (umro 4. oktobra 1977)
NEDELJKO GVOZDENOVIĆ
BLAŽO KONESKI
MIROSLAV KRLEŽA
SKENDER KULENOVIĆ
HARALAMPIJE POLENAKOVIĆ
JOSIP VIDMAR

b) inostrani:

KONRAD WOLF

5. Odjeljenje tehničkih nauka

Redovni članovi (akademici):

**JOSIP BAĆ
JAHIEL FINCI (umro 11. aprila 1977)
JULIJE HAHAMOVIĆ
RADOSLAV JOVANOVIĆ
KEMAL KAPETANOVIĆ
ALEKSANDER TRUMIĆ
MUHAMED KADIĆ
MANOJLO MARAVIĆ**

Dopisni članovi:

**TIHOMIL MARKOVIĆ
STJEPAN MIKULEC
HUSREF REDŽIĆ
MUHAMED RIĐANOVIĆ
IVAN SOKLIĆ
SVETOZAR ZIMONJIĆ**

Članovi Akademije

a) domaći:

**IVAN JURKOVIĆ
ĐORĐE LAZAREVIĆ
ANTON KUHELJ
BRANKO ŽEŽELJ**

b) inostrani:

BORIS EVGENEVIČ PATON

e) SASTAV ODBORA, KOMISIJA I DRUGIH TIJELA AKADEMIJE

1. Odbor za koordinaciju naučnog rada Akademije

**akademik Kemal KAPETANOVIĆ, predsjednik
akademik Hajrudin HADŽISELIMOVIĆ
akademik Nedim FILIPOVIĆ
akademik Ćamil SIJARIĆ
akademik Krunoslav LJOLJE
akademik Muhamed KADIĆ**

2. Odbor za izdavačku djelatnost

akademik Miroslav VARADIN, predsjednik
akademik Ivo ŠEREMET
dopisni član Aleksandar NIKULIN
dopisni član Milorad EKMEČIĆ
dopisni član Muhamed RIĐANOVIĆ

ODBORI I KOMISIJE PREDsjedništva AKADEMIJE

1. Odbor za biblioteku i dokumentaciju

akademik Manojlo MARAVIĆ, predsjednik
akademik Josip JEŽIĆ
akademik Ćamil SIJARIĆ
akademik Krunoslav LJOLJE
dopisni član Milorad EKMEČIĆ

2. Odbor za finansije

akademik Dušan MAKSIMOVIĆ, predsjednik
akademik Ćamil SIJARIĆ
akademik Hamdija ĆEMERLIĆ
dopisni član Marko CIGLAR

3. Komisija za nagrade i odlikovanja

akademik Midhat ŠAMIĆ, predsjednik
akademik Vojislav SPAIĆ
akademik Krunoslav LJOLJE
akademik Julije HAHAMOVIĆ
dopisni član Ibro BRKIĆ
dopisni član Derviš SUŠIĆ

4. Komisija za Istoriju naroda Bosne i Hercegovine

akademik Branislav ĐURĐEV, predsjednik
akademik Nedim FILIPOVIĆ
dopisni član Desanka KOVAČEVIĆ–KOJIĆ
dr Dževad JUZBAŠIĆ
dr Nikola BABIĆ

Članovi potkomisija

I – za srednji vijek

dopisni član Dešanka KOVAČEVIĆ–KOJIĆ, rukovodilac
prof. dr Marko ŠUNJIĆ
prof. dr Sima ĆIRKOVIĆ

II – za turski period do kraja XVII vijeka

akademik Nedim FILIPOVIĆ, rukovodilac
akademik Branislav ĐURĐEV
prof. dr Milan VASIĆ
dr Adem HANDŽIĆ
dipl. inž. Alija BEJTIĆ
prof. Hamid HADŽIBEGIĆ

III – za turski period od XVII vijeka do 1878. godine

akademik Branislav ĐURĐEV, rukovodilac
doc. dr Mustafa IMAMOVIĆ
dipl. inž. Alija BEJTIĆ
Ahmed ALIČIĆ
dr Muhamed HADŽIJAHIĆ

IV – za period austrougarske uprave

dr Dževad JUZBAŠIĆ, rukovodilac
doc. dr Mustafa IMAMOVIĆ
Risto BESAROVIĆ
prof. dr Ferdo HAUPTMAN, konsultant
mr Ilijas HADŽIBEGOVIĆ

V – za period između dva rata

dr Nikola BABIĆ, rukovodilac
dr Nedim ŠARAC
dr Ahmed HADŽIROVIĆ

VI – za period narodnooslobodilačkog rata i socijalističke revolucije

dr Nikola BABIĆ, rukovodilac
mr Rafael BRČIĆ
dr Zdravko ANTONIĆ

f) ODJELJENJSKI CENTRI, ODBORI I KOMISIJE

Odjeljenje društvenih nauka

1. Centar za balkanološka ispitivanja

akademik Alojz BENAC, direktor Centra

Članovi Centra:

prof. dr Franjo BARIŠIĆ (Beograd)
prof. dr Branimir BRATANIĆ (Zagreb)
akademik Branislav ĐURĐEV
dr Borivoj ČOVIĆ
akademik Nedim FILIPOVIĆ
prof. dr Stane GABROVEC (Ljubljana)
prof. dr Milutin GARAŠANIN (Beograd)
prof. dr Radosav KATIČIĆ (Zagreb)
prof. Špiro KULIŠIĆ (Beograd)
prof. dr Fanula PAPAZOGLU (Beograd)
akademik Mihailo PETRUŠEVSKI (Skoplje)
prof. dr Duje RENDIĆ–MIOČEVIĆ (Zagreb)
prof. dr Mate SUIĆ (Zagreb)

2. Komisija za lingvistička ispitivanja

akademik Jovan VUKOVIĆ, predsjednik

a) Stalni spoljni saradnici:

prof. dr Herta KUNA
prof. dr Ksenija MILOŠEVIĆ
prof. dr Milivoje MINOVIĆ
Hrvoje KRIŽIĆ
Nadžija TASO
Josip BAOTIĆ
doc. dr Novica PETKOVIĆ
prof. dr Velimir MIHAJLOVIĆ (Novi Sad)
doc. dr Vera JERKOVIĆ (Novi Sad)
doc. dr Radoje SIMIĆ (Beograd)

b) povremeni spoljni saradnici:

prof. dr Milan VASIĆ
dr Miloš BJELOVITIĆ
Nedžad HADŽIDEDIĆ

3. Komisija za filozofiju, sociologiju i politologiju

dopisni član Arif TANOVIĆ, predsjednik
akademik Branislav ĐURĐEV
član Ivan FOCHT
prof. dr Stojan TOMIĆ
prof. dr Muhamed FILIPOVIĆ
prof. dr Zoran VIDAKOVIĆ
prof. dr Abdulah ŠARČEVIĆ
prof. dr Franjo Kožul
prof. dr Besim IBRAHIMPAŠIĆ

4. Komisija za etnomuzikologiju

akademik Cvjetko RIHTMAN, predsjednik
akademik Jovan VUKOVIĆ
akademik Vlado MILOŠEVIĆ
akademik Alojz BENAC
mr Dunja RIHTMAN
mr Mira FULANOVIĆ
dr Dženana BUTUROVIĆ
Nedžad HADŽIDEDIĆ
Dragan VUJIČIĆ
Ljuba SIMIĆ
docent Vinko KRAJTMAJER
Ankica PETROVIĆ
Jasna SPAIĆ
mr Munib MAGLAJLIĆ
prof. Đurđica RAJČEVIĆ–MAJIĆ

Odjeljenje prirodnih i matematičkih nauka

Odbor za unapređenje stočarstva u brdsko-planinskom području BiH

akademik Dušan MAKSIMOVIĆ, predsjednik
akademik Edhem ČAMO
akademik Miroslav VARADIN

U okviru Odbora djeluje Savjet makroprojekta „Pravci razvoja poljoprivrede u brdsko-planinskom području BiH”.

Odjeljenje medicinskih nauka

1. Odbor za rak

dopisni član Hišam SERDAREVIĆ, predsjednik
akademik Seid HUKOVIĆ

dopisni član Aleksandar NIKULIN
prof. dr Slobodan OBRADOV
prof. dr Dragan KOSORIĆ
dr Srećko ŠIMIĆ
dr Dževad SOFTIĆ
dr Abdulah Konjicija
dr Vesna HADŽIOMEROVIĆ
prof. dr Džemal REZAKOVIĆ
prof. dr Midhat PRČIĆ

2. Komisija za kardiovasuklarni sistem

dopisni član Ibro BRKIĆ, predsjednik
akademik Seid HUKOVIĆ
akademik Hajrudin HADŽISELIMOVIĆ
akademik Grujica ŽARKOVIĆ
dopisni član Aleksandar NIKULIN
dopisni član Hišam SERDAREVIĆ
prof. dr Ešref SARAJLIĆ, saradnik
prof. dr Džemal REZAKOVIĆ, saradnik
prof. dr Sead BRKIĆ
prof. dr Rifat TVRTKOVIĆ
dr Nurudin NUMIĆ
dr Miodrag POPADIĆ
dr Milorad TOMAŠEVIĆ
dr Muhamed MAHIĆ
dr Đorđe RADOJEVIĆ

3. Odbor za nefropatiju

akademik Jakob GAON, predsjednik
akademik Josip JEŽIĆ
dopisni član Aleksandar NIKULIN
prof. dr Ešref SARAJLIĆ, saradnik
dr Aleksandar FAJGELJ
dr Momir MACANOVIĆ

4. Odbor za virusni hepatitis

akademik Jakob GAON, predsjednik
akademik Seid HUKOVIĆ
prof. dr Miha LIKAR
prof. dr Dragan ĐORĐEVIĆ
prof. dr Muhamed TEFTEDARIJA
prof. dr Sreten BOŠKOVIĆ
doc. dr Zlatko PUVAČIĆ

dr Savo ŠIBALIĆ
dr Atif ARNAUTOVIĆ
dr Nikola RUKAVINA
mr Alisa ABINUN
dr Adila FILIPOVIĆ

5. Odbor za ishranu

akademik Josip JEŽIĆ
akademik Jakob GAON
akademik Seid HUKOVIĆ
akademik Dušan MAKSIMOVIĆ
akademik Grujica ŽARKOVIĆ
dopisni član Marko CIGLAR
dopisni član Ladislav OŽEGOVIĆ
dopisni član Avdo HADŽIBEGANOVIĆ
dopisni član Miralem DŽINIĆ
prof. dr Mirjana DŽUMHUR
prof. dr Mario LEVI
prof. dr Jovan JOKIĆ
prof. dr Izet ĆUSTOVIĆ

Odjeljenje za književnost i umjetnost

KOMISIJA ZA IZRADU ISTORIJE KNJIŽEVNOSTI BiH

akademik Midhat BEGIĆ, predsjednik
akademik Midhat ŠAMIĆ
prof. dr Radovan VUČKOVIĆ
Risto BESAROVIĆ, direktor Muzeja književnosti BiH
prof. dr Herta KUNA
prof. dr Svetozar MARKOVIĆ
prof. dr Muhsin RIZVIĆ
prof. dr Branko MILANOVIĆ
Nevenka GOŠIĆ
dr Dženana BUTUROVIĆ
prof. dr Zdenko LEŠIĆ
Rizo RAMIĆ, književnik
dr Boris ĆORIĆ
mr Munib MAGLAJLIĆ

Potkomisije:

1. Potkomisija za srednji vijek

prof. dr Herta KUNA, rukovodilac
dr Pavao ANĐELIĆ

Nevenka GOŠIĆ
Branko LETIĆ
Šefik BEŠLAGIĆ

2. Potkomisija za turski period

Prof. dr Svetozar MARKOVIĆ, rukovodilac
akademik Nedim FILIPOVIĆ
prof. dr Herta KUNA
prof. dr Bećir DŽAKA
prof. dr Sulejman GROZDANIĆ
prof. dr Vančo BOŠKOV
dr fra Slavko KOVAČIĆ
dr Muhamed HADŽIJAHIĆ
Lamija HADŽIOSMANOVIĆ
Šimun ŠONJE
Haim KAMHI

3. Potkomisija za austrougarski period

prof. dr Muhsin RIZVIĆ, rukovodilac
akademik Midhat ŠAMIĆ
prof. dr Branko MILANOVIĆ
Risto BESAROVIĆ
dr Josip LEŠIĆ
dr Dejan ĐURIČKOVIĆ
Boris ĆORIĆ

4. Potkomisija za međuratni period

prof. dr Branko MILANOVIĆ, rukovodilac
akademik Midhat BEGIĆ
prof. dr Radovan VUČKOVIĆ
prof. dr Zdenko LEŠIĆ
Miodrag BOGIĆEVIĆ, književnik
dr Dejan ĐURIČKOVIĆ

5. Potkomisija za najnoviji period

prof. dr Radovan VUČKOVIĆ, rukovodilac
akademik Midhat BEGIĆ
prof. dr Hanifa KAPIDŽIĆ—OSMANAGIĆ
Risto TRIFKOVIĆ, književnik
Miodrag BOGIĆEVIĆ, književnik
Rizo RAMIĆ, književnik
doc. dr Juraj MARTINOVIĆ
mr Enes DURAKOVIĆ

6. Potkomisija za narodnu književnost

mr Munib, MAGLAJLIĆ, rukovodilac
dr Dženana BUTUROVIĆ
mr Luka ŠEKARA
dr Hatidža KRNJEVIĆ

KOMISIJA ZA IZRADU ISTORIJE UMJETNOSTI BIH

dopisni član Husref REDŽIĆ, predsjednik
akademik Jahiel FINCI (preminuo 11. aprila 1977)
akademik Alojz BENAC
akademik Muhamed KADIĆ
dr Borivoj ČOVIĆ
savj. Đuro BASLER
dr Zdravko MARIĆ
dr Irma ČREMOŠNIK
dr Smail TIHIĆ
dr Pavao ANĐELIĆ
viši kustos Nada MILETIĆ
prof dr Džemal ČELIĆ
dr Zdravko KAJMAKOVIĆ
prof. dr Muhamed KARAMEHMEDOVIĆ
viši kustos Mehmed MUJEZINOVIĆ
viši kustos Ljubica MLADENOVIĆ
prof. dipl. ing. Ivan TAUBMAN
Miloš RADIĆ
viši kustos Azra BEGIĆ
dipl. ing. arh. Zlatko UGLJEN
Ibrahim KRZOVIĆ

Odjeljenje tehničkih nauka

1. Komisija za vodoprivredu

akademik Aleksander TRUMIĆ, predsjednik
akademik Josip BAĆ
dopisni član Stjepan MIKULEC
dopisni član Muhamed RIĐANOVIĆ

2. Odbor za prirodne resurse (međudjeljenski)

akademik Radoslav JOVANOVIĆ, predsjednik
akademik Milivoje ĆIRIĆ
akademik Kemal KAPETANOVIĆ
akademik Julije HAHAMOVIĆ
dopisni član Stjepan MIKULEC

dopisni član Tihomir VUKOVIĆ
dopisni član Ivan SOKLIĆ
dopisni član Svetozar ZIMONJIĆ
dopisni član Hasan HADŽIOMEROVIĆ

Odjeljenje prirodnih i matematičkih nauka

Odbor za zaštitu prirodne sredine

akademik Pavle FUKAREK, predsjednik
akademik Aleksander TRUMIĆ
akademik Josip JEŽIĆ
akademik Tonko ŠOLJAN
akademik Jakob GAON
akademik Muhamed KADIĆ
dopisni član Tihomir VUKOVIĆ

2. ORGANIZACIJA I SASTAV RADNE ZAJEDNICE SEKRETARIJATA I NAUČNIH SLUŽBI U AKADEMIJI

I. Sekretarijat

MUHIDIN SULEJMANPAŠIĆ, sekretar Sekretarijata i naučnih službi

Služba za koordinaciju naučnih i umjetničkih djelatnosti

NEDA BOGIĆEVIĆ, samostalni referent
RADMILA STOJADINOVIĆ, samostalni referent
UBAVKA JAKŠIĆ, samostalni referent

Služba za izdavačku djelatnost

ENES EKIĆ, rukovodilac Službe
NATAŠA KECMANOVIĆ, lektor – korektor

Služba za upravno-pravne i opšte poslove

RAJKO DURSUN, rukovodilac Službe i pomoćnik sekretara Sekretarijata
MUNEVERA VOLODER – TUZLAK, arhivar
MIRSADA AHMETAŠEVIĆ, daktilograf
IVICA AZINOVIĆ, ekonom
RANKO GUNJAK, kurir
ISMET HASANBEGOVIĆ, vozač putničkih kola
RANKO TADIĆ, vozač putničkih kola

ALEMA GRČIĆ, domar i rukovalac priručnog bifea
MARIJA PLEŠA, rukovodilac poslova za održavanje čistoće
IVA KUBI, radnica za održavanje čistoće

Kabinet Predsjedništva

RADOJKA ĆOROVIĆ, tehnički sekretar u Kabinetu Predsjedništva

Računovodstvo

MUNIRA DŽAMASTAGIĆ, rukovodilac Računovodstva
MUBERA RIZVIĆ, knjigovodstveni referent
NADŽIJA FEJZAGIĆ, knjigovodstveni referent

Biblioteka

MIRJANA BILEK, rukovodilac Biblioteke
EMINA STANEK, bibliotekar

II. Naučne službe

Komisija za istoriju naroda Bosne i Hercegovine

Dr MUHAMED HADŽIJAHIĆ, naučni savjetnik, sekretar Komisije

Komisija za lingvistička ispitivanja

DRAGOMIR VUJIČIĆ, viši stručni saradnik
NEVENKA GOŠIĆ, viši stručni saradnik
SNEŽANA ĆERIĆ, stručni saradnik

Centar za balkanološka ispitivanja

Mr EDINA ALIREJSOVIĆ, viši stručni saradnik
Mr ŽIVKO MIKIĆ, viši stručni saradnik, antropolog
BLAGOJE GOVEDARICA, stručni saradnik, arheolog
SEAD ČERKEZ, arheološki ilustrator

II RAD AKADEMIJE

RAD AKADEMIJE NAUKA I UMJETNOSTI BOSNE I HERCEGOVINE

1. U V O D

Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine i u 1977. godini nastavila je rad na realizaciji velikih projekata vezanih za istoriju naroda BiH, istoriju književnosti BiH, istoriju umjetnosti BiH, praistoriju, kao i rad na razvoju brdsko-planinskih regiona, vodoprivrede i resursa BiH. U cilju usmjeravanja naučnih aktivnosti u skladu sa Srednjoročnim planom razvoja SRBiH, Akademija je nastavila saradnju sa naučnim i drugim organizacijama, u zajednici sa njima organizovala simpozijume, savjetovanja i druge naučne skupove; pristupila organizacionim pripremama za realizaciju naučnih skupova u 1978. godini; nastavila intenzivnu izdavačku djelatnost i u nizu svojih edicija objavila naučne radove svojih članova i naučnih saradnika; nastavila intenzivnu saradnju sa ostalim jugoslovenskim akademijama (naročito u radnim i koordinacionim međuakademijским odborima); proširila međunarodnu naučnu saradnju; u zajednici sa ostalim jugoslovenskim akademijama nastavila rad na nekim međunarodnim projektima (Opšte-slavenski lingvistički atlas OLA), kao i na jugoslovenskim projektima iz oblasti istorije, balkanistike, arheologije, lingvistike, fizike, hemije, biohemije, energetike, hidrodinamike, medicine, muzikologije, savremenih naučnih tendencija u humanitarnim naukama i dr.

Akademija je u zajednici sa Republičkom zajednicom za naučni rad učestvovala u valorizaciji projekata čiju realizaciju finansira ova Zajednica.

U protekloj godini Akademija je bila organizator, suorganizator ili pokrovitelj naučnih skupova vezanih za: istraživanja antičkog doba Jugoslavije, djela Veselina Masleše i Petra Kočića, vrednovanje progresivne misli u BiH, vrijednosti socijalističkog društva, koronarne bolesti, hepatitis, edukaciju naučnog kadra, vodoprivredu, geologiju, rudarstvo, model-sisteme, pedologiju, istoriju likovnih umjetnosti i vegetacijske karte Jugoslavije.

Članovi Akademije su učestvovali sa referatima na brojnim naučnim skupovima akademija i naučnih organizacija iz drugih republika, kao i na međunarodnim naučnim skupovima u inostranstvu.

U 1977. godini Akademija ne samo da je ostvarila intenzivnu međunarodnu naučnu saradnju nego je tu saradnju i proširila. Danas naša Akademija ostvaruje naučnu saradnju sa Akademijom nauka SSSR-a, Nacionalnom akademijom nauka USA, Kraljevskim naučnim društvom iz Londona, Britanskom akademijom nauka, Akademijom nauka DDR-a, Akademijom umjetnosti DDR-a, Poljskom akademijom nauka, Madžarskom

akademijom nauka, Čehoslovačkom akademijom nauka i Rumunskom akademijom nauka. Predstoji uspostavljanje naučne saradnje sa Austrijskom i Kineskom akademijom nauka, sa čijim je predstavnicima vođen razgovor 24. decembra 1977. godine u Sarajevu.

U ovom periodu naša Akademija je obavljala i poslove Savjeta akademija nauka i umjetnosti SFRJ. U tom svojstvu ostvarila je posebne kontakte sa Poljskom akademijom nauka, vodila razgovore o modalitetima saradnje sa Nacionalnom akademijom nauka USA i baziranja ove saradnje na realizaciji konkretnih projekata utvrdila uslove za proširenje saradnje sa Akademijom nauka SSSR-a za još 14 tema, odnosno projekata, itd.

U cilju što efikasnijeg ostvarivanja međunarodne naučne saradnje Akademija je vrlo usko saradivala sa Saveznim sekretarijatom za inostrane poslove, Saveznim zavodom za međunarodnu naučnu, prosvjetno-kulturnu i tehničku saradnju, Saveznim komitetom za nauku i kulturu, Jugoslavenskom nacionalnom komisijom za UNESCO i Republičkim zavodom za međunarodnu naučno-tehničku i kulturno-prosvjetnu saradnju.

U okviru ostvarivanja kulturne saradnje sa Akademijom umjetnosti DDR-a, u Berlinu je bila organizovana izložba slika članova jugoslovenskih akademija nauka. Na izložbi su bili zastupljeni radovi naših akademika Ismeta Mujezinovića, Voje Dimitrijevića i Mice Todorović.

Akademija je ostvarivala vrlo usku saradnju sa ostalim akademijama nauka u SFRJ. Ta saradnja se posebno ostvarivala preko međuakademijskih odbora, čiji rad je detaljnije prikazan u sljedećim poglavljima.

Akademija je, u procesu vršenja funkcije organizatora i koordinatora istraživanja u oblastima nauke, ostvarila kontakte sa našim većim radnim organizacijama i njihovim naučnim institutima. U tom cilju predstavnici Akademije su posjetili naučne institute Energoinvesta i vodili razgovore o modalitetima naučne saradnje na zajedničkim i opštim osnovama. Poslije ovih razgovora, zaključeno je da se i Energoinvestovi naučni instituti putem ove Akademije uključe u saradnju sa Akademijom nauka SSSR-a na projektima: Eksperimentalno istraživanje statističkih karakteristika turbolentnog toka, Teoretski i eksperimentalni metodi istraživanja turbolentnih i laminarnih tokova i Razrada i usavršavanje hibridnih računskih i upravljačkih sistema. Radna grupa, koju su formirali Akademija i Energoinvest, pripremila je prvu verziju teksta Samoupravnog sporazuma o naučnoj saradnji Akademije i naučnih institucija Energoinvesta.

2. SKUPŠTINE AKADEMIJE

U 1977. godini održane su tri skupštine Akademije. Na prvoj je data pozitivna ocjena rada Akademije, utvrđene su smjernice za dalji rad i naglašena je potreba tješnjeg povezivanja Akademije sa našim naučnim i drugim institucijama na opštim i zajedničkim osnovama, donesen plan rada Akademije i Finansijski plan za 1977. godinu. Na drugoj skupštini doneseni su Statut Akademije i Srednjoročni plan rada, a na trećoj skupštini izvršen je izbor novih članova Predsjedništva i sekretara odjeljenja.

Pored tri skupštine održan je i jedan skup odjeljenja na kojem su usvojeni kriterijumi za izbor novih članova Akademije.

3. PREDSJEDNIŠTVO I IZVRŠNI ODBOR

Predsjedništvo i Izvršni odbor rukovodili su poslovima Akademije između dva zasjedanja Skupštine. U ovom periodu Predsjedništvo je održalo 4 sjednice, a Izvršni odbor 6 sjednica.

Predsjedništvo je na svojim sjednicama razmatralo najviše načelna i opća pitanja, koja se tiču rada Akademije u cjelini. Ono je odlučilo o obilježavanju Titovih jubileja; pripremio novi Statut Akademije u skladu sa Ustavom SRBiH, novim Zakonom o Akademiji nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine i Zakonom o udruženom radu; razmatralo ostvarivanje međunarodne naučne saradnje i u vezi s tim donijelo Pravilnik o načinu kontaktiranja Akademije sa inostranim organizacijama; razmatralo organizaciju i rad službi Sekretarijata Akademije i zaključilo Samoupravni sporazum o odnosima Akademije i Sekretarijata; analiziralo ostvarivanje planiranih zadataka i službenih putovanja; utvrdilo osnove i mjerila za korišćenje deviznih sredstava; analiziralo politiku izdavačke djelatnosti i međukademijske saradnje, izbora novih članova, a posebno saradnje sa udruženim radom.

Znatn dio poslova Predsjedništva bio je vezan za preispitivanje rada odjeljenja, za usmjeravanje njihovog rada u skladu sa zaključcima Skupštine Akademije, za osnivanje međuodjeljenskih naučnih i stručnih tijela u cilju čvršćeg povezivanja djelatnosti odjeljenja. U ovom okviru utvrđena je i definitivna verzija Srednjoročnog plana rada Akademije. Suština ovog plana sastoji se u tome da od individualne naučne aktivnosti, motivisane subjektivnim interesom pojedinih akademika, pređe na složene istraživačke projekte, koji proizlaze iz strategije razvoja Republike i šire ocjene društvenih potreba.

Predsjedništvo je na više sjednica razmatralo rad pojedinih komisija, a posebno rad Komisije za Istoriju naroda BiH. S obzirom da je ova Komisija odavno prekoračila rokove u kojima je trebalo da završi svoj rad, Predsjedništvo je utvrdilo definitivne rokove u kojima se imaju završiti radovi vezani za Istoriju naroda BiH.

Predsjedništvo je posebnu pažnju posvetilo predstojećim izborima novih članova Akademije, nastojeći da zainteresuje odgovarajuće naučne i visokoškolske organizacije da za nove članove predlože svoje mlađe istaknute naučne radnike. U vezi s tim Predsjedništvo je utvrdilo kriterijume za izbor novih članova Akademije, koji su usvojeni na *Skupu odjeljenja*, i sve aktivnosti odjeljenja u vezi s izborima baziralo je na utvrđenim kriterijumima.

S obzirom da je *27. oktobra 1977. godine* istekao mandat dosadašnjim članovima Predsjedništva, ono je pripremio Redovnu godišnju skupštinu na kojoj su izabrani novi članovi ovog organa i novi sekretari odjeljenja.

Predsjedništvo je, u nastojanju da ostvari prerastanje Akademije od tzv. reprezentativne u radnu i otvorenu organizaciju, ostvarilo najuže radne kontakte sa naučnim i privrednim organizacijama, visokoškolskim ustanovama, domaćim i inostranim akademijama, razbijajući na taj način tradicionalistička gledišta na status ove samoupravne naučne organizacije. Zbog toga se, s obzirom na sadašnju organizaciju nauke, može reći da Akademija danas predstavlja faktor čije se djelovanje osjeća ne samo u kreiranju naučne politike, uzev u cjelini, nego i u koordiniranju naučnih djelatnosti, polazeći sa opštih pozicija. To je osnovni kurs kojim je usmjerena primarna djelatnost Akademije. Ostvarenje ovakve aktivnosti omogućuje i sadašnja struktura njenih članova, koji se u isto vrijeme nalaze na najistaknutijim punktovima svojih matičnih naučnih i radnih organizacija. Ukupno je održano 9 sjednica Predsjedništva Akademije.

Izvršni odbor predstavlja onaj operativni organ Akademije preko kojeg prolaze sve akcije i, ujedno, faktor koji, uz najužu saradnju sa odjeljenjima i drugim naučnim tijelima, ostvaruje osnovne zaključke i odluke Skupštine i Predsjedništva Akademije. Za ovaj organ može se reći da, bez obzira na broj formalno održanih sjednica, permanentno zasjeda i na taj način omogućuje kolektivno rukovođenje tekućim poslovima Akademije. Sva pitanja koja su razmatrali Skupština i Predsjedništvo Akademije prolazila su kroz

sjednice Izvršnog odbora kao pripremnog organa. Bez obzira da li se radilo o opštim ili pojedinačnim pitanjima, Izvršni odbor je davao svoja mišljenja i prijedloge i na osnovu toga su viši organi Akademije donosili svoje odluke.

Izvršni odbor je analizirao: rad odjeljenja i drugih naučnih i stručnih tijela Akademije; kontakte ove samoupravne organizacije sa drugim organizacijama; rad i organizaciju Sekretarijata i naučnih i stručnih službi Akademije nad čijom je djelatnošću vršio nadzor; rad međuakademijskih odbora; izbor novih članova; realizaciju saradnje sa inostranim akademijama; realizaciju finansijskog plana sa aspekta poslovanja dobrog domaćina, u zajednici sa predsjednikom pripremao nacрте samoupravnih opštih akata Akademije; razmatrao osnove saradnje sa udruženim radom i sl. Izvršni odbor je održao ukupno 11 sjednica.

4. RAD SAVJETA AKADEMIJA NAUKA I UMJETNOSTI SFRJ

Sjedište Savjeta akademija nauka i umjetnosti SFRJ bilo je u 1977. godini u Akademiji nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine, a dužnost predsjednika Savjeta vršio je predsjednik Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine.

A. U 1977. godini održane su:

- dvije sjednice Predsjedništva Savjeta (28. februara u Titogradu i 18. marta u Zagrebu),
- jedna sjednica Odbora za međuakademijsku saradnju,
- četiri sjednice sekretara sekretarijata akademija.

B. Na sjednicama Savjeta razmatrana su pitanja koja se odnose na:

- međunarodnu naučnu saradnju jugoslovenskih akademija,
- rad časopisa Bulletin scientifique,
- rad međuakademijskih odbora,
- finansiranje međunarodne naučne saradnje,
- objedinjavanje rada naučnih institucija koje djeluju na planu međunarodne naučne saradnje,
- finansiranje osnovne djelatnosti Savjeta, odnosno donošenje finansijskog plana za 1977. i usvajanje završnog računa za 1976. godinu,

C. Predsjedništvo Savjeta razmatralo je pitanja koja se odnose na:

- tekuću djelatnost Savjeta,
- međunarodnu naučnu saradnju (aspekt finansiranja i ostvarivanja saradnje),
- obezbjeđenje materijalne osnovice rada Savjeta,
- organizovanje naučnog skupa „Titov doprinos teoriji i praksi naučnog socijalizma“,
- izradu povelje koju će Savjet uručiti drugu Titu u povodu njegovog 85-tog rođendana, i sl.

Na sjednici Odbora za međuakademijsku saradnju razmatran je rad međuakademijskih odbora i međunarodna naučna saradnja jugoslovenskih akademija.

D. U okviru saradnje Savjeta nauka i umjetnosti SFRJ i Akademije umjetnosti DDR, u Berlinu je održana izložba slika – izlagali su članovi jugoslovenskih akademija (juli-avgust 1977. godine).

Savjet je u više navrata razmatrao pitanja finansiranja i profila časopisa „Bulletin scientifique“ i na koncu pozitivno ocijenio njegov status.

Analiziran je rad međuakademijskih odbora i utvrđeni su uslovi pod kojima se mogu formirati novi odbori. Utvrđene su, takođe, i mjere za unapređenje rada međuakademijskih odbora.

U Zagrebu je održan Svečani skup Savjeta akademija nauka i umjetnosti SFRJ u čast jubileja dolaska druga Tita na čelo Saveza komunista Jugoslavije. Na Skupu je govorio akademik Bakarić.

5. ODBOR ZA KOORDINACIJU NAUČNOG RADA

Odbor je analizirao rezultate rada članova i saradnika Akademije na pojedinim naučnim temama što se finansiraju iz sredstava Fonda za naučnoistraživački rad i utvrdio rokove do kojih imaju da se završe određeni naučnoistraživački radovi.

Osnovni zadatak Odbora sastojao se u utvrđivanju konačnog teksta Srednjoročnog plana Akademije. Ovaj elaborat je intenzivno studiran i zahtijevao je duži vremenski period za konačno utvrđivanje teksta. Nakon temeljite analize organizacionih, kadrovskih i materijalnih mogućnosti Akademije i višestrukog pretresanja na sjednicama odjeljenja i drugih radnih tijela Akademije, zauzet je stav da Srednjoročni plan predstavlja prijelaz na složene istraživačke projekte proizašle iz opštedruštvenih potreba. Na taj način Akademija, pored naučnog subjekta, prerasta u organizatora širih akcija, uključujući i naučne potencijale koji postoje van njenih okvira.

Sagledavajući ovaj plan sa šireg aspekta pojavljuju se sljedeće moguće akcije:

- a) realizacija kompletnih projekata ili njihovih dijelova u vlastitom istraživačkom radu,
- b) inicirani istraživački rad, odnosno planirani istraživački rad koji se povjerava timovima ili naučnim institucijama van Akademije,
- c) priprema publikacija o stanju nauke u jednom određenom segmentu relevantnom za dati istraživački projekat,
- d) verifikacija rezultata drugih istraživanja i
- e) doprinos naučnoj politici u određenoj oblasti.

6. NAUČNI SKUPOVI AKADEMIJE

ODJELJENJE PRIRODNIH I MATEMATIČKIH NAUKA

U organizaciji ovog Odjeljenja, a u okviru makroprojekta: Pravci razvoja poljoprivrede brdsko-planinskog područja—održan je 10. februara 1977. godine u Akademiji naučni skup na temu:

Diferencijacija regiona na subregione prema proizvodnim karakteristikama

Na ovome skupu uzelo je učešća 30 naučnih radnika koji su raspravljali o područjima, odnosno lokalitetima, na kojima bi se organizovao konkretan istraživački

rad. Ovisno o karakteristikama svakog regiona brdsko-planinskog područja markirani su osnovni pravci realizacije utvrđenog programa rada iz spomenutog makroprojekta.

ODJELJENJE TEHNIČKIH NAUKA

Komisija za vodoprivredu ovog Odjeljenja organizovala je i održala u Sarajevu 14. aprila 1977. godine savjetovanje na temu:

Aktuelni vodoprivredni problemi BiH

Savjetovanju je prisustvovalo preko 100 naučnih, stručnih i društveno-političkih radnika.

Skup je obuhvatio 6 važnih tematskih područja: problemi dalje izgradnje akumulacija u BiH, vodoprivredni problemi krša, regionalni aspekti snabdijevanja vodom, vodoprivredni aspekti zaštite voda, problematika sliva Save i problemi informacione strukture i vodoprivrede. U diskusiji je uzelo riječ 22 učesnika Savjetovanja.

Referati i diskusije su osvijetlili stručnu i naučnu problematiku voda BiH. Savjetovanje je ocijenjeno kao vrlo uspješno, a njegovi zaključci su djelovali podsticajno na dalji razvoj rješavanja problematike voda BiH. Otuda je Izvršno vijeće BiH uočilo potrebu da formira Komitet za vodoprivredu, u koji su imenovana dva člana Komisije za vodoprivredu Akademije.

ODJELJENJE DRUŠTVENIH NAUKA

U organizaciji ovog Odjeljenja i u saradnji sa univerzitetima u Sarajevu i Banjaluci i s Opštinskom konferencijom SSRN u Banjaluci održan je 20. i 21. aprila 1977. godine u Banjaluci:

Naučni skup o djelu Veselina Masleše

Skupu je prisustvovao impozantan broj naučnih i društveno-političkih radnika iz zemlje.

Autori uvodnih referata su bili: Rodoljub Čolaković, Arif Tanović i Hamdija Čemerlić, a na Skupu je podneseno još 20 referata.

U diskusiji je uzelo učešća 8 naučnih i društveno-političkih radnika.

Skup je osvijetlio lik i djelo Veselina Masleše kao revolucionara i aktiviste KPJ, kao marksističkog intelektualca i tvorca niza veoma značajnih teorijskih rasprava rađenih sa marksističkom dosljednošću i metodom materijalističke dijalektike.

Konstatovano je da je ovaj skup dao snažan podsticaj za dalje i organizovano proučavanje cjelokupnog djela Veselina Masleše.

ODJELJENJE MEDICINSKIH NAUKA

Ovo Odjeljenje bilo je organizator:

*a) II Sastanak odjeljenja medicinskih
nauka jugoslovenskih
akademija i društva za nauku i umetnost Kosova*

koji je održan u Jajcu 2. i 3. juna 1977. godine. Ovaj sastanak u stvari je drugi simpozij (prethodni je održan u organizaciji Akademije nauka i umjetnosti Crne Gore), a radio je u dva dijela, koji su se odnosili na: a) naučno-stručne i b) organizacione zadatke. U prvom dijelu ovog sastanka održana su dva naučna simpozija sa ukupno 23 referata, koje su pripremili 41 autor. Osim članova Odjeljenja skupu je prisustvovalo oko 100 ljekara raznih profila i specijalnosti, a zapaženo je učešće ljekara iz Jajca. Referati su bili vrhunskog kvaliteta i predstavljaju visoka dostignuća u medicinskoj oblasti. Jedan od zaključaka je bio da prikazana medicinska tehnologija u dijagnostici i liječenju kardiovaskularnih oboljenja nema, na žalost, širok uticaj na veći krug bolesnika, nego rješava samo djelimične potrebe manjeg broja bolesnika sa ovim oboljenjima.

Na drugom simpozijumu pojedini akademici su prikazali i saopštili svoja posljednja dostignuća.

U organizacionom dijelu sastanka raspravljalo se o daljnjoj saradnji odjeljenja medicinskih nauka u jugoslovenskim okvirima. Opšta je ocjena da treba nastaviti započetu saradnju koja se pokazala kao vrlo uspješna.

U posebnom dijelu ovog sastanka vođena je rasprava o edukaciji kadrova za medicinsku nauku i za zdravstvo u cjelini, imajući u vidu potrebe do 1990. godine. Konstatovano je da kadrova nema dovoljno i da se ovom pitanju mora posvetiti veća pažnja, uz istovremeno preduzimanje potrebnih mjera da se pomenuti nedostatak što prije prevaziđe. Izražena je želja da se naše akademije uključe u proces reforme edukacije u cjelini, a posebno medicinske edukacije, jer akademici svojim iskustvom mogu veoma mnogo doprinijeti razvoju reforme.

Odjeljenje je takođe organizovalo i održalo 10. oktobra 1977. u Sarajevu

b) I Jugoslovenski simpozijum o labirintu

na kome je uzelo učešća 40 naučnih radnika sa 20 referata i saopštenja.

Prvi dio Simpozijuma je posvećen posmatranju izgleda labirinta u odnosu na način života ljudi a u vezi sa komparativnom morfologijom labirinta. Ovom dijelu Simpozijuma je posvećeno 9 tema, koje su pripremili 20 autora. Drugi dio Simpozijuma obradio je 11 raznih tema od interesa za anatome koje su saopštili 19 autora.

Simpozijum je u cjelini uspio i na naučnom i na organizacionom planu. Pokazalo se da je naša anatomska škola u situaciji da obrađuje vrlo aktualne teme, interesantne za medicinsku javnost.

Odjeljenje je takođe organizovalo i

*c) Simpozijum o model—sistemima za
istraživanje u farmakologiji*

koji je održan 22. i 23. decembra 1977. godine.

Na ovom simpozijumu uzelo je učešća preko 80 farmakologa sa univerziteta, iz JNA i industrijskih radnih organizacija. Simpozijum je s obzirom na sadržaj tema veoma uspio.

Osim domaćih učesnika u radu Simpozijuma uzela su učešća i 3 naučna radnika iz

Francuske i 2 iz Poljske. Na Simpozijumu su podnesena 24 referata, koje su pripremili 30 autora.

Prvi dio sastanka bio je posvećen BIAM-sistemu – kompjuteriziranom sistemu dobivanja podataka o glavnim i sporednim djelovanjima lijekova. Uz pomoć prof. dra Ducrota (sa saradnicima), a u organizaciji Energoinvestovog centra (na čelu sa direktorom inž. M.Cicom), prikazane su vrlo interesantne mogućnosti za dobivanje relevantnih podataka. Odjeljenje medicinskih nauka moglo bi biti koordinator ako se sličan sistem organizuje i u Sarajevu. Referati su obrađivali tematiku koja se odnosi i na unapređenje metodologije u farmakološkim istraživanjima.

Glavni cilj Simpozijuma bio je da se prikažu metode koje nam omogućavaju da se postavimo u prvi front nauke i naučnih istraživanja, te da se ostvare želje koje bi bile u skladu sa našim materijalnim mogućnostima.

CENTAR ZA BALKANOLOŠKA ISPITIVANJA

22. i 23. septembra 1977. godine Centar je u Sarajevu organizovao Naučni skup (okrugli sto) na temu:

Mehanizam procesa neolitizacije u određenim dijelovima Evrope

uz učešće 32 naučna radnika iz Poljske, Francuske i Jugoslavije, koji su podnijeli 13 referata.

Okrugli sto sa ovom temom organizovan je u okviru saradnje između Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine i Poljske akademije nauka – Odjel u Krakovu. Osnovni cilj skupa je bio da se obuhvate svi aspekti prelaza iz lovačko-sakupljačkog u sjedjelački stadij života u nekim dijelovima mediteranske zone i u jednoj udaljenoj regiji koju predstavlja Mala Poljska. Pri tome su uzete u obzir sve dosadašnje teze koje su se mahom oslanjale na određene migracione teorije. Na skupu je, međutim, došla do jačeg izražaja i teza o autohtonom prelasku iz jednog u drugi stadij. U tom pogledu prilično su se razlikovale teze jugoslovenskih i francuskih stručnjaka, s jedne, i poljskih stručnjaka s druge strane. U toku diskusije došlo je do približavanja u izvjesnim stavovima, iz čega su rezultirali veoma podesni zaključci. Zbog čitavog niza još nedovoljno razjašnjenih pitanja odlučeno je da se drugi dio ovog skupa organizuje u Krakovu 1979. godine, a utvrđena je i tematika osnovnih referata koji treba da budu baza za daljnju diskusiju.

Na osnovu rezultata ovog naučnog skupa utvrđeni su neki oblici konkretne saradnje između poljskih i jugoslovenskih stručnjaka, kao što je npr. obrada litičkog materijala iz Đerdapskih nalazišta, i zajedničko ispitivanje pojedinih mikroregiona u Poljskoj i Jugoslaviji.

7. KOMISIJA ZA ISTORIJU NARODA BOSNE I HERCEGOVINE

Na zajedničkom sastanku Predsjedništva Akademije i saradnika na izradi Istorije, održanom 29. aprila 1977. god., zaključeno je da rukopise knjiga za Istoriju saradnici treba da predaju orijentaciono do 31.XII 1977, s izuzetkom I knjige za koju je krajnji rok april 1977. god. i teksta akademika Nedima Filipovića za II knjigu s krajnjim rokom predaje do kraja juna 1978. god. Kako su rokovi morali biti produženi, rad Komisije i potkomisija u 1977. godini, osim rješavanja tekućih zadataka, ograničio se na pregledanje

i redigovanje jednog manjeg dijela rukopisa koji su do sada pristigli.

Redigovani su slijedeći rukopisi:

- Mitar Papić, Srpsko i hrvatsko školstvo u BiH od 1878 (za IV potkomisiju),
- Muhamed Hadžijahić, Opći pogled na položaj gradova i stanovništva u njima (za III potkomisiju),
- Muhamed Hadžijahić, Gradska privreda, posebno zanati (za III potkomisiju),
- Muhamed Hadžijahić, Obrazovanje kod bosanskih Muslimana (za III potkomisiju),
- Mitar Papić, Srpsko i hrvatsko školstvo u BiH do 1878 (za III potkomisiju),
- Branislav Begović, Razvojni put šumske privrede u BiH u periodu austrougarske uprave s posebnim osvrtom na eksploataciju šuma i industrijsku preradu drveta.

Redigovanje ovih rukopisa ima preliminarni karakter jer će se konačni tekst moći prezentirati tek kad prispiju svi rukopisi i izvrše se potrebna usaglašavanja. Rad na redigovanju pokazao se do sada dosta težak, s obzirom da se radi o tematici o kojoj u istorijskoj nauci postoje često divergentna gledanja, a u pitanju je do sada nedovoljno ispitana materija. Krajem 1977. godine pristigli su novi tekstovi. Predali su ih prof. dr Vančo Boškov i dr Muhamed Hadžijahić. Dr V.Boškov je obradio Književnost u Bosni i Hercegovini na orijentalnim jezicima (18. i 19. vijek), a dr M.Hadžijahić Bosna i ustanak u XVIII vijeku, Rudarstvo i metalurgiju u XVIII i XIX vijeku do 1878. godine, Prilike nakon Karlovačkog mira, Rat sa Mlecima 1714-1717. i Rat sa Austrijom 1716-1717. god.

Od pomoćnih poslova u izvještajnom razdoblju rađeno je na prijevodu Mufasal-deftera Bosne s kraja XVII st., te djelimičnom dopuni bibliografije.

8. IZDAVAČKA DJELATNOST

Pregled izdavačke djelatnosti u vremenu od 1. januara do 31. decembra 1977. godine:

Red. br.	Edicija	Odjeljenje (organiz. jedinica)	Naslov, rad, djelo i sl.
<i>I – IZISLO IZ ŠTAMPE:</i>			
1.	RADOVI—LVIII/4	Odj.teh.nauka	sveska za 1976.god.
2.	RADOVI—LX/19	Odj.društ.v.nauka	sveska za 1976.god.
3.	GODIŠNJAK—XIII/11	Centar za balk. ispitivanja	A.Benac, Sexagenario dicitum
4.	PIS.IZDANJA—XXVI/7 (Tom I i II)	Centar za balk. ispitivanja	A.Stipčević, Bibl. o antičkoj arheologiji Jugoslavije
5.	POS.IZDANJA—XXX/4 (Tom I, II i III)	Odj.društ.v. nauka	Međun.simpoz.o 100-god. ustanka u BiH, drugim balk. zemljama i istoč. krizi 1875-1878.
6.	POS.IZDANJA—XXXI/5	Odj.društ.v.nauka, (Komis.za ling. ispitivanja)	Savjetovanje o terminologijama narodne materijalne i duhovne kulture
7.	POS.IZDANJA—XXXII/4	Odj.za knjiž. i umjetnost	Bibliografija radova o narod. književnosti - IV
8.	POS.IZDANJA—XXXIII	Predsjedništvo Akademije	Svečana sjednica Akademije i Naučni skup 11. i 12.XI 1976.

9.	SPOMENICA AKADEMIJE-II	Predsjedništvo Akademije	drugo dopunjeno izdanje Spomenice
10.	SVEČANI SKUP AKADEMIJE POVODOM JUBILEJA JOSIPA BROZA TITA	Predsjedništvo Akademije	Doprinos druga Tita teoriji naučnog socijalizma
11.	LJETOPIS—IX/1976.	Predsjedništvo	sveska za 1976. god.

II – U ŠTAMPI:

1.	RADOVI—LXI/17	Odj.pr.i mat. nauka	sveska priloga iz matematike za 1976. god.
2.	RADOVI—LXII/20	Odj.medic. nauka	sveska priloga za 1976. god.
3.	RADOVI—LXIII/18	Odj.pr.i mat. nauka	sveska priloga iz biologije za 1976. god.
4.	GODIŠNJAK—XV/13	Centar za balk. ispitivanja	sveska za 1976.god.
5.	GODIŠNJAK—XVI/14	Centar za balk. ispitivanja	sveska za 1977. god.
6.	POS.IZDANJA—XXXIV/6	Odj.društvenih nauka	Zbornik radova posvećenih 60-god. rada akademika J.Vukovića
7.	POS.IZDANJA—XXXVIII/7	Odj.društvenih nauka	Naučni skup o djelu Veselina Masleše
8.	POS.IZDANJA—XXXV/5	Odj.za knjiž. i umjetnost	Naučni skup „Književnost BiH u svjetlu dosadašnjih istraživanja
9.	POS.IZDANJA—XXXVI/6	Odj.medic. nauka	Stručno-naučni sastanak „Zdravlje i prirod.sredina u BiH”
10.	POS.IZDANJA—XXXVII/6	Odj.tehničkih nauka	Savjetovanje o aktuelnim vodopriv. problemima BiH
11.	POS.IZDANJA—XXXIX/7	Odj.tehničkih nauka	I Kolokvij o prirodnim resursima u BiH
12.	DJELA—LIII/30	Odjelj.društ. nauka	Š.Bešlagić,Nišani XV, XVI v. u BiH
13.	DJELA—LIV/31	Odjelj.društ. nauka	B.Begović, Razvoj šumske privrede u BiH u periodu austrougarske uprave

III – PRIPREMLJENO ZA ŠTAMPU:

1.	GRAĐA—XXIII/19	Odj.društvenih nauka	L.Đaković, Građa za demografiju i onomastiku BiH (na osnovu popisa katol.stanovništva 1473-1769., knj.prva)
2.	DJELA—LV/8	Odj.tehn. nauka	M.Maravić, Sumabilnost razvitka po sopstv. funkcijama Laplasova operatora u n-dimenzionalnom prostoru
3.	POS.IZDANJA—XL/7	Odjelj.medic. nauka	II Simpozijum medicin. odjeljenja jugosloven. akademija i Naučnog društva Kosovo (Jajce, 2-4. juni 1977)

IV – U PRIPREMI ZA ŠTAMPU:

1.	POS.IZDANJA—XLI/8	Odjelj.društ. nauka	Simpozijum o Vlasima (rukopis nije kompletiran)

NAPOMENA:

Dosad su prikupljeni rukopisi za sveske odjeljenja koje treba da se publikuju u ediciji RADOVI za 1977. godinu, i to:

- Odjeljenje društvenih nauka, prikupljeno 4 priloga(lingv.)
- Odjeljenje medicinskih nauka, prikupljen 1 prilog
- Odjeljenje tehničkih nauka, prikupljeno 5 priloga
- Odjeljenje prir. i matem. nauka, prikupljeno 2 priloga

Pored toga, prikupljaju se za objavljivanje i saopštenja i referati koji su podneseni na naučnim skupovima i simpozijumima u 1977. godni, pa će za svaki ovakav skup odgovarajuće odjeljenje formirati ediciju „Posebna izdanja“, što ulazi u plan izdavačke djelatnosti za 1978. godinu.

9.BIBLIOTEKA

U toku 1977. godine nabavljeno je 1.085 knjiga i 427 godišta periodike, i to:

Knjige:

Kupovinom	54 knjige
Poklonom	33 knjige
Razmjenom	956 knjiga
Naša izdanja	42 knjige

Ukupno ... 1.085 knjiga

Časopisi:

Kupovinom	39 godišta periodike
Poklonom	– godišta periodike
Razmjenom	377 godišta periodike
Naša izdanja	11 godišta periodike

Ukupno ... 427 godišta periodike

Biblioteka je na dan 31.XII 1977. godine imala ukupno 9.487 knjiga i 5.237 godišta – naslova periodike.

U istom vremenskom periodu uspostavljeno je 6 (šest) novih razmjena publikacija, tako da se razmjena vrši sa 250 institucija, od toga 113 u inostranstvu, a 137 u zemlji. U razmjenu je poslato 823, na poklon članovima akademija, rukovodiocima i ustanovama 834, a na recenziju 42 primjerka naših izdanja.

Putem bibliotečke pozajmice pozajmljeno je 126 knjiga i 85 časopisa. Posredstvom međubibliotečke pozajmice iz Narodne i univerzitetske biblioteke Bosne i Hercegovine pozajmljeno je 30 knjiga.

U istom vremenskom periodu radilo se i na obradi knjižnog fonda po sistemu univerzalne decimalne klasifikacije.

10.– SEKRETARIJAT I NAUČNE SLUŽBE AKADEMIJE

Značaj i obim poslova i zadataka Sekretarijata i naučnih službi Akademije (u daljem tekstu: Sekretarijat) uslovljen je planom i obimom rada Akademije. Radnici Sekretarijata obavljali su poslove i zadatke koji su proizlazili iz osnovne djelatnosti Akademije. S obzirom na ovakav karakter svoje djelatnosti, Sekretarijat je u periodu za koji se radi ovaj izvještaj izvršavao sve pripremne radnje vezane za održavanje sjednica Skupštine Akademije, njenog Predsjedništva i Izvršnog odbora, odjeljenja i drugih radnih tijela, međunarodnih naučnih skupova i savjetovanja, o čemu je bilo riječi u dijelu izvještaja o radu Predsjedništva i odjeljenja Akademije. Osim navedenih poslova radnici Sekretarijata radili su na izvršavanju zaključaka i odluka organa Akademije i njenih naučnih i stručnih tijela. Sekretarijat je obavljao i poslove koji su proizlazili iz djelatnosti Savjeta akademija nauka i umjetnosti SFRJ, s obzirom da se sjedište Savjeta nalazi u sjedištu Akademije. Izvršavajući ove zadatke Sekretarijat je predstavljao osnovni punkt preko kojeg su se, pored ostalog, obavljali svi poslovi vezani za realizaciju studijskih boravaka naučnih radnika Akademije nauka SSSR-a, Nacionalne akademije nauka SAD-a, Kraljevskog naučnog društva iz Londona, Britanske akademije nauka, Akademije nauka DDR-a, Akademije umjetnosti DDR-a, kao i ostalih naučnih organizacija sa kojima Akademija ostvaruje naučnu saradnju. Osim toga, radnici Sekretarijata radili su na izradi nacrtu Srednjoročnog plana Akademije, Finansijskog plana, Završnog računa, Statuta i drugih samoupravnih opštih akata Akademije.

Radnici odgovarajućih službi Sekretarijata obavili su sve pravne, upravno-pravne i materijalno-finansijske poslove vezane za osnovnu djelatnost Akademije, odnosno njenih odjeljenja i drugih naučnih tijela.

Radnici Sekretarijata su na sjednicama organa samoupravljanja razmatrali svoj rad i ažurnost, predlagali mjere za blagovremeno izvršavanje zadataka vezanih za neprekoračive rokove (završni račun, finansijski plan, izbor novih članova Akademije, međunarodna saradnja), razmatrali organizaciona pitanja, odlučivali o prijemu na rad novih radnika i izvršavanju zadataka radnika koji su duže odsutni (bolovanje, studijski boravak i sl.).

Saradnja između Sekretarijata i Izvršnog odbora Predsjedništva Akademije (Izvršni odbor vrši nadzor nad radom Sekretarijata) ostvarivala se uspješno. Naime, Izvršni odbor razmatrajući i analizirajući rad Sekretarijata ukazivao je na njegove uspjele akcije i nedostatake i pomogao da se ti nedostaci uspješno otklone. Generalni sekretar Akademije prisustvovao je sastancima Radne zajednice Sekretarijata, uzimao aktivno učešće u radu, odnosno rješavanju problema Sekretarijata i na taj način koordinirao rad Sekretarijata sa radom odjeljenja i drugih naučnih tijela Akademije.

Sekretarijat se, kao radna zajednica, u 1977. godini nalazio pred važnim statusnim, a time i organizacionim zadacima. Nastojeći da se konstituira u skladu sa odredbama Zakona o udruženom radu, radnici Sekretarijata su donijeli:

1. Samoupravni sporazum o udruživanju rada radnika Sekretarijata i naučnih službi Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine,
2. Statut Sekretarijata i naučnih službi Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine,
3. Pravilnik o utvrđivanju osnova i mjerila za raspodjelu sredstava za lične dohotke.

Odnos između Akademije i Sekretarijata regulisan je *Samoupravnim sporazumom o međusobnim odnosima Akademije i Sekretarijata*. Ovaj samoupravni opšti akt donesen je u skladu sa Zakonom o udruženom radu i Zakonom o Akademiji nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine. U ovom aktu su decidno utvrđena međusobna prava i obaveze navedenih subjekata.

Regulišući pitanja iz međusobnih odnosa radnici Sekretarijata donijeli su i Samoupravni sporazum o kupovini i davanju stanova na korištenje i odobravanja zajmova radnicima Sekretarijata i naučnih i stručnih službi Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine.

U ovom izvještaju dati su uopšteni podaci samo o radu Sekretarijata, dok su podaci o radu radnika naučnih službi dati u dijelu izvještaja Centra za balkanološka ispitivanja, Komisije za lingvistička ispitivanja, Komisije za istoriju naroda BiH, Komisije za izradu Istorije književnosti BiH i Komisije za izradu Istorije umjetnosti BiH.

Kako se izvještaji Centra za balkanološka istraživanja i Komisije za lingvistička ispitivanja podnose kao dodatak izvještaju Odjeljenja društvenih nauka, u ovom i sljedećim dijelovima daje se djelatnosti Komisije za filozofiju, sociologiju i politologiju i Komisije za etnomuzikološka ispitivanja.

III. IZVJEŠTAJI O RADU ODJELJENJA

/1.1-31.XII 1977./

1. IZVJEŠTAJI ODJELJENJA I ORGANIZACIONIH JEDINICA

ODJELJENJE DRUŠTVENIH NAUKA

a) RAD NA NAUČNIM PROJEKTIMA

Rad na naučnim projektima ostvaruje se putem četiri naučne jedinice:

- Centra za balkanološka istraživanja,
- Komisije za lingvistička ispitivanja,
- Komisije za filozofiju, sociologiju i politologiju i
- Komisije za etnomuzikološka ispitivanja.

Komisija za filozofiju, sociologiju i politologiju

Ova Komisija izvršila je u toku 1977. god. potrebne pripreme za realizaciju projekta „Vrijednosti socijalističkog društva i vrednovanje progresivne misli u BiH“. Naučnim projektom rukovodi prof. dr Arif Tanović, dopisni član Akademije. Izvještaj o izvršenim poslovima razmatran je i usvojen na sjednici Odjeljenja društvenih nauka 20.XII 1977. godine.

U pripremnim radovima na ostvarenju projekta učinjeno je sljedeće:

1) Komisija za filozofiju, sociologiju i politologiju izradila je idejnu skicu projekta, u kojoj su razrađene teorijske i metodološke osnove istraživačkog procesa;

2) obavljen je razgovor sa preko 30 saradnika, od kojih je konstituisan istraživački tim;

3) sa članovima radnog tima i ostalim naučnim radnicima održano je savjetovanje na kome je razmatrana pomenuta idejna skica projekta i utvrđena teorijska i metodološka polazna osnova istraživanja, te je putem ovakve javne naučne rasprave projekat zvanično verificiran;

4) održan je sastanak radnog tima na kome su razmatrane sugestije date na pomenutoj javnoj raspravi, koje su uglavnom prihvaćene;

5) na nekoliko narednih sastanaka radnog tima utvrđen je okvir za preko 15 tematskih cjelina, izvedenih iz ovog projekta.

Ostale radnje na realizaciji ovog projekta date su u planu rada za 1978. godinu.

Komisija za etnomuzikološka ispitivanja

Rad na 2. knjizi ZBORNIKA NAPJEVA BiH (svatovske pjesme) sporo odmiče zbog teških uslova rada, bez arhiva i pomoći stalnih stručnih saradnika.

O radu ove Komisije dati su podaci u poglavlju „Rad međuakademijskih odbora“.

b) NAUČNI SKUPOVI

Komisija za filozofiju, sociologiju i politologiju

U Banjaluci je 20. i 21. juna 1977. godine organizovan i održan NAUČNI SKUP O DJELU VESELINA MASLEŠE. Cilj Skupa bio je da se na primjeru djela i ličnosti Veselina Masleše da naučni prilog vrednovanju progresivne misli u BiH. Na Skupu su podnijeta 23 referata i 8 diskusija. Formiran je Redakcioni odbor, koji će odabrati materijale za objavljivanje u ediciji Akademije „Posebna izdanja“.
(O ovome Skupu šire — vidi „Naučni skupovi Akademije“)

Komisija za etnomuzikološka ispitivanja

Planom predviđeni sastanak stručnjaka iz svih naših republika radi pokretanja i organizovanja rada na ispitivanju tradicionalne obredne religiozne muzike nije ostvaren, i pored izražene zainteresovanosti Muzikološkog odbora JAZU, jer nisu odobrena za tu svrhu potrebna finansijska sredstva.

c) UČEŠĆE ČLANOVA ODJELJENJA NA NAUČNIM SKUPOVIMA

Akademik Branislav ĐURĐEV:

— na Svečanom skupu naše Akademije, održanom 20. maja 1977. god., podnio referat „Doprinos druga Tita teoriji naučnog socijalizma“;

- na Savjetovanju saradnika na izradi Istorije naroda Bosne i Hercegovine podnio referat „Prilog diskusiji o osmanskome društvenome poretku“;
- na Kongresu jugoslovenskih istoričara u N.Sadu 3–7. oktobra 1977. god. uzeo učešće u diskusiji na temu „Strukturalizam i kriza istorije“.

Akademik Hamdija ĆEMERLIĆ:

Na Naučnom skupu o djelu Veselina Masleše podnio referat „Doprinos Veselina Masleše izgradnji narodne vlasti u toku NOB“.

Akademik Nedim FILIPOVIĆ:

– na Savjetovanju saradnika na izradi Istorije naroda Bosne i Hercegovine podnio „Prilog pitanju o etnogenezi bosanskih Muslimana“.

Akademik Cvjetko RIHTMAN:

– učestvovao na skupu Međunarodne studijske grupe za ispitivanje odnosa instrumenata, instrumentalne tehnike i muzike u tradicionalnoj narodnoj praksi, koji je organizovao Institut za umjetnost Poljske akademije nauka u Varšavi. Na tom skupu predsjednik Komisije akademik C. Rihtman podnio je referat „Die Beziehungen zwischen Instrument, Spieltechnik und Musik in der Volkstradition Bosniens und der Herzegowina“.

Akademik Jovan VUKOVIĆ:

– na međunarodnom sastanku OLA (Opšteslovenski lingvistički atlas) u Portorožu, juni 1977, u toku sedam dana zasjedanja vrlo aktivno učestvovao u poslovnim zasjedanjima;

– na Drugoj jugoslovenskoj onomastičkoj konferenciji, Skopje, oktobar 1977, podnio referat.

Dopisni član Hasan HADŽIOMEROVIĆ:

– na Naučnom skupu u Crnogorskoj akademiji nauka i umjetnosti, posvećenom jubilarnim godišnjicama D.Rikarda i V.I.Lenjina, Herceg Novi, oktobar 1977. god., podnio referat „Aktuelnosti Lenjinovog koncepta monopolističkog kapitalizma“;

– na kolokviju u JAZU „Znanstveni problemi samoupravljanja“, novembar 1977, učestvovao u raspravi.

d) IZDAVAČKA DJELATNOST

Odjeljenje je posebnu pažnju poklanjalo izdavačkoj djelatnosti. Na sjednicama je razmatran veliki broj recenziranih radova, kao i za recenziranje ponuđenih radova. Odjeljenje prima veliki broj radova iz oblasti lingvistike, pa je predloženo da Komisija za lingvistička ispitivanja pokrene svoju posebnu ediciju. Taj prijedlog Odjeljenja je prihvaćen.

Izdavačka djelatnost Odjeljenja je tekla – kako slijedi:

- 1) izišli su RADOVI LX, sv. 19, 1976 (sa 12 naučnih priloga);
- 2) u ediciji POSEBNA IZDANJA XXX, sv.4, 1976, publikovani su materijali Međunarodnog skupa o 100-godišnjici ustanka u Bosni i Hercegovini i drugim balkanskim zemljama i istočnoj krizi 1875-1878. godine (sa 94 priloga iz 3 sekcije Skupa);

3) u ediciji POSEBNA IZDANJA XXXI, sv.5, publikovani su materijali sa Savjetovanja „O terminologijama u narodnoj materijalnoj i duhovnoj kulturi“. Savjetovanja je održala Komisija za lingvistička ispitivanja;

4) u publikaciji RADOVI, sv.20, 1977, objavljena su 4 priloga iz područja lingvistike (radovi iz resora Komisije za lingvistička ispitivanja).

e) RAD ODJELJENJA NA TEKUĆIM ZADACIMA

Djelatnost Odjeljenja u 1977. godini odvijala se putem sjednica Odjeljenja, putem komisija i međukademijskih odbora, učešćem članova Odjeljenja na naučnim skupovima, simpozijumima i kongresima, u raznim vidovima saradnje sa naučnim organizacijama, kao i putem saradnje u naučnim publikacijama i putem individualnog rada članova Odjeljenja.

Posebno treba istaći rad Odjeljenja *na pripremi i usvajanju naučnoistraživačkih projekata* koji su predloženi Republičkoj zajednici za naučni rad i na *realizaciji ranije usvojenih projekata*.

Tokom 1977. godine Odjeljenje je održalo 11 sjednica. Sjednice su uvijek održavane u zakazanom terminu i proticale su u živoj radnoj angažovanosti članova Odjeljenja. Iako je na sjednicama rješavan niz značajnih naučnih, stručnih, organizacionih i drugih pitanja, u prosjeku sjednice su bile opterećene tekućim pitanjima, na račun razmatranja osnovnih značajnih metodoloških pitanja nauke, stanja i razvitka pojedinih oblasti društvenih nauka, praćenja fundamentalnih rezultata ostvarenih u humanističkim naukama, razmatranja stanja i razvitka naučne kritike. Krajem 1977. god., na jednoj sjednici, analizirano je to pitanje i zaključeno je da se sjednice tako organizuju da se, bez zanemarivanja redovnih tekućih pitanja, u narednom radu 2-3 sjednice posvete isključivo tom kompleksu naučne problematike. Tako će se planirati sjednice Odjeljenja za 1978. godinu.

Pitanja o kojima se raspravljalo na sjednicama Odjeljenja su sljedeća:

1) Raspravljalo se o problemima značajnim za rad članova Odjeljenja u oblasti humanističkih nauka.

2) Odjeljenje se naročito angažovalo oko primanja naučnih radova, njihovog recenziranja i prihvatanja za publikovanje.

3) Jedan od vidova rada Odjeljenja je bilo i razmatranje akata, dopisa, pismenih obraćanja ustanova ili pojedinaca, riječju – sve vrste pismenih komunikacija unutarakademijskog karaktera, odnosno pismenih komunikacija kojima se ostvaruju dogovori, prijedlozi, saradnja, sa institucijama i naučnicima van Akademije: iz BiH, Jugoslavije ili svijeta.

4) Na jednoj sjednici Odjeljenja vođena je rasprava o idejno-političkim pitanjima nauke i njenog razvoja i naučnoistraživačkog rada u BiH. Sjednici su prisustvovali predstavnici CKSK BiH, a rasprava je vođena na bazi Podsjetnika CKSK BiH o toj tematici. Rasprava je bila vrlo plodna. Članovi Odjeljenja su u diskusiji iznijeli svoje poglede o stanju i razvoju društvenih nauka.

5) Na sjednicama Odjeljenja je raspravljano o planu rada za 1977. godinu, kao i o Srednjoročnom planu Akademije.

6) Posebna sjednica posvećena je organizaciji proslave jubileja druga Tita u našoj Akademiji i izboru predstavnika naše Akademije koji će učestvovati na skupu što će ga organizovati Savjet jugoslovenskih akademija.

7) Na jednoj sjednici razmatrano je pitanje davanja prijedloga za nagrade AVNOJ-a

i ZAVNOBIH-a i predloženi su kandidati za te nagrade.

8) Na nekoliko sjednica na dnevnom redu bilo je pitanje ostvarenja postojećih naučnih projekata i stvaranje novih naučnih projekata. Prihvaćena su dva nova projekta:

a) Komisija za filozofiju, sociologiju i politologiju podnijela je prijedlog da se preduzmu istraživački radovi na projektu „Vrijednosti socijalističkog društva i vrednovanje progresivne misli u BiH“. Projekat je prihvaćen, a o dosad izvršenom poslu govori se na drugom mjestu ovog izvještaja;

b) prihvaćen je projekat dopisnog člana Stjepana Lovrenovića „Bosna i Hercegovina u spoljnoj trgovini Jugoslavije“. Za ovaj projekat izvršene su sve potrebne predradnje, ali RZNR nije odobrila tražena sredstva.

Odjeljenje je takođe razmatralo i odobrilo ranije donesene propozicije u vezi sa projektom „Konceptija dugoročnog razvoja BiH“, za koji je inicijativu dao dopisni član Hasan Hadžiomerović. Zadaci za realizaciju ovog projekta podijeljeni su na pojedine izvršioce i zaključen je ugovor sa Ekonomskim institutom u Sarajevu, u čijem će se okviru realizovati ovaj projekt.

9) U toku 1977. god. Odjeljenje je na svojim sjednicama razmatralo organizovanje dva naučna skupa, od kojih je jedan ostvaren u toku 1977. god, a za drugi se vrše pripreme i on će biti realizovan u toku 1978. godine. Održan je Skup kojim se obilježava 75-godišnjica rođenja istaknutog revolucionara i teoretičara Veselina Masleše. Formiran je Odbor za pripremu Skupa o otporu austrougarskoj okupaciji BiH 1878. god. koji će imati jugoslovenski karakter. Očekuje se učešće i nekoliko stranih naučnika. Odbor je izvršio potrebne pripreme i kontinuirano obavlja sve radnje potrebne za realizaciju ovog skupa. Finansijska sredstva za ovaj skup daje Akademija i RZNR.

10) Na dnevni red sjednica Odjeljenja dolazilo je učestvovanje članova Odjeljenja sa referatima na naučnim skupovima u zemlji i inostranstvu. Nekoliko članova Odjeljenja najavilo je svoje učešće sa referatima na skupovima, simpozijumima i kongresima u zemlji i inostranstvu u 1978. godini.

11) Jedna sjednica posvećena je razmatranju stanovišta i mišljenja Predsjedništva Akademije o izboru novih članova Akademije. Na bazi utvrđenih kriterija diskutovano je o pripremama u tom pogledu u našem Odjeljenju, kao i o pripremama za zajednički skup svih odjeljenja Akademije posvećen toj problematici.

CENTAR ZA BALKANOLOŠKA ISPITIVANJA

Centar za balkanološka ispitivanja je u 1977. godini organizovao svoj rad u okviru postavljenog plana za tu godinu i dugoročnog programa do 1980. godine. U tom smislu izvršeni su sljedeći osnovni zadaci:

1. Tekstovi za prve tri sveske *Praistorija jugoslavenskih zemalja* su konačno gotovi i već se radi na jezičkoj redakciji tekstova i dovršavanju pratećeg ilustrativnog materijala (pored napravljenih 1800 crteža, potrebno je izraditi još oko 300). Pretpostavlja se da će prve dvije sveske biti gotove za štampu krajem marta 1978. godine, a treća sveska će vjerovatno biti gotova do mjeseca jula 1978. godine. Održana su prva dva sastanka sa autorima četvrte sveske (bronzano doba), na kojim je definitivno utvrđena metodologija rada i čitav sistem izlaganja materije.

2. U vezi sa obradom ilirske problematike, koja predstavlja osnovni pravac rada Centra, izvršeni su sljedeći poslovi:

a) obrađeno je prvo područje glasinakčkih utvrđenih naselja (sjeverozapadni dio). Izvršeno je rekognosciranje, skiciranje i fotografsko snimanje 15 gradina. Sondažna iskopavanja obavljena su na tri lokaliteta: Pohovac, Bukovik i Berkovići;

b) započet je rad na obradi *gradinskih naselja na Glamočkom polju* (prva i druga faza). Rekognosciran je sjeverozapadni dio polja, a dovršena je obrada prvih 8 gradina, bez sondažnih istraživanja. Pokazalo se da je ovo područje izvanredno bogato ovakvim lokalitetima, pa će posao biti nastavljen u 1978. godini;

c) završeno je istraživanje gradina u Lici (Krbavsko, Gacko i Ličko polje). Pored skiciranja i fotografiranja, načinjeni su geodetski snimci 8 gradina, a izvršena su sondažna istraživanja na 5 lokaliteta;

d) u vezi sa saradnjom sa drugim republikama obavljeno je sistematsko rekognosciranje Vranjske kotline (sa dvije sondaže) a započeo je rad na ovim problemima u Makedoniji i Crnoj Gori.

3. Kartoteka zatvorenih grobnih nalaza nadopunjena je sa oko 180 grobnih cjelina iz zapadne Srbije, oko 1000 crteža, čime je uglavnom završena obrada teritorije Srbije.

4. Od ostalih zadataka izvršeno je sljedeće:

– Prikupljena je antropološka građa iz praistorijskog doba sa područja Makedonije, Kosova i južne Srbije, a djelimično i iz Vojvodine i Slovenije. Među ostalim, prikupljen je i materijal sa poznatih lokaliteta iz okvira protoneolitske i neolitske đerdapske serije. U cjelini je obrađeno 20 arheoloških lokaliteta koji su dali antropološki materijal.

– U arhiv Centra predati su svi kartoni sa podacima istraživanja „Tradicionalnih elemenata u seoskoj porodici istočne i dijela južne Srbije“. Načinjena je metodološka osnova za izdvajanje paleobalkanskih elemenata i u tom smislu.

– U obradi rimskih i ilirskih komunikacija u BiH izvršeno je detaljno istraživanje putnih pravaca od Bosanske Gradiške do Županje, pri čemu je naročita pažnja bila posvećena ubiciranju veoma značajne stanice Ad Basante kod Županje. Ova istraživanja će doprinijeti da se jasnije odredi ovaj rimski pravac koji je dosad bio gotovo sasvim neistražen.

– U pogledu prikupljanja podataka za seriju *Illyricum mithologicum* rekognosciran je teren od Karlovca do Velike Kladuše, Ljubije i Prijedora. Tom prilikom sakupljeni su geografski podaci za određene interpretacije iz antičke mitološke ostavštine.

– Nastavljen je rad na kompletiranju „Tematske etnološke bibliografije Jugoslavije“ i u tom okviru je prikupljena sva bibliografska građa koja se tiče Slovenije i Makedonije.

– Organizovano je Savjetovanje o stanju istraživanja antičkog doba u Jugoslaviji. Na ovom savjetovanju su podnesena 4 referata, a učestvovala su 22 stručnjaka iz svih republika i pokrajina osim SR Slovenije. U referatima je izneseno stanje dosadašnjih istraživanja i ukazano na bitne probleme i nedostatke u cjelovitijem sagledavanju političkih, ekonomskih i kulturnih prilika u našoj zemlji u antičko doba. Dva referata su se odnosila na istočni, a dva na zapadni dio Jugoslavije. Na osnovu tog savjetovanja doneseni su korisni zaključci za rad u Centru i u odgovarajućim institucijama u drugim republikama. Posebno je naglašeno da među specijalnim problemima koji danas stoje pred istraživačkim antičkog doba u prvi plan dolaze: pitanje romanizacije autohtonog stanovništva, pitanje tzv. protoantike (grčke kolonizacije), problemi ekonomskog života u našoj zemlji tokom antičkog doba, posebno stočarstvo i neke druge grane privrede, oblici gradskog života i administrativnog uređenja, te pitanje komparativne lingvistike u balkanskim zemljama, koja je kod nas nedovoljno razvijena. Ovi zaključci su dostavljeni svim odgovarajućim institucijama i već su preduzete prve mjere u njihovoj realizaciji.

– U vremenu od 22. do 23. IX 1977. godine održan je naučni skup (Okrugli sto) sa temom *Mehanizam procesa neolitizacije u određenim dijelovima Evrope*. Na ovom skupu učestvovala su 32 naučnika iz Jugoslavije, Poljske i Francuske, a podneseno je 13 referata na francuskom, engleskom i njemačkom jeziku. (O Skupu šire vidi pod „Naučni skupovi Akademije“).

– Predstavnici Centra su vrlo aktivno učestvovali u radu Nacionalnog komiteta za balkanologiju, Međunarodne asocijacije za studiju jugoistočne Evrope, Međuakademijskog jugoslovensko-italijanskog komiteta za izučavanje Jadrana i drugih odgovarajućih asocijacija.

– Centar je dao svoj prilog i proslavi *Romisch-germanische Kommission u Frankfurtu*, koja predstavlja jednu od najpoznatijih naučnih institucija u Evropi za izučavanje praistorijskog i antičkog doba. Prilikom ove proslave direktor Centra podnio je i glavni referat za balkansko-mediteransku oblast, pod naslovom „Kulturne veze sjeverozapadnog Balkana sa okolnim područjima i zemljama u okviru mlađeg kamenog doba“.

5. Održan je redovni *Godišnji skup članova Centra*, na kojem su doneseni zaključci o radu ove organizacije u 1977. i 1978. godini. Pri tome je posebna pažnja posvećena održavanju naučnih skupova, međunarodnim vezama Centra i pokretanju određenih inicijativa za sistematsko izučavanje nekih problema iz oblasti antičkih studija.

6. Centar je u 1977. godini pripremio i predao za štampu *Godišnjak-XVI* za 1977. godinu, u kojem su objavljeni i referati sa naučnog skupa o procesu neolitizacije. U isto vrijeme pripreman je materijal za sljedeći broj *Godišnjaka*.

7. Zbog bolesti višeg stručnog saradnika Centra mr Edine Alirejsović i spoljnog saradnika dra Zdravka Marića u 1977. godini nisu mogli biti izvršeni planski zadaci koji se odnose na izučavanje romanskih jezičkih elemenata zapadne Hercegovine i Crne Gore i na prikupljanje podataka o sjevernom području ilirske teritorije.

KOMISIJA ZA LINGVISTIČKA ISPITIVANJA

Rad Komisije u 1977. godini odvijao se, uglavnom, prema planu rada za tu godinu, koji je razmatran i usvojen na sjednici Komisije i odobren od strane Odjeljenja društvenih nauka naše Akademije. Pored individualnog rada pojedinih članova Komisije i stalno zaposlenih saradnika u Komisiji, koji se (rad), takođe, manje ili više uklapa u Komisijine redovne aktivnosti ili se sa njima dodiruje, svojim planom za 1977. godinu Komisija je usmjerila svoju aktivnost, u prvom redu, na rad i ispunjavanje preuzetih obaveza na realizaciji projekata koji imaju međunarodni ili međuakademijski karakter, kao i na rad na projektima koji se ostvaruju u međuinstitucionalnoj jugoslovenskoj saradnji a nisu međuakademijski.

I. Rad na dijalektologiji

1. *Opšteslovenski lingvistički atlas (OLA)*

a) Akademik J.Vuković i stalno zaposleni saradnici Komisije S.Ćerić i D.Vujičić učestvovali su na redovnim sastancima što ih je organizovala Međunarodna OLA-komisija u toku godine u cilju zajedničkog i sinhronizovanog rada na pripremama I, II i III toma Atlasa:

– saradnici S.Ćerić i D.Vujičić uzeli su učešća kao članovi jugoslovenske radne grupe u 15-dnevnom radu međunarodne radne grupe OLA krajem januara i početkom februara 1977 (22.I – 7.II) u Moskvi;

– akademik Vuković i saradnici Ćerićeva i Vujičić učestvovali su u radu Redakcionog kolegija i radnih grupa OLA u Ljubljani i Portorožu od 1. do 12. juna 1977. godine.

b) Pored učešća na sastancima i u radu međunarodnih tijela OLA, akademik Vuković i gore pomenuta dva saradnika takođe su učestvovali i na svim radnim sastancima jugoslovenske Komisije OLA (od 20-23. aprila u Beogradu).

c) U cijelosti su pripremljeni i svi materijali sa naših terena što su kartografisani u 1977. godini ili će se kartografisati u narednom jednogodišnjem periodu, izrađeno je nekoliko karata za II (fonetski) i III (leksički) tom Atlasa (Ćerićeva i Vujičić) i napravljene dvije forme indeksa (Ćerićeva), koje su razmatrane u Portorožu.

Opšteslovenski atlas je velika međunarodna obaveza naše Akademije, tako da Komisija za lingvistička ispitivanja mora ispunjavati sve zahtjeve koje pred nju postavljaju Međunarodna OLA-komisija, Redakcioni kolegij i Komisija za ovaj atlas pri Međuakademijskom odboru za dijalektološke atlase.

2. Evropski lingvistički atlas (ALE) i Karpatski atlas

Od prije dvije-tri godine počeo je rad na ovim atlasima (organizacione pripreme, izrada kvestionara, utvrđivanje mreže punktova i sl.). Međuakademijski odbor za dijalektološke atlase je prihvatio obaveze koje proističu iz rada na ovim atlasima, pa je prirodno što je i Komisija za lingvistička ispitivanja naše Akademije morala prihvatiti dio obaveza koje se odnose na Bosnu i Hercegovinu. I ovdje je riječ o preuzimanju međunarodnih obaveza, samo u znatno manjoj mjeri nego u Opšteslovenskom atlasu.

Komisija je preko akademika J.Vukovića i saradnika Vujičića učestvovala u radu komisija za Evropski atlas i Karpatski atlas pri Međuakademijskom odboru za dijalektološke atlase. Dosada je utvrđena mreža punktova i za jedan i za drugi atlas, u kojoj je Bosna i Hercegovina zastupljena sa 7 punktova u ALE i sa 3 punkta u Karpatskom atlasu.

3. Srpskohrvatski dijalektološki atlas

U okviru zajedničkog rada s Institutom za jezik u Sarajevu na projektu *Bosanskohercegovački dijalekatski kompleks-sinhronijska deskripcija . . .*, u ovoj godini je obrađeno 5 (pet) punktova za nacionalni – srpskohrvatski atlas na području sjeverozapadne Bosne, tako da je plan što se tiče ovog posla sasvim ispunjen. Takođe je utvrđena i mreža bosanskohercegovačkih punktova koje treba obraditi za srpskohrvatski atlas (ukupno 183)

4. Rad na projektu Bosanskohercegovački dijalekatski kompleks – sinhronijska deskripcija

Realizacija ovog projekta ostvaruje se u saradnji Instituta za jezik u Sarajevu (koji je nosilac projekta) i Komisije za lingvistička ispitivanja. Rukovodilac projekta je akademik J.Vuković, a neposredni rukovodilac organizacije poslova je saradnik D.Vujičić. U martu ove godine Vuković i Vujičić su učestvovali u trodnevnom radu Redakcije projekta na Mrakovici, zatim na sastanku terenskih saradnika na projektu u Banjoj Luci i na decembarskom sastanku Redakcije na Palama. Na tim sastancima izrađen je indeks jezičkih pojava koje treba na terenu sakupljati i napravljena karta-blankovka za

bosanskohercegovački dijalektološki atlas. Pored toga, u okviru realizacije ovog projekta učestvovali su neposredno u dijalektološkim terenskim ispitivanjima: akademik J.Vuković (obradio 1 punkt), N.Gošić (obradila 1 punkt), S.Čerić (obradila 1 punkt), D.Vujičić (obradio 2 punkta + 1 punkt sa Baotićem), kao i spoljni saradnici Komisije i neki vanjski članovi. U Komisiji je organizovano i kartoniranje prikupljene građe u toku dvogodišnjih terenskih ispitivanja.

5. Opštija dijalektološka ispitivanja

U okviru opštijih dijalektoloških ispitivanja Komisija se stara da potpomogne ili i sopstvenim snagama organizuje istraživanja na odabranim punktovima ili užim bosansko-hercegovačkim regijama, u cilju praćenja određenih dijalekatskih izoglosa ili identifikovanja izvjesnih govornih tipova. Višegodišnja pomoć Komisije u tom smislu rezultirala je opsežnom studijom prof. A.Pece o zapadnobosanskim ikavskoščakavskim govorima, kao i nizom manjih ili većih radova o ispitanim punktovima u Bosni i Hercegovini. Značaj ovakvih istraživanja je, očito, veliki, jer se njima mozaički upotpunjuje još uvijek nepotpuna i uopštena predodžba o bosansko-hercegovačkim govornim tipovima.

U 1977. godini u okviru ovih istraživanja:

a) petnaestodnevnim boravkom na terenu nastavljeno je ispitivanje ikavskoščakavskih govora sjeverozapadne Bosne; ispitivač je spoljni saradnik Komisije prof. dr. Asim Peco. Krajnji cilj ovih ispitivanja je priprema morfološko-tvorbene i sintaksičke studije o ovim govorima;

b) akademik J.Vuković je u toku avgusta boravio na terenu u fočanskom kraju u cilju trasiranja kompleksnijih ispitivanja govora na pograničnom bosansko-crnogorskom području.

6. Dijalekatski rječnik pivskog govora

Akademik J.Vuković u toku prošle godine jedno vrijeme intenzivno je radio na obradi građe za nekoliko slova dijalekatskog rječnika pivskog govora, koji je projekat prihvatilo Odjeljenje društvenih nauka Akademije. Kako taj posao nameće potrebu organizovanog timskog rada, odnosno angažovanje i jednog broja saradnika, moramo računati sa tim da će on biti uključen u ostale projekte Komisije i da će se Komisija morati postarati da obezbijedi saradnike na realizaciji ovog projekta, možda i spoljne i stalno zaposlene. Ovo ističemo zato što se već pokazalo da je akademiku Vukoviću potrebna i tehnička i stručna saradnja da bi poslove oko kompletiranja leksike za pojedina slova priveo kraju. Riječ je o dugoročnom i složenom poslu, ali i o izuzetno značajnom poslu s obzirom na činjenicu da dijalekatskih rječnika serbokroatistika još uvijek nema.

7. Arhiv govorne riječi

Različita terenska dijalektološka ispitivanja omogućila su nam prikupljanje terenskog govornog materijala za arhiv žive govorne riječi. Dosad je snimljeno dosta materijala na različitim bosansko-hercegovačkim terenima, ali – na žalost – taj materijal se stručno ne pohranjuje, pa nam preostaje da angažujemo stručnjake za izradu fonoteka da nam to stručno urade. Jer, radi se o materijalu ne samo sa bosansko-hercegovačkih

terena, nego i sa terena drugih slovenskih jezika. Ako bi se sredila, bila bi to dosta bogata fonoteka raznovrsnog govornog materijala.

II. Rad na terminologijama narodne materijalne i duhovne kulture

U maju (14.V) održan je sastanak Odbora za terminologije u Sarajevu, kome su prisustvovali članovi iz Skoplja i Novoga Sada. Na sastanku su dati osvrti na rad na planu terminologija u pojedinim centrima i razmotrene mogućnosti i načini koordiniranja rada. Jednoglasno je konstatovano da se danas u punoj mjeri pokazuje koliko je Savjetovanje o terminologijama u Sarajevu bilo od osobitog značaja u smislu podsticanja organizovanijeg i sistematskog rada na planu terminologija narodne materijalne i duhovne kulture. Kako se i iz podnesenih osvrtu moglo vidjeti, danas se na dosta širokom planu radi na terminologijama i u Sarajevu, i u Novom Sadu i u Skoplju. Tako je, na primjer, u Komisiji u Sarajevu dosad prikupljena građa na terenu (durmitorski kraj) iz nekoliko terminoloških oblasti, sa težištem na prikupljanju građe iz oblasti stočarsko-ratarske terminologije. Pored toga, opisano je i uobičajeno nekoliko terminoloških krugova: a) mlijeko i mlječni proizvodi, b) kosidba i ishrana životinja, c) proizvodi za ljudsku ishranu (žita, prerada žita, povrće i sl.) i d) domaće životinje.

U toku ljeta (krajem jula i u avgustu) akademik J.Vuković nastavio je terenska istraživanja u pivskom kraju prikupljanjem građe za nove terminološke krugove: 1) rodovska terminologija, 2) terminologija kojom se imenuju sekvence doba dana i noći i uopšte vremenske sekvence, 3) mitološka folklorna terminologija.

III. Rad na onomastici

U skladu sa planovima i sugestijama Međuakademijskog odbora za onomastiku, u našoj Komisiji organizovan je rad na onomastici u nekoliko pravaca:

1) u toku 1977. godine vrlo se intenzivno radilo na obradi hidronima u lijevom (bosanskom) slivu Drine, koji posao je priveden kraju;

2) izvršeno je ekscerpiranje i terensko prikupljanje građe sa područja Podveležja;

3) ekscerpirana je i prenesena na kartone cjelokupna onomastička (dakle, i antroponimska i toponimska) građa iz Vegina;

4) akademik J.Vuković i saradnici stalno zaposleni u Komisiji učestvovali su, sa referatima, na Drugoj jugoslovenskoj onomastičkoj konferenciji, koja je održana početkom oktobra 1977. godine u Skoplju.

IV. Saradnja sa stranim lingvističkim institucijama

U okviru protokolom utvrđene saradnje sa Institutom poljskog jezika Poljske akademije nauka:

a) ostvaren je kod nas tronedjeljni studijski boravak vice-direktra tog Instituta doc. dra Rymuta (sa 10-dnevnim boravkom na terenu);

b) u toku je priprema zajedničke dijalektološko-onomastičke publikacije, koju će sačinjavati radovi članova i saradnika pomenutog Instituta i naše Komisije, a biće objavljena u Poljskoj.

V. Sastanci i sjednice

Pored pomenutog sastanka Odbora za terminologiju, u maju mjesecu održana je redovna godišnja sjednica Komisije, na kojoj su svestrano razmotreni izvještaj o radu Komisije u 1976. godini i plan rada za 1977. godinu.

f) RAD U MEĐUAKADEMIJSKIM ODBORIMA

Članovi Odjeljenja društvenih nauka učestvuju u radu sljedećih međuakademijskih odbora:

1. Međuakademijski odbor za jugoslovenske narodne umotvorine

Odbor se nalazi na staranju Srpske akademije nauka i umetnosti. Predstavnici naše Akademije u Odboru su akademik Cvjetko Rihtman i dr. Dženana Buturović.

Odbor aktivno radi, a predstavnici naše Akademije su aktivno uključeni u pripremanje kritičkih izdanja:

- Pjesama i napjeva BiH Lj. Kube (nosilac C. Rihtman),
- Zbornika napjeva BiH (C. Rihtman),
- Epskih pjesama Muslimana iz zapadne Bosne (S. Buturović).

2. Međuakademijski odbor za Historijsko-geografski rječnik i Atlas jugoslovenskih zemalja

Odbor se nalazi na staranju Srpske akademije nauka i umetnosti. Predstavnici naše akademije u Odboru su akademik Nedim Filipović i prof. R. Gašparević.

Naša Akademija je duže zaostajala u radu ovog Odbora, a dolaskom akademika Filipovića u Odbor naš rad je aktiviran, tako da je u 1977. godini katalogizirano i kartirano 5000 toponima.

3. Međuakademijski odbor za dijalektološke atlase

Odbor se nalazi na staranju Srpske akademije nauka i umetnosti. Predstavnici naše Akademije u Odboru su akademik Jovan Vuković i Dragomir Vujičić.

Odbor koordinira rad na izradi dijalektoloških atlasa Jugoslavije, a projekt ima i međunarodni značaj. Naši članovi aktivno učestvuju na sastancima radnih tijela i obavljaju istraživački rad vezan za teritoriju Bosne i Hercegovine u okviru programa Komisije za lingvistiku.

4. Međuakademijski odbor za onomastiku

Odbor se nalazi na staranju Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti. Predstavnici naše Akademije u Odboru su akademik Jovan Vuković i Dragomir Vujičić.

Odbor koordinira rad republičkih odbora za onomastiku, na godišnjim sastancima razmatra izvještaje o radu i planovima rada republičkih odbora za svaku godinu. Isto tako, Odbor i inicira pojedine poslove u okviru onomastičkih istraživanja koja se preduzimaju i organizuju u pojedinim republikama. Naši članovi aktivno učestvuju na sastancima Odbora. Odbor izdaje svoju stalnu publikaciju „Onomastica Jugoslavica“.

5. Međukademijski odbor za tendencije razvoja u društvenim naukama

Odbor se nalazi na staranju Slovenske akademije znanosti in umetnosti. Predstavnicima naše Akademije u Odboru su akademik Branislav Đurđević i akademik Midhat Šamić.

Naša Akademija je aktivno saradivala u oblasti umjetnosti i dala 5 radova za zajedničku publikaciju koju priprema Odbor.

6. Međukademijski odbor za balkanologiju

Odbor se nalazi na staranju Srpske akademije nauka i umetnosti. Predstavnicima naše Akademije u Odboru su akademik Alojz Benac i akademik Branislav Đurđević.

Ovo je, zapravo, koordinacioni odbor koji ima za zadatak da usmjerava i objedinjuje rad na balkanološkim problemima. Odbor održava svoje sastanke dva puta godišnje i razmatra projekte i planove rada pojedinih balkanoloških institucija, a i sam inicira održavanje određenih naučnih skupova i sl. Najveći dio posla u tom pogledu obavlja Balkanološki institut Srpske akademije nauka i umetnosti i Centar za balkanološka ispitivanja naše Akademije. Saradnja među ovim institucijama se odvija na najbolji način, a isto tako i saradnja sa Nacionalnim komitetom za balkanologiju.

Članovi Akademije učestvuju redovno u radu Odbora.

7. Međukademijski odbor za balkanske trgovce u Ugarskoj u XVIII veku

Odbor se nalazi na staranju Srpske akademije nauka i umetnosti. Predstavnik naše Akademije u Odboru je dopisni član Akademije Milorad Ekmečić.

Predstavnik naše Akademije nije obavještavan o aktivnostima ovog Odbora u dužem vremenskom periodu.

8. Međukademijski odbor za repertorij srednjovjekovnih izvora

Odbor se nalazi na staranju Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti. Naši predstavnici u Odboru su dopisni član Desanka Kojić-Kovačević i dr Marko Šušnić.

Odbor radi aktivno prema utvrđenom programu, koji je dio međunarodnog projekta. Naši predstavnici su redovno izvršavali zadatke koji se odnose na našu Republiku.

9. Međukademijski odbor za izradu karte Rimske Imperije

Odbor se nalazi na staranju Jugoslovenske akademije znanosti i umjetnosti. Predstavnicima naše Akademije u Odboru su akademik Alojz Benac i Vjekoslav Paškvalin.

Ovaj Odbor radi na međunarodnom projektu u kojem su fiksirani plan i redoslijed izrade pojedinih sekcija. Naši predstavnici u Odboru su dosad izvršili svoje obaveze.

10. Međukademijski odbor za proučavanje patrijarhalne kulture i plemenskog društva

Odbor se nalazi na staranju Crnogorske akademije nauka i umjetnosti. Predstavnicima

naše Akademije u Odboru su akademik Branislav Đurđević i akademik Cvjetko Rihtman.

Odbor se nalazi u fazi konstituisanja i još nije otpočeo s radom.

11. Međukademijski odbor za običaje naroda i narodnosti Jugoslavije

Odbor se nalazi na staranju Makedonske akademije na naukite i umetnostite. Predstavnici naše Akademije u Odboru su akademik Cvjetko Rihtman i Nedžad Hadžidedić. Odbor je u posljednje vrijeme pokazao izrazitu aktivnost. Neke slovenske zemlje su izvršile svoje obaveze, a ovaj Odbor privodi kraju dio svojih obaveza na pripremanju Etnografije Slovena.

12. Međukademijski odbor za Arheološku kartu Jugoslavije

Odbor se nalazi na staranju Slovenske akademije znanosti in umetnosti. Predstavnici naše Akademije u Odboru su akademik Alojz Benac i dr Đuro Basler.

Posljednjih nekoliko godina Odbor je gotovo bio prestao sa radom, ali se sada aktivirao. Slovenija je izradila svoju arheološku kartu (iako je odstupila od zajednički utvrđenih principa). U prikupljanju potrebnih podataka najdalje je iza Slovenije otišla naša Republika. Težište rada je preuzeo Zemaljski muzej u Sarajevu. Sada je na inicijativu članova Međukademijskog odboru pokrenuto pitanje dovršenja arheološke karte Bosne i Hercegovine i očekuje se da bi taj posao mogao da bude gotov za 3-4 godine.

Slovenska akademija je postavila pitanje prenošenja ovog Odbora na staranje naše Akademije. Predstavnici naše Akademije su odbili tu sugestiju.

13. Međukademijski odbor za korpus vaza

Odbor se nalazi na staranju Srpske akademije nauka i umetnosti. Predstavnik naše Akademije u Odboru je dr Irma Čremošnik.

Odbor je pokazao aktivnost i privodi kraju štampanje prve sveske CVA.

14. Međukademijski odbor za istoriju kolonizacije jugoslavenskih zemalja

Odbor se nalazi na staranju Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti. Predstavnici naše Akademije u Odboru su dopisni član Milorad Ekmečić i dr Milan Vasić.

Odbor nije bio aktivan posljednjih godina, niti su predstavnicima naše Akademije upućivani pozivi.

ODJELJENJE MEDICINSKIH NAUKA

a) RAD NA NAUČNIM PROJEKTIMA

Komisija za kardiovaskularni sistem

U 1977. godini Komisija je svoju aktivnost usmjerila na podsticanje i koordiniranje rada istraživačkih grupa na projektima ugovorenim sa Republičkom zajednicom za naučni rad. Ova su istraživanja vršena u dvije grupe na dva projekta. Morfološka grupa vršila je istraživanja u okviru pet tema na projektu Anatomska ispitivanja na krvnim

sudovima srca u normalnim i patološkim uslovima. Klinička grupa vršila je istraživanja također u okviru pet tema na projektu. Neki aspekti tehničkih i dijagnostičkih ispitivanja u etio-patogenozi koronarne bolesti.

U toku godine Komisija je održala dvije sjednice. Na sjednici od 16. maja raspravljano je o izvještajima istraživačkih grupa, o toku rada i o učešću pojedinih članova Komisije sa referatima na Simpozijumu o koronarnoj bolesti u Jajcu. 2. juna 1977. godine.

Na sjednici od 15. decembra raspravljano je o završnim izvještajima istraživačkih grupa o pojedinih temama iz projekta. Konstatovano je da je većina istraživačkih timova angažovanih u istraživanju završila svoja istraživanja i podnijela svoje izvještaje nosiocima projekta.

Odbor za virusni hepatitis

Na tri sastanka Odbora za virusni hepatitis, koji je sastavljen od 13 članova, od kojih su dva članovi Akademije, raspravljalo se o radovima članova Odbora, o radu organizacija u kojima rade i o radu zdravstvene službe iz okvira srednjoročnog projekta Akademije *Epidemiološko-kliničko i laboratorijsko ispitivanje virusnog hepatitisa u Bosni i Hercegovini*. Razmatrano je pitanje učestalosti inokulacije u nastanku virusnog hepatitisa u našoj republici i *Stanje prokuženosti stanovništva Bosne i Hercegovine virusom hepatitisa tipa A i B (laboratorijska ispitivanja)*. Utvrđeno je da je prokuženost našeg stanovništva virusom hepatitisa tipa A visoka, na što je na osnovu epidemioloških ispitivanja bilo ukazivano, a sada je i laboratorijski dokazano. Nije se očekivao toliki nivo prokuženosti virusom hepatitisa tipa B.

Razmatrano je praćenje početka sprovođenja Republičkog programa za borbu protiv virusnog hepatita 1976-1979. Utvrđeno je da se ovaj program zasad planski i organizovano, po principima i stručno-metodološkim uputstvima koja je razmotrio i upotpunio Odbor za virusni hepatitis naše Akademije, sprovodi u regionu Mostara, gdje je riješeno pitanje finansiranja ovog programa. U ostalim regionima ovaj se program djelomično sprovodi, i to samo finansijskim sredstvima predviđenim za suzbijanja akutnih zaraznih bolesti. Zajednice za zdravstveno osiguranje radnika i zemljoradnika tih regiona nisu dobile sredstva za ostvarenje ovog programa, o čemu su nadležni republički faktori obaviješteni.

Od maja ove godine u Epidemiološkom institutu Medicinskog fakulteta u Sarajevu, u okviru Srednjoročnog plana naše Akademije iz oblasti virusnog hepatitisa, obrađuje se tema *Ispitivanje uloge antigena tipa B u održavanju i širenju virusnog hepatita u pojedinim populacionim grupama Bosne i Hercegovine*. Sada se vrše prikupljanja krvi uzete od raznih uzrasnih grupa oba pola, iz sela i grada. Laboratorijska obrada ove krvi vršiće se ove a dijelom i sljedeće godine.

Prema planu rada Odbora za virusni hepatitis, izrađeno je Stručno-metodološko uputstvo za sprečavanje, suzbijanje i liječenje virusnog hepatitisa, koje je u vidu brošure publicirao Zavod za javno zdravstvo. Na sastancima Odjeljenja medicinskih nauka akademik Gaon se osvrnuo na dosadašnje radove u okviru Srednjoročnog programa Akademije iz oblasti virusnog hepatitisa u izlaganju *Višegodišnji program za proučavanje i borbu protiv virusnog hepatitisa na teritoriji Bosne i Hercegovine*. Na VII simpozijumu za virusni hepatitis u Rogaškoj Slatini održao je referat *Sprovođenje programa za suzbijanje virusnog hepatitisa*.

Odbor za endemsku nefropatiju

Na tri sastanka Odbora za endemsku nefropatiju, koji čini osam članova, raspravljalo se je o koordinaciji, saradnji i pomoći zdravstvenoj službi Bosne i Hercegovine za istraživanje endemske nefropatije. Na terenu šest opština u Republici, ugroženih endemskom nefropatijom, nastavljen je rad na perlustraciji terena traženjem sumnjivih lica na endemsku nefropatiju i upućivanje u opštinske dispanzere. Od 200.602 dosad ispitana stanovnika u šest navedenih opština otkriveno je 0,46 lica čiji je urin albumen-pozitivan. Među njima je bilo 396 i 0,20% sigurno oboljelih osoba. Ovom bolešću u opštini Bijeljina zahvaćeno je 37 naselja od ukupno 52; u Bos. Šamcu od ukupno 25 naselja zahvaćeno je 14; u Modriči od ukupno 20 naselja zahvaćeno je 7; u Odžaku od 14 naselja zahvaćeno je 11 i u Orašju od 11 naselja zahvaćeno je 45,2%. Odbor je preporučio zdravstvenoj službi da se i kod nas uvede klasifikacija kliničke slike po sistemu akademika dra V. Danilovića: da se mogu upoređivati rezultati, da se na ugroženim područjima pristupi planskom sprovođenju sanacije i eventualne izgradnje vodnih objekata.

Odbor je u saradnji sa II internom klinikom, Republičkim zavodom za javno zdravstvo i Institutom za epidemiologiju izradio projekt koji je prihvatila Zajednica za naučni rad. Tema projekta je *Terensko, kliničko i epidemiološko ispitivanje endemske nefropatije*. Još nije obezbijeđeno finansijsko učešće od 30%. Odbor je intervenisao kod Republičke komisije za endemsku nefropatiju da se pitanje učešća riješi. Predstavnici Odbora su prisustvovali na Simpozijumu o endemskoj nefropatiji, koji je organizirao Međuakademijski odbor u saradnji sa Institutom za endemsku nefropatiju u Lazarevcu. Simpozijum je održan aprila 1977. u Beogradu i Lazarevcu. Akademik J. Gaon podnio je referat *Rezultat epidemioloških ispitivanja endemske nefropatije od 1959. do danas*.

Odbor za rak

Odbor za rak broji 10 članova. Sastao se dva puta u toku 1977. god. Predmet rasprave je bila realizacija projekta *Polihemoterapija malignoma*, organizacija onkološke nauke i službe u našim uslovima i edukacija onkologa. Za ostvarenje ciljeva rada Odbor se je prihvatio da pripremi projekt koji će prijaviti Reubličkoj zajednici za nauku pod naslovom *Evaluacija unificirane hemoterapije malignih neoplazmi*. Glavna poteškoća u radu Odbora je nedostatak sredstava. Odbor će nastojati da koordinira rad raznih tijela koja rade na sličnom problemu. Razmatrana je i mogućnost učešća članova Odbora u stvaranju onkološkog instituta.

Odbor medicinskih odjeljenja akademija nauka Jugoslavije i Društva za nauku i umetnost Kosova

Odbor se je sastao jedanput u junu 1977. god. Sačinjavaju ga delegati svih naših akademija. Svake druge godine sastaju se svi članovi medicinskih odjeljenja u sjedištu akademije-domaćina. Tom prilikom se održavaju naučni i organizacioni sastanci. Svake godine se sastaju delegati odjeljenja. O izvještaju o radu odjeljenja i planovima rada diskutuje se na sastancima koji se održavaju svake godine. Kompletan izvještaj o radu ovog Odbora podnesen je u izvještaju rada našeg Odjeljenja gdje se govori i o Simpozijumu što je organizovan u Jajcu.

Pododbor za zaštitu čovjekove okoline

Pododbor sačinjava grupa medicinskih radnika koji se prvenstveno bave zaštitom čovjekove okoline. U ovoj godini Pododbor je imao 13 članova, a sastali su se početkom 1977, kojom prilikom se raspravljalo o rezultatima Naučno-stručnog sastanka, organizovanog u Akademiji nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine.

b) NAUČNI SKUPOVI

U Jajcu je 2. i 3. juna 1977. g. organizovan *II sastanak odjeljenja medicinskih nauka jugoslovenskih akademija*, uključujući i *Društvo za nauku i umetnost Kosova*. (O skupu šire – vidi „Naučni skupovi Akademije“).

Simpozijum o model – sistemima za istraživanje u farmakologiji održan je decembra 1977. godine. Simpozijum je uspio s obzirom na obim posjete, interes i njegov sadržaj. Na njemu je učestvovalo preko 80 farmakologa sa univerziteta, iz industrije i JNA. (O Simpozijumu šire – vidi „Naučni skupovi Akademije“.)

c) IZDAVAČKA DJELATNOST

Izdavačka aktivnost Odjeljenja sastojala se u pripremi sveske Radova, knjiga LVIII/20 Odjeljenja medicinskih nauka. Knjiga se nalazi pred samim izlaženjem iz štampe. U ovom periodu je izašao Zbornik radova o intoksikaciji botulinus-toksinom i liječenju intoksikacije. U pripremi je i naredna knjiga Radova Odjeljenja medicinskih nauka. Predati su za publikovanje materijali sa Simpozijuma održanog u Jajcu 1977. godine. U ovom periodu je predato 11 radova, izvršeno 10 recenzija i primljeno 8 radova za publikovanje. Isto tako, primljena su dva izvještaja jedan od pokojnog akademika Šterna u vezi sa njegovim radom na temi *Uticaj otrova *Ictrodectus tredecimguttatus* na eksperimentalni miokard*, a drugi od saradnika Dž. Rezakovića, pod naslovom *Ponašanje adhezije i agregacije trombocita, globalne koagulacije i antitrombina III kod osoba sa hiperlipemijom i promjenama aterosklerotične prirode na krvnim sudovima*. Određena je Redakcija za Zbornik radova medicinskog dijela Simpozijuma o zaštiti okoline. Napisano je također Uputstvo saradnicima i recenzentima za nove publikacije. Pomenuta uputstva su izrađena u skladu sa zaključcima Odbora za izdavačku djelatnost i prihvaćena od strane Odjeljenja.

d) RAD ODJELJENJA NA TEKUĆIM ZADACIMA

Odjeljenje je u 1977. godini održalo 10 sjednica i jednu zajedničku sjednicu sa drugim odjeljenjima medicinskih nauka jugoslovenskih akademija i Društva za nauku i umetnost Kosova. Članovi Odjeljenja su u ovom periodu posvetili posebnu pažnju realizaciji Srednjoročnog plana Akademije, edukaciji mladih naučnoistraživačkih radnika u medicini, analizi rada odbora i komisija, odnosno plana rada Odjeljenja. Ostvarujući Srednjoročni plan Akademije, plan rada Odjeljenja medicinskih nauka i individualne planove članova Odjeljenja, rad je bio usmjeren u tri pravca:

- a) organizacija neposrednog istraživačkog rada u skladu sa Srednjoročnim planom,
- b) evaluacija postignutih rezultata unutar Akademije i u ustanovama u kojima rade članovi i

c) pomoć u radu vanakademijskim institucijama i zajednicama angažovanim u razvoju medicinske nauke.

Na sjednicama Odjeljenja medicinskih nauka raspravljalo se o sljedećim pitanjima, jednom ili više puta: 1. izvještaju i planovima rada Odjeljenja, odbora i komisija, 2. realizaciji srednjoročnih planova i projekata, 3. izvještajima o pripremama simpozijuma, naučnih skupova i drugim aktivnostima, 4. izvještajima o uspjehu simpozijuma i naučnih skupova, 5. davanju mišljenja članova Odjeljenja o pojedinim pitanjima Republičkoj zajednici za nauku, 6. saradnji sa odjeljenjima medicinskih nauka iz drugih akademija, 7. prijemu novih radova, davanju uputstava saradnicima i recenzentima, 8. prijedlozima za izbor Izvršnog odbora, Predsjedništva i sekretara, 9. pripremama za skupštine, Skup odjeljenja i druge sastanke, 10. prijedlozima, kriterijima i proceduri oko izbora novih članova, 11. informacijama o radu Predsjedništva i drugih organa Akademije, 12. izvještajima delegata o njihovom radu u raznim odborima, komisijama ili drugim organima Akademije, 13. prijedlozima za nagrede i odlikovanja i 14. brojnim drugim pitanjima iz svakodnevnog rada Odjeljenja.

U periodu za koji se podnosi izvještaj na više sastanaka je raspravljano o uticaju članova Odjeljenja na dalji razvoj medicinskih nauka. Pomenuti uticaj je ostvarivan preko delegata u zajednicama, organizacijom simpozijuma, istupom sa riječima u diskusijama pred raznim forumima, te nastojanjima na planu podizanja standarda i ocjene uspjeha naučnoistraživačkog rada. Odjeljenje je konstatovalo da se prijavljuje sve manje projekata, da su teme koje se prijavljuju manje timske a više individualne, regionalizirane i da su varijacije već poznatih otkrića, te da se prijavljuje premalo radova iz oblasti kliničkih istraživanja. Pošto je medicinska nauka sa dužom tradicijom u našoj sredini, moraće se pokloniti veća pažnja navedenoj ocjeni, naročito pri evaluaciji prijedloga za naučnoistraživački rad.

Poseban vid uticaja na dalji razvoj medicine vršen je u odborima i komisijama, i to na one discipline koje kod nas nisu pokrivena univerzitetskim institucijama, kao npr.: onkologija, nefrologija – nefropatija, terapija i sl. Članovi Odjeljenja su posredno nastojali da obezbijede da što veći broj zdravstvenih radnika daje svoj doprinos ne samo poboljšanju zdravlja naroda nego i bogatstvu medicinske nauke. Kao posebno treba navesti nastojanja Odjeljenja da se unaprijedi i ocijeni današnja edukacija kadrova, budućih stvaralaca u medicini. Ova tema je imala značajno mjesto na Međuodjeljenjskom sastanku u Jajcu.

Veći dio aktivnosti članova Odjeljenja medicinskih nauka na sjednicama Odjeljenja bio je posvećen unapređenju rada odbora i komisija, kojih je ukupno šest, i to četiri odbora, jedna Komisija i jedan Pododbor. U Odjeljenju su razmatrani i prihvatani izvještaji predsjednika pomenutih odbora o stručno-naučnom radu, radu na pojedinim temama i problemima koji stoje pred radom odbora i Komisije. Takve analize su vršene, po pravilu, dva puta za svaki odbor, a to je bilo moguće jer su predsjednici članovi Odjeljenja. Svi članovi Odjeljenja aktivni su u nekom od odbora. Tako su razmotreni planovi rada Odbora za rak, Odbora za nefropatiju, Odbora za epidemički hepatitis, Komisije za kardiovaskularni sistem, Medicinskog pododbora za zaštitu čovjekove sredine i Međuodjeljenjskog odbora jugoslovenskih akademija. Svaki od pomenutih odbora je angažovan u nekom području medicine i zdravstvene službe, te na taj način ispunjava praznine u organizaciji zdravstva ili medicinske nauke. Dva su odbora nosioci dva projekta Srednjoročnog plana Akademije. Naime, Odbor za virusni hepatitis je nosilac projekta *Epidemiološka i laboratorijska ispitivanja virusnog hepatita u SR Bosni i Hercegovini*, a Komisija za kardiovaskularni sistem je nosilac projekta *Krvni sudovi srca i*

koronarna bolest. (Rad na pomenuta dva naučna projekta je opisan u izvještaju o radu odbora.)

U izvještajem obuhvaćenom periodu podneseni su prijedlozi za izbor članova Izvršnog odbora, Predsjedništva Akademije, sekretara i zamjenika sekretara Odjeljenja. Na sjednicama je raspravljano o kriterijima za izbor novih članova Akademije i o načinu predlaganja kandidata, te o proceduri kako da se dođe do najboljih kandidata za nove članove Akademije. U skladu sa opštim stavovima za prijem novih članova, te u želji da se Odjeljenje što više otvori prema javnosti, odlučeno je da se diskutuje o većem broju potencijalnih kandidata, te da se broj svede na one kandidate koji imaju najviše uslova da zadovolje visoke kriterije za izbor za člana Akademije.

Više članova Akademije je ove godine dobilo nagrade. Nagradu AVNOJ-a dobio je kandidat predložen iz Odjeljenja medicinskih nauka i Odjeljenja za prirodne nauke. Akademik Gaon je dobio Nagradu ZAVNOBiH-a, dok je dopisni član Marko Ciglar dobio 27-julsku nagradu.

U periodu za koji se podnosi izvještaj na sjednicama Odjeljenja razmotrene su informacije sa svih sastanaka Izvršnog odbora, Predsjedništva, Koordinacionog odbora i drugih tijela Akademije.

e) RAD MEĐUAKADEMIJSKIH ODBORA

U skladu sa politikom naše Akademije da se intenzivira saradnja sa odjeljenjima medicinskih nauka drugih akademija, preporučeno je da se nastavi rad u okviru bivšeg Koordinacionog odbora medicinskih odjeljenja, odnosno današnjeg Međuodjeljenjskog odbora za kardiovaskularna oboljenja. Predsjednik Međuakademijskog odbora do sredine 1978. godine je sekretar Odjeljenja medicinskih nauka naše Akademije. Prilikom posjete delegacije Crnogorske akademije nauka i umjetnosti, na sjednici Odjeljenja medicinskih nauka prisustvovao je delegat pomenute Akademije akademik Dragutin Vukotić. Tom prilikom su dogovoreni razni vidovi saradnje između naše dvije akademije, a posebno između našeg Odjeljenja medicinskih nauka i ljekara iz Crne Gore. Takvoj saradnji će doprinijeti i činjenica da je veliki broj aktivnih medicinskih kadrova Crne Gore školovan na Medicinskom fakultetu u Sarajevu. Naglašena je potreba da se članovi Odjeljenja uključe u organizaciju i izradu raznih komparativnih studija unutar projekata u Srednjoročnom planu, u organizaciju zajedničkih naučnih skupova, te u organizaciju postdiplomske nastave.

Članovi Odjeljenja medicinskih nauka učestvuju u radu sljedećih međuakademijskih odbora:

1. Međuakademijski odbor za endemsku nefropatiju

Odbor se nalazi na staranju Srpske akademije nauka i umjetnosti. Predstavnici naše Akademije u Odboru su akademik Jakob Gaon i dr Momir Macanović.

Rad Odbora odvija se putem organizovanja međuakademijskih simpozijuma i ostvarivanja saradnje s naučnim ustanovama u Bugarskoj i Rumuniji. Odbor je radio na standardizaciji metoda rada, a organizovao je u 1977. godini i Simpozijum o endemskoj nefropatiji u Beogradu i Lazarevcu. Naši predstavnici aktivno učestvuju u radu (bili su organizatori naučnog skupa u Tuzli 1976).

2. Međuakademijski odbor za specifičnu preosetljivost organizma

Odbor se nalazi na staranju Srpske akademije nauka i umetnosti. Predstavnici naše Akademije u Odboru su akademik Seid Huković i dopisni član Marko Ciglar.

Odbor je održao jedan sastanak u martu 1977. god. Predstavnici naše Akademije učestvovali su aktivno u pripremi ovog sastanka.

3. Međuakademijski odbor za proučavanje tumora glave i vrata

Odbor se nalazi na staranju Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti. Predstavnici naše Akademije u Odboru su dopisni član Aleksandar Nikulin i prof. dr Vesna Rezaković.

Odbor je ponovo aktivirao svoj rad. Međutim, rad ovog Odbora, a naročito naših predstavnika, zavisi od obezbeđenja finansijskih sredstava.

4. Međuakademijski odbor za biomedicinske nauke

Odbor se nalazi na staranju Srpske akademije nauka i umetnosti. Predstavnici naše Akademije u Odboru su akademik Hajrudin Hadžiselimović i dopisni član Aleksandar Nikulin.

Odbor je osnovan novembra 1977. i tek je u fazi konstituisanja.

5. Međuakademijski odbor za ekofiziologiju

Odbor se nalazi na staranju Crnogorske akademije nauka i umjetnosti. Predstavnici naše Akademije u Odboru su akademik Seid Huković i prof. dr Ladislav Ožegović.

Odbor je osnovan u novembru 1977. i nalazi se u fazi konstituisanja.

6. Međuakademijski odbor za kardiovaskularnu patologiju

Odbor se nalazi na staranju Srpske akademije nauka i umetnosti. Predstavnici naše Akademije u Odboru su akademik Hajrudin Hadžiselimović i dopisni član Aleksandar Nikulin.

Odbor je u junu 1977. godine održao Simpozijum u Jajcu, na kom su aktivno učešće uzeli predstavnici naše Akademije. Naša Akademija priprema publikovanje radova sa ovog simpozijuma u svojoj ediciji POSEBNA IZDANJA Odjeljenja medicinskih nauka.

Ovaj Odbor prestao je sa radom kao međuakademijski, s tim što je Savjet akademija nauka i umjetnosti SFRJ preporučio da se djelatnost nastavi kao vid saradnje medicinskih odjeljenja naših akademija.

ODJELJENJE PRIRODNIH I MATEMATIČKIH NAUKA

a) RAD NA NAUČNIM PROJEKTIMA

M a k r o p r o j e k a t : *Pravici razvoja poljoprivrede brdsko-planinskog područja BiH*—Aktivnost na njegovoj realizaciji razmatrana je na 3 sastanka Odjeljenja. Djelatnost Savjeta makroprojekta odvijala se tokom 1977. god. u dva pravca:

a) činjeni su napori u pravcu koordiniranja rada na realizaciji određenih tema makroprojekta i

b) traženi su izvori finansiranja koji bi omogućili da se istraživački rad predviđen makroprojektom obavi u što kraćem vremenu, jer samo u tom slučaju realizacija programa makroprojekta mogla bi doprinijeti unapređenju poljoprivrede u brdsko-planinskom regionu.

Izvršavajući funkciju koordinatora, Savjet makroprojekta inicirao je dogovor o načinu redovne razmjene naučnih informacija do kojih se već dolazi i do kojih će se dolaziti u toku rada na pojedinim naučnim zadacima — temama iz okvira makroprojekta. Naime, tokom 1976. i 1977. god. više istraživačkih timova počelo je sa radom na realizaciji programa makroprojekta. U dva maha na raspisani konkurs RZNR dobijena su sredstva za 19 tema, ali samo u iznosu od 32% od planirane sume. Iako obimom dobijenih sredstava ne možemo biti zadovoljni, ipak korisno je konstatovati da je rad na realizaciji makroprojekta otpočeo. Taj početak nametnuo je neka pitanja o kojima bi trebalo da se razmijene mišljenja i da se za njih nađe zajednički dogovor. Prije svega, i kao najvažnije, potrebno bi bilo razmijeniti mišljenja o lokalitetima istraživanja. Savjet makroprojekta u velikoj mjeri je zainteresovan da lokaliteti za eksperimentalna istraživanja budu tako izabrani da svojim ujednačenim društveno-ekonomskim i prirodnim uslovima dovoljno reprezentuju brdsko-planinsko područje, odnosno sub-regione, kako bi se rezultati istraživanja mogli primijeniti za šire područje, karakteristično za određeni vid poljoprivredne proizvodnje. S tim u vezi održan je u Akademiji naučni skup, sa oko 30 učesnika, predstavnika naučnih institucija i razvojnih centara udruženog rada iz oblasti poljoprivredne proizvodnje, koji je raspravljao o referatu prof. dra Jusufa Mulića: *O diferencijaciji brdsko-planinskog regiona na pojedine subregione s obzirom na njihove proizvodne karakteristike i vid poljoprivredne proizvodnje*. Iako skup nije donio određene zaključke, diskusija je bila vrlo opsežna i korisna, tako da su nosioci tema makroprojekta mogli steći saznanje o tome na kojim bi lokalitetima brdsko-planinskog područja trebalo da usredsrede svoja istraživanja.

S obzirom na to da istraživanja predviđena makroprojektom nisu sama sebi cilj i da bi postignuti rezultati trebalo da posluže društveno-političkim zajednicama za određivanje politike unapređenja brdsko-planinskog regiona, a da, s druge strane, dobijena sredstva od RZNR ne garantuju brži rad na realizaciji istraživačkog programa, Savjet makroprojekta je u više mahova razmatrao mogućnosti iznalaženja finansijskih izvora. Pored konkurisanja kod RZNR, Savjet makroprojekta obratio se pismeno Fondu za nerazvijena područja BiH, društveno-političkim zajednicama brdsko-planinskog područja, poljoprivrednim kobatima BiH, Sekretarijatu za poljoprivredu i šumarstvo BiH, JNA i drugim privrednim organizacijama. Za realizaciju makroprojekta najveće interesovanje ispoljila je društveno-politička zajednica, predstavljena Sekretarijatom za poljoprivredu i šumarstvo BiH. S tim u vezi održan je sastanak juna 1977. god. u Republičkom sekretarijatu za poljoprivredu i šumarstvo, kome su prisustvovali predstavnici Akademije i Sekretarijata. Na sastanku su razmatrane oblasti i grane poljoprivredne proizvodnje u okviru kojih bi trebalo da se obave istraživanja, osim problema i tema koji su već

naznačeni u makroprojektu, jer bi se time dobila cjelovitija osnova na kojoj bi se mogle graditi mjere za brže unapređenje brdsko-planinskog područja (stočarstvo s ishranom i krmnom bazom, žitarice, povrće i voće, šumski plodovi i agroekonomski aspekt područja). Podstaknut inicijativama sa tog sastanka Savjet makroprojekta je održao dva šira skupa sa predstavnicima naučnih i krupnih privrednih sistema, jedan u Akademiji, a drugi, većih razmjera, u Čapljini. Na ovim skupovima obavljen je dogovor o načinu obrade novih tema i projekata, koji bi sa temama već izrađenog makroprojekta trebalo da se ponude Sekretarijatu i da budu finansirani. Tom prilikom finansijeru je ponuđen vrlo širok izbor tema. Republički sekretarijat za poljoprivredu i šumarstvo je razmotrio predložene teme i projekte i uz pomoć Savjeta makroprojekta sačinio uži izbor tema koje su dostavljene finansijeru na razmatranje.

U oktobru održan je sastanak u Republičkom sekretarijatu za poljoprivredu i šumarstvo kome je prisustvovalo oko 40 predstavnika svih institucija zainteresovanih za realizaciju makroprojekta. Sastanku su prisustvovali predstavnici AIPK „Bosanska krajina“ – Banja Luka, UPI RO Instituta za istraživanje i razvoj, HEPOK – Mostar, Veterinarskog i Poljoprivrednog fakulteta – Sarajevo, PPPK „Krajina“ – Bihać, Rep. sekretarijata za polj. i šumarstvo, Akademije nauka i umjetnosti i predstavnici finansijera.

Na sastanku je postignuta saglasnost o temama i projektima koji dolaze u obzir za finansiranje, o modelu finansiranja za četiri naredne godine u visini od oko 30,000.000,00 dinara, počev od 1978. godine. Dogovoreno je o roku nadopune makroprojekta temama i o roku predaje finansijeru na konačno razmatranje, usvajanje i sklapanje ugovora da bi moglo da se otpočne sa njegovom realizacijom početkom 1978. godine. Ranije izrađeni makroprojekat, dopunjen novim temama, odgovara intencijama petogodišnjeg plana razvoja agroindustrijskog kompleksa Jugoslavije, posebno BiH, i cjelovitije vodi računa o ciljevima i interesima društvene zajednice i o privrednoj usmjerenosti linija proizvodnje u skladu sa privrednim programom razvoja Republike, posebno brdsko-planinskog područja. Time se podrazumijeva da makroprojekat, kao cjelina, daje elemente za razvojne programe poljoprivrednih sistema udruženog rada i individualnih gazdinstava u regionima Romanije, Travnika, Vlačića, Gacka, Nevesinja, Duvna, Livna, Glamoča, Teslića, Kotor-Varoši i Bihaća.

Republički sekretarijat za poljoprivredu i šumarstvo, kao predstavnik interesa društvene zajednice, na prijedlog skupa imenovao je za nosioca makroprojekta Poljoprivredni fakultet u Sarajevu, kao i Koordinacioni odbor za praćenje i realizaciju programa makroprojekta u vezi sa preuzetim rokovima i fazama rada, kao i utroška finansijskih sredstava. U vezi sa definitivnom izradom projekta i dinamikom rada održana su još dva sastanka nosilaca zadataka i jedan sastanak Koordinacionog odbora. U Koordinacioni odbor, pored predstavnika Republičkog sekretarijata za poljoprivredu i šumarstvo (dipl. ing. Miljan Mandić i Đorđe Marković) i Akademije nauka i umjetnosti BiH (akademici Miroslav Varadin i Dušan Maksimović), ušli su još i predstavnici Poljoprivrednog i Veterinarskog fakulteta (profesori dr Žak Finci i dr Milivoje Nadaždin), te predstavnik Privredne komore SRBiH (dipl. ing. Sead Hrustemović).

Obavljanjem ovih poslova okončana je još jedna faza rada na makroprojektu. Prva faza rada bila je donošenje makroprojekta, druga iznalaženje finansijskih izvora za njegovu realizaciju. S obzirom na to da u Akademiji ne postoji institucionalna osnova za izvođenje makroprojekta, pogotovo ovako velikog projekta u kome su angažovane sve naučne institucije i razvojni centri udruženog rada u BiH u oblasti poljoprivredne proizvodnje, razumljivo je što je Akademija nemoćna da makroprojekat izvodi vlastitim snagama i da je prirodno da operative funkcije prelaze na institucije van Akademije. U sadašnjim uslovima ovakvo rješenje predstavlja jedan od najpogodnijih oblika organizacije

za uspješnu realizaciju makroprojekta, koji po svom karakteru predstavlja interdisciplinarni poduhvat.

Odvajanje operativne funkcije i prenošenje operativnih poslova na institucije van Akademije omogućuje Akademiji da se u nastupajućoj fazi realizacije makroprojekta potpuno posveti funkciji koordiniranja rada naučnih ustanova van svoga sastava, da blagovremeno interveniše u toku izvođenja rada, gdje to bude potrebno, kao i da ocjenjuje postignute rezultate. Time se stvaraju bolje osnove za uspostavljanje uspješnije organizacije naučnog rada i praćenje razvoja mladih naučnih radnika.

Članovi Odjeljenja vrlo aktivno su sudjelovali u radu međudjeljenjskih odbora.

Odbor za prirodne resurse. – Članovi Odjeljenja vrlo aktivno rade u komisijama Odbora, pa će opširniji prikaz o tom radu biti obuhvaćen cjelovitim izvještajem Odbora.

Za Odjeljenje prirodnih i matematičkih nauka relevantni su izvještaji Komisije za zemljište, Komisije za životinjski svijet i Komisije za biljni svijet.

b) NAUČNI SKUPOVI

U okviru rada na makroprojektu Pravci razvoja poljoprivrede brdsko-planinskog područja BiH održan je naučni skup sa temom: *Diferencijacija regiona na subregione prema proizvodnim karakteristikama*. U radu je sudjelovalo 30 učesnika, a raspravljalo se o područjima i lokalitetima karakterističnim za brdsko-planinsko područje na kojima bi se vršila istraživanja. Skup je održan 10. II 1977. god. u Akademiji. (O ovome skupu vidi šire „Naučni skupovi Akademije“.)

c) UČEŠĆE ČLANOVA ODJELJENJA NA NAUČNIM SKUPOVIMA

Akademik Pavle Fukarek učestvovao je na Simpozijumu o flori i vegetaciji Mediterana u Firenzi od 22-26. V 1977. god., koji je organizovala Međunarodna organizacija „Optima“. Učestvovao je u radu Komisije za zaštitu prirode i u naučnoj ekskurziji kroz Apuanske Alpe.

Akademik Milivoje Ćirić učestvovao je na II međunarodnom simpozijumu o zemljišnim informacionim sistemima u Varni, maja 1977. god. Kao predsjednik V komisije Međunarodnog pedološkog društva, koja je organizirala Simpozijum, održao je pozdravni govor. Osim toga, saopćio je referat o jugoslavenskom zemljišnom informacionom sistemu, koji je razvijen u ANUBiH.

Dopisni član Tihomir Vuković boravio je od 15-27. IX 1977. god. u Moskvi i Lenjingradu kao rukovodilac delegacije Biološkog instituta Univerziteta u Sarajevu i Akademije nauka i umjetnosti BiH u okviru programa saradnje između Savjeta akademija nauka SFRJ i Akademije nauka SSSR-a. Cilj posjete Zoološkom institutu Akademije nauka SSSR-a bio je organizovanje istraživanja u okviru projekta *Sistematika balkanskih salmonida*. Dalje, dopisni član T. Vuković predstavljao je ANUBiH na ovim skupovima:

- na Skupštini pokreta „Nauka mladima“ juna 1977. god. i tom prilikom izabran je za potpredsjednika;
- na Simpozijumu o zaštiti prirodne sredine maja 1977. god. u Kuparima;
- na Kongresu pedagoga Jugoslavije oktobra 1977. god. u Budvi.

d) IZDAVAČKA DJELATNOST

Izašla je sveska RADOVA Odjeljenja – serija matematika – fizika.

e) RAD ODJELJENJA NA TEKUĆIM ZADACIMA

U periodu za koji se podnosi izvještaj Odjeljenje je održalo 7 sjednica, na kojima se raspravljalo o sljedećoj problematici:

Na 5 sjednica raspravljalo se o izvršenom i planiranom radu Odjeljenja. Tako je raspravljano o radu Odjeljenja u 1976. god. i o planu rada za 1977. godinu. Prilikom razmatranja izvještaja o radu u 1976. god. konstatovano je da je plan rada izvršen, a ujedno je analizirana i aktivnost članova Odjeljenja na izvršavanju planskih zadataka.

Također su razmatrani 8-mjesečni izvještaji i godišnji izvještaj za 1977. godinu, te plan rada za 1978. god., koji je dopunjen.

Na 2 sjednice razmatran je Srednjoročni plan Akademije, kojom prilikom su date primjedbe i prijedlozi. S tim u vezi razmatran je i Srednjoročni plan Odjeljenja, koji je donekle revidiran i realno postavljen. Razmatrana je mogućnost izvršenja planiranih zadataka i predložen kalendar planiranih akcija, a poenta je stavljena na realizaciju 3 već prije prihvaćena naučna projekta, kao i na održavanje simpozijuma i savjetovanja iz pojedinih naučnih područja obuhvaćenih Srednjoročnim planom Akademije i Odjeljenja.

Na 5 sjednica razmatrani su zaključci Savjeta akademija SFRJ, te zaključci Predsjedništva i Izvršnog odbora ANUBiH. Članovi Odjeljenja spremno su se aktivirali na izvršavanju zaključaka koji su se odnosili na oblasti prirodnih i matematičkih nauka. Izabrani su predstavnici Odjeljenja u međuakademijske odbore, podržan je prijedlog o osnivanju Međuakademijskog odbora za proučavanje brdsko-planinskog regiona, te nakon njegova formiranja delegirani su članovi iz Odjeljenja.

Nastavljena je saradnja sa RZNR. Delegirani su članovi Odjeljenja da sudjeluju u javnim raspravama o naučnoistraživačkim projektima iz raznih područja prirodnih i matematičkih nauka. Delegirani članovi su aktivno učestvovali u tim raspravama.

Na 2 sjednice razmatrani su naučnoistraživački projekti koji su bili podneseni RZNR na raspisani konkurs, a iz oblasti su prirodnih i matematičkih nauka. Ukupno su ramotrena 32 projekta i o njima je dato mišljenje Odjeljenja.

Članovi Odjeljenja smatraju, a to je naglašeno i u prošlom izvještaju, da treba razmotriti pitanja procedure i metodologije ocjenjivanja naučnoistraživačkih projekata u okviru Akademije.

Razmatrani su, također, zahtjevi 9 institucija za nabavku opreme putem konkursa kod RZNR, pa je i u vezi s tim dato mišljenje Odjeljenja. Članovi Odjeljenja smatraju da davanje mišljenja o nabavci opreme ubuduće ne bi trebalo da bude zadatak Akademije.

Razmatran je Nacert statuta Akademije i date su primjedbe na taj Nacrt.

Na svim sjednicama razmatrani su prispjeli radovi za štampanje u edicijama Akademije. Na 2 sjednice raspravljalo se i o prijedlozima Odbora za izdavačku djelatnost Akademije. Nakon iscrpne diskusije dati su prijedlozi Odjeljenja o poboljšanju izdavačke djelatnosti.

Razmatrani su i prijedlozi za članove Predsjedništva Akademije, kao i prijedlozi za sekretara Odjeljenja i njegovog zamjenika. Nakon rasprave i prihvaćanja kriterija za izbor, jednoglasno su predloženi kandidati za Predsjedništvo Akademije i sekretara Odjeljenja i njegovog zamjenika.

Na osnovu sagledavanja naučne i društvene aktivnosti članova Odjeljenja dati su obarazloženi prijedlozi Komisiji za nagrade i odlikovanja, tako da su na prijedlog članova

Odjeljenja i Komisije dobili zaslužena priznanja za naučni rad, vanredno zalaganje i uspjehe u radu ovi članovi:

- akademik Edhem Čamo – Nagradu AVNOJ-a,
- akademik Tonko Šoljan – 6-aprilsku nagradu grada Sarajeva,
- dopisni član Avdo Hadžibeganović – Nagradu „Veselin Masleša”.

Odlikovanja su dobili akademici Pavle Fukarek, Tonko Šoljan i Mahmut Bajraktarević.

Na 2 sjednice razmatrani su kriteriji za izbor članova Akademije i u potpunosti je podržan prijedlog kriterija. Raspravljano je i o proceduri i načinu predlaganja novih članova u Akademiju.

Razmatran je program putovanja na kongrese i simpozijume koji su po svojoj tematici od interesa za Akademiju, kao i kriteriji za odlazak na kongrese. Shodno raspoloživim mogućnostima, 3 člana Odjeljenja aktivno su sudjelovala na međunarodnim kongresima.

Na koncu da kažemo i to da je u vezi sa tekućim pitanjima raspravljano i o raznim stvarima u vezi sa radom Odjeljenja, rješavani su razni dopisi, zahtjevi za nabavku knjiga i časopisa, razmatrani su izvještaji o putovanjima i drugim aktivnostima.

f) RAD U MEĐUAKADEMIJSKIM ODBORIMA

Članovi Odjeljenja prirodnih i matematičkih nauka učestvuju u radu sljedećih međuakademijskih odbora:

1. Međuakademijski odbor za zaštitu prirode i životne sredine

Odbor se nalazi na staranju Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti. Predstavnici naše Akademije u Odboru su akademik Pavle Fukarek i dopisni član Tihomir Vuković.

Odbor u 1977. godini nije bio aktivan, posebno što se tiče koordiniranja akcija. Održani su samo regionalni simpozijumi Crnogorske akademije i Naučnog društva Kosova.

2. Međuakademijski odbor za floru i faunu

Odbor se nalazi na staranju Slovenske akademije znanosti in umetnosti. Predstavnici naše Akademije u Odboru su akademik Pavle Fukarek i akademik Tonko Šoljan.

Odbor radi Katalog flore Jugoslavije, a naši članovi rade na sastavljanju kataloga određenih rodova drvenastih biljaka. Odbor nije bio dovoljno aktivan, naročito u radu na izradi Kataloga faune, niti su naši predstavnici dobijali pozive na sastanke, iako neki katalogi parcijalno već izlaze.

3. Međuakademijski odbor za nuklearne nauke

Odbor se nalazi na staranju Slovenske akademije znanosti in umetnosti. Predstavnik naše Akademije u Odboru je akademik Krunoslav Ljilje.

Odbor je nedavno osnovan i nalazi se u fazi konstituisanja.

4. Međukademijski odbor za molekularne nauke

Odbor se nalazi na staranju Slovenske akademije znanosti in umetnosti. Predstavnik naše Akademije u Odboru je akademik Krunoslav Lj o l j e .

Odbor je u početku bio aktivan, ali u posljednje vrijeme se rad ograničio uglavnom na nosioca Odbora – Slovensku akademiju znanosti in umetnosti.

5. Međukademijski odbor za proučavanje zemljišta

Odbor se nalazi na staranju naše Akademije. Predstavnici naše Akademije u Odboru su akademik Milivoje Ć i r i ć i dr Vojna J a k š i ć .

Odbor je osnovan u novembru 1977. god. i nalazi se u fazi konstituisanja.

6. Međukademijski odbor za proučavanje brdsko-planinskog regiona

Odbor se nalazi na staranju naše Akademije. Predstavnici naše Akademije u Odboru su akademik Miroslav V a r a d i n i dopisni član Miralem Dž i n i ć .

Odbor je osnovan u novembru mjesecu 1977. god. i nalazi se u fazi konstituisanja.

ODJELJENJE TEHNIČKIH NAUKA

a) RAD NA NAUČNIM PROJEKTIMA

Odjeljenje i njegove komisije nisu planom za 1977. godinu predvidjeli rad na projektima u Akademiji. Najveći dio članova Odjeljenja radi na naučnim projektima u okviru naučnih instituta van Akademije, jer su za projekte iz oblasti tehničkih nauka obično potrebna veća materijalna sredstva i brojno i organizaciono jači kadrovski sastav, tako da zasad Odjeljenje nije u mogućnosti da prihvati neposredno učešće u takvim projektima, izuzev u afirmativnom, valorizatorskom ili sadržajno-programskom pogledu.

Komisija za vodoprivredu Odjeljenja tehničkih nauka je u pomenutom obliku aktivnosti bila učesnik u međunarodnom projektu Krš I i u aktivnostima oko projekcije novog projekta Krš II. Stvarni rad na ovim projektima se odvijao u odgovarajućim institutima.

U okviru rada na projektu *Razvoj evolucionih sistema*, čija je realizacija predviđena Srednjoročnim planom Akademije (1978-81), formiran je plan projekta i *dekompozicija* početnih zadataka.

b) NAUČNI SKUPOVI

Odjeljenje je preko Komisije za vodoprivredu bilo organizator Savjetovanja o aktuelnim vodoprivrednim problemima BiH, koje je bilo predviđeno planom rada za 1977. godinu. Komisija za vodoprivredu je održala dva posebna proširena sastanka, posvećena razmatranju materijala za ovo savjetovanje.

Savjetovanje pod nazivom „Aktuelni vodoprivredni problemi BiH” održano je u

Sarajevu 14. IV 1977. godine, na kome je uzelo učešća oko 100 naučnih, stručnih i društveno-političkih radnika;

(O Savjetovanju šire – vidi „Naučni skupovi Akademije“.)

c) IZDAVAČKA DJELATNOST

Materijali za narednu svesku Radova su primljeni i pripremljeni za štampu.

Primljena je za štampu monografija akademika M. Maravića „Sumabilnost razvitka po sopstvenim funkcijama Laplasova operatora u n–dimenzionalnom prostoru“.

Odjeljenje je prihvatilo rad prof. dra Uglješe Subotića pod naslovom „Optimalizacija investicija“ i predložilo da se publikuje u ediciji Posebna izdanja. Ova publikacija izdaje se zajednički sa Srpskom akademijom nauka i umetnosti, koja je predložila ovakav vid saradnje.

d) RAD ODJELJENJA NA TEKUĆIM ZADACIMA

Odjeljenje je održalo pet redovnih sjednica. Kompleksi problema koje je Odjeljenje razmatralo na ovim sjednicama odnosili su se na sljedeće:

- izdavačka djelatnost,
- analiza rada komisija i odbora,
- razmatranje sadržaja rada Odjeljenja (nastaviće se u 1978) i poboljšanje ovog sadržaja,
- izrada i analiza plana rada za 1978. godinu,
- pripremna faza za izbore novih članova Akademije i
- tekuća pitanja.

Članovi Odjeljenja učestvovali su u radu:

- Odbora za prirodne resurse (međudjeljenjski odbor),
- Komisije za izradu Istorije umjetnosti BiH (međudjeljenjska komisija) i
- Komisije za vodoprivredu.

U ovom izvještaju je obuhvaćen samo rad članova Odjeljenja u Komisiji za vodoprivredu, dok je rad u Odboru za resurse i Komisiji za izradu Istorije umjetnosti BiH predmet njihovih izvještaja.

Odjeljenje je analiziralo nedostatak dovoljno organizovane naučne aktivnosti u oblasti prostornog planiranja i dalo inicijativu za formiranje međudjeljenjske komisije za prostorno planiranje.

Privedena je kraju inicijativna faza za formiranje komisije za kibernetiku i sistemske analize. Formiranje ove komisije prihvaćeno je od svih drugih zainteresovanih odjeljenja (3) i u idućoj godini će komisija početi sa radom. Naučna javnost je povoljno primila ovu inicijativu Akademije.

e) RAD MEĐUAKADEMIJSKIH ODBORA

Članovi Odjeljenja tehničkih nauka učestvuju u radu sljedećih međuakademijskih odbora:

1. Međuakademijski odbor za hemiju i primijenjene hemijske nauke

Odbor se nalazi na staranju Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti.

Predstavnik naše Akademije u Odboru je dopisni član Tihomil M a r k o v i ć .

Odbor radi na organizaciji naučnih skupova, a u prošloj godini je na prijedlog našeg predstavnika razmatrao i probleme obrazovanja kadrova.

2. Međukademijski odbor za osobine materijala

Odbor se nalazi na staranju Srpske akademije nauka i umetnosti. Predstavnici naše Akademije u Odboru su akademik Kemal K a p e t a n o v i ć i akademik Julije H a h a m o v i ć .

Odbor je osnovan u novembru 1977. g. i nalazi se u fazi konstituisanja.

3. Međukademijski odbor za izvore energije i energetiku

Odbor se nalazi na staranju Srpske akademije nauka i umetnosti. Predstavnik naše Akademije u Odboru je dopisni član Stjepan M i k u l e c .

Odbor je osnovan u novembru 1977. god. i nalazi se u fazi konstituisanja.

4. Međukademijski odbor za teoretske nauke

Odbor se nalazi na staranju Srpske akademije nauka i umetnosti. Predstavnik naše Akademije u Odboru je akademik Manojlo M a r a v i ć .

Odbor je osnovan u junu 1977. god. i nalazi se u fazi konstituisanja.

ODJELJENJE ZA KNJIŽEVNOST I UMJETNOST

a) RAD NA NAUČNIM PROJEKTIMA

1. Rad na Istoriji književnosti BiH

Kako je krajem 1976. godine u Komisiji za izradu Istorije književnosti BiH usvojen globalni srednjoročni plan, Komisija se u ovom periodu najviše bavila razmatranjem, ocjenom i razradom konkretnih planova rada pojedinih njenih potkomisija za period 1977-1980, tako da su svi ti planovi usaglašeni sa globalnim srednjoročnim planom Komisije i usvojeni.

Za rad Komisije za izradu Istorije književnosti u cjelini može se reći da je, usvajanjem globalnog srednjoročnog plana rada i njegovom konkretnom razradom, ušao u drugu fazu pripremnih naučnoistraživačkih poslova predviđenih okvirnom shemom ovoga projekta.

Pripremljen je i dat u štampu Zbornik radova sa naučnog skupa *Književnost BiH u svjetlu dosadašnjih istraživanja*, koji je Komisija organizovala još u maju 1976. godine.

U toku ovog perioda Komisija je imala i izvjesnih problema u vezi sa kadrovskom situacijom, te su u tom smislu izvršene i neke izmjene: 1) u Komisiju je kooptiran dr Boris Č o r i ć , koji je dosad bio član Potkomisije za turski period; 2) dr Svetozar K o l j e v i ć je zamolio da, zbog zauzetosti na drugim poslovima, bude oslobođen članstva u Komisiji; dr Ljubomir Z u k o v i ć je podnio ostavku, i kao član Komisije i

kao rukovodilac i saradnik Potkomisije za narodnu književnost. Zbog toga je u Komisiju kooptiran mr Munib Maglajić, koji je preuzeo i rukovođenje Potkomisijom za narodnu književnost.

Na posljednjoj sjednici Komisije za izradu Istorije književnosti BiH, održanoj krajem prošle godine, dat je osvrt na dosadašnji rad Komisije i svih njenih potkomisija. Kao opći zaključak sa te sjednice moglo bi se navesti sljedeće: bez obzira na izvjesne teškoće, uglavnom kadrovske prirode, koje su se neprekidno ispoljavale u dosadašnjem radu u gotovo svim potkomisijama, dosadašnji rad, u cjelini, može se smatrati zadovoljavajućim. Istraživanja više nisu u pitanju, jer se u tom smislu već dosta uradilo, ali se sada, i u narednoj fazi rada, kao najvažniji problem javlja pitanje određivanja jasnih granica bosanskohercegovačke književnosti za sve periode, i to ne samo u povijesnom nego i u geopolitičkom smislu.

Potkomisija za srednjovjekovnu književnost

Kako je već ranijih godina skupljena građa za izučavanje tzv. crkvene književnosti, može se reći da su istraživanja u tom smislu i završena i da je taj dio bosanske srednjovjekovne književnosti dovoljno proučen. Osim toga, postoji već i nekoliko kraćih radova iz te oblasti. Naime, dr. Herta Kuna je u posljednje vrijeme objavila ili predala u štampu (Godišnjak Instituta za jezik i književnost u Sarajevu i druge publikacije u zemlji) nekoliko članaka iz ove književnoistorijske problematike: o dosadašnjem izdavanju bosanskohercegovačkih tekstova; o problemu bugumilstva u bosanskohercegovačkoj srednjovjekovnoj književnosti; o Radosavljevom zborniku.

U oblasti srpske književnosti turskog perioda, iako treba obaviti neka dopunska istraživanja, nije bilo kadrovskih mogućnosti da se nešto radi.

S obzirom na stepen istraženosti epigrafike kod nas i s obzirom na neka dopunska istraživanja, obavljena ranije, može se smatrati da su istraživanja u vezi sa registrovanjem ove građe završena.

U pogledu istraženosti materijala najlošije se stalo sa radom na izučavanju administrativno-pravnih spisa, i to zbog nedostataka odgovarajućih kadrova. Međutim, kako je M. Šunjić izdao bosanske srednjovjekovne povelje, prilikom pisanja istorije književnosti to neće predstavljati poseban problem.

Građa za *Paleografski album sa bibliografijom o bosanskoj srednjovjekovnoj književnosti*, izuzev nekih kraćih tekstova, teško dostupnih, uglavnom je skupljena. Nešto materijala je i priređeno, te se predviđa da bi rukopis do kraja ove godine mogao biti i završen.

Može se reći da je u ovoj potkomisiji težište rada bilo na poslovima oko pripremanja kritičkog izdanja *Hvalova rukopisa*. Najveći dio prepisanog teksta je kolacioniran. Međutim, kolacioniranje nije završeno, kako je to planirano, u prošloj godini zbog nedostatka saradnika za ovaj posao. Iako posao oko kolacioniranja nije do kraja završen, započelo se sa izradom kritičkog aparata za one dijelove teksta koji su kolacionirani.

Potkomisija za turski period

– Od planiranih poslova u prošloj godini, obavljani su sljedeći:

1) U okviru rada na *franjevačkoj književnosti na narodnoj jeziku* izrađena je Bibliografija književnih priloga u časopisima *Bosanski prijatelj* i *Serafinski perivoj*, a započeta je i izrada radnog alfa-beta.

Osim toga, kako u ovoj oblasti još uvijek usporavaju rad neka organizaciona pitanja, obavljani su određeni razgovori i utvrđena tješnja saradnja sa Odjeljenjem za književnost Instituta za jezik i književnost kako bi se neki saradnici ovog Instituta mogli ozbiljnije vezati za neke teme ovoga projekta. Jedan saradnik Instituta sada obrađuje Matiju Divkovića.

2) U vezi sa radom na *franjevačkoj književnosti na latinskom jeziku* — izvršen je popis izvora ove književnosti i sabrana literatura.

3) U oblasti *alhamijado književnosti*, s obzirom na to da je već ranije sakupljena i transliterirana građa, pripremljena je hrestomatija ove književnosti, sa opširnim predgovorom, tumačem nepoznatih riječi i sa faksimilima u prilogu. Da bi materijal bio pristupačniji kad se pređe na književnoistorijsku obradu ove književnosti, oslučeno je da se započne sa umnožavanjem prikupljene građe (izrada kseroks-kopija).

4) U okviru programa rada iz *oblasti bosanske književnosti na orijentalnim jezicima* obavljena su neka istraživanja u vezi sa registrovanjem građe relevantne za ovu književnost, odnosno pregledane su neke arhivske i bibliotečke zbirke ove književnosti, i to: Orijentalna zbirka JAZU u Zagrebu, Biblioteka Samostana u Zaostrogu, zatim biblioteke u Tuzli, Bihaću, Bosanskom Novom. Osim toga, započet je rad na odabiranju tekstova za zbirku književnih tekstova na orijentalnim jezicima (turskom, arapskom i persijskom).

U prošloj godini je urađen pregled bosanske književnosti na orijentalnim jezicima u 18. i 19. vijeku, a u pripremi je i rad o književnosti 17. vijeka. Taj pregled se radi u okviru izrade *Istorije naroda BiH*, ali kako na njemu radi jedan saradnik ove potkomisije, taj rad će poslužiti kao osnova za pisanje istorije književnosti na orijentalnim jezicima u našem projektu.

5) U Potkomisiji za turski period obrađuje se i *jevrejska književnost*. U toku prošle godine je rađeno na izradi bibliografije jevrejske periodike u BiH, ali ovaj posao nije dovršen, jer je saradnica otputovala na studijski boravak u Španiju. Kako je planom rada bila predviđena obrada sefardskih narodnih pjesama u BiH, naša saradnica, koja boravi u Madridu, iskoristiće mogućnost da u privatnom arhivu *Ramon Menendes Pindal* pregleda građu u vezi sa ovim zadatkom.

Potkomisija za austrougarski period

— Od planiranih poslova, u prošloj godini su urađeni sljedeći:

1) Potkomisija je prihvatila recenzirani rukopis *Bibliografije Gajreta*, i to kao građu, budući da je, usljed iznenadne smrti, autor nije uspio redigovati.

2) Izrađen je i ponuđen Potkomisiji rukopis *Bibliografije književnih radova muslimanskih pisaca od 1878-1918. godine* i literatura o njima.

3) Izvršene su pripreme za realizaciju još jednog zadatka iz okvira rada ove potkomisije, a to je snimanje, izbor i obrada arhivske građe o književnosti BiH iz Arhiva Bosne i Hercegovine.

Inače, za austrougarsko razdoblje može se reći da se u pogledu istraženosti materije dobro stoji. Postoji dosta studija, bibliografija i drugih radova, urađenih van programa ove potkomisije. S obzirom na ovu činjenicu, kao i na niz već obavljenih poslova predviđenih u programu rada ove potkomisije, neće biti nikakvih teškoća da se obradi književna istorija ovog perioda.

Potkomisija za međuratni period.

— Saradnici ove potkomisije radili su, uglavnom, na izradi bibliografija književnih

priloga objavljenih u časopisima između dva rata, pa su u protekloj godini tako obrađeni časopisi *Snaga*, *Mlada Bosna* glasilo *Napredak* istoimenog hrvatskog kulturnog društva i njegov kalendar pod istim nazivom. Takođe je nastavljen rad na bibliografiji *Behara* i pojedinih međuratnih listova (*Narod*, *Nova štampa*, *Vrbaske novine* i dr.).

Rađeno je na proučavanju međuratne književne kritike i časopisa (B. Milanović), socijalne literature između dva rata (S. Tutnjević), književnog djela Borivoja Jevtića (Ljubica Tomić-Kovač) i književnoistorijskog i kritičkog rada Vladimira Čorovića (Mirjana Bogovac).

Kao i ranijih godina, rukovodilac ove potkomisije dr Branko Milanović je, povezujući svoj pedagoški rad na Filozofskom fakultetu sa zadacima i obavezama u Potkomisiji, vodio računa da se u okviru magistarskih i doktorskih radnji određuju teme i problemi relevantni za ovaj književni period. Tako je u prošloj godini odbranjena doktorska disertacija o djelu Hifzije Bjelavca, zatim magistarske radnje o međuratnim pjesničkim ciklusima Jovana Dučića, o životu i djelu Ilije Grbića, o pjesmama Hasana Kikića, o tuzlanskom književniku Radovanu Jovanoviću, pozrišnim kritikama Jovana Palavestre i o radu Tina Ujevića za vrijeme njegova boravka u Sarajevu.

Značajno je napomenuti da su u ovom periodu obavljani i neki poslovi koji spadaju u obalst rada ove potkomisije, ali u kojima se Potkomisija nije direktno angažovala. Naime, priređena su za štampu *Sabrana djela Jovana Kršića*, sa studijom o ovome piscu, zatim *Sabrana djela književnog znanstvenika i esejiste Pere Slijepčevića*, kao i *Sabrana djela Hifzije Bjelavca*, a u Institutu za jezik i književnost u Sarajevu prikupljeni su bio-bibliografski podaci o piscima iz BiH evidentiranim na ranije usvojenoj listi (preko 100 imena).

Potkomisija za najnoviji (poslijeratni) period

– Ova potkomisija se nalazi u specifičnom položaju, jer je razdoblje koje ona obuhvata još uvijek i dio naše savremenosti.

U toku prošle godine završeni su neki od programom predviđenih radova, a neki su još u toku. Tako je okončana obimna *monografija o Čopićevoj prozi* i završena *studija o pripovjedačkom postupku Ćamila Sijarića*, jedino naučno djelo te vrste o Sijariću. U toku je izrada *monografije o Maku Dizdaru*, a vrše se i pripreme za rad na temu *Poslijeratni roman u BiH*.

Izrađena je Bibliografija časopisa *Izraz*.

Pošto je ovaj književni period dosta poznat, u Potkomisiji se već razgovaralo o radu na izradi samog teksta istorije poslijeratne bosanskohercegovačke književnosti, govorilo se i o ličnostima koje bi mogle biti nosioci rada na obradi pojedinih tematskih oblasti pri realizaciji ovog posla. Takođe se raspravljalo i o metodologiji rada.

Potkomisija za narodnu književnost

– Zbog izrazito loše kadrovske situacije, u ovoj potkomisiji poslovi su prilično stagnirali. Izabran je novi rukovodilac, pod čijim rukovodstvom je revidiran srednjoročni plan rada u ovoj potkomisiji, odnosno sačinjen je plan rada koji se može realizirati sa postojećim saradnicima, s tim što je ostavljena mogućnost da se poslovi proširuju ukoliko se budu mogli angažovati i novi saradnici.

Kao prioritetan zadatak ove potkomisije jeste završavanje započetih poslova, predviđenih još prethodnim srednjoročnim planom rada i neophodnih za realizaciju novih poslova. Tu se, u prvom redu, misli na započete bibliografije zbirki bosanskohercegovačke narodne poezije.

2. Rad na bibliografiji radova o narodnoj književnosti

U saradnji sa Odjeljenjem za književnost Instituta za jezik i književnost, nastavljen je rad na ovoj *Bibliografiji*. Saglasno planu za 1977, iz štampe je izišla knjiga IV, dok je sada u radu knjiga V.

b) NAUČNI SKUPOVI

Pojedini članovi Odjeljenja uzeli su učešća, sa referatima ili književnim tekstovima, na brojnim naučnim i književnim skupovima koji su održani u Bosni i Hercegovini i u Jugoslaviji (naučni skup posvećen akademiku Midhatu Begiću, koji je organizovala revija *Odjek* povodom pojave III knjige Begićevih *Raskršća*; obilježavanje 100-godišnjice rođenja Petra Kočića i dr.).

c) IZDAVAČKA DJELATNOST

U 1977. godini objavljena je IV knjiga *Bibliografije radova o narodnoj književnosti*, dok se u pripremi za štampu nalazi V knjiga ove *Bibliografije*.

Redigovan je i pripremljen za štampu Zbornik referata (sa diskusijom) podnesenih na naučnom skupu u maju 1976. godine o temi: *Književnost Bosne i Hercegovine u svjetlu dosadašnjih studija*.

d) RAD ODJELJENJA NA TEKUĆIM ZADACIMA

U 1977. godini Odjeljenje je održalo 6 sjednica. Na tim sjednicama su razmatrani, pored raznih tekućih pitanja, sljedeći problemi: objavljivanje referata (i diskusija) sa naučnog skupa *Književnost Bosne i Hercegovine u svjetlu dosadašnjih studija* i problematika u vezi s tim (vrsta edicije, sastav redakcionog odbora, pripreme za štampu i sl.); problemi vezani za rad Malika Mulića *Srpski izvori „Pletenija sloves“*, objavljen u Akademijinoj ediciji *Djela*; primanje radova; učešće Odjeljenja u proslavi 100-godišnjice rođenja Petra Kočića; izvještaj o radu za 1976. godinu i plan rada za 1977; Srednjoročni plan Odjeljenja (1976-1980) i konačni oblik plana; *Antologija jugoslovenske lirike XIX vijeka* (u okviru projekta UNESCO-a) – stav Odjeljenja prema Antologiji; pitanje saradnje sa Akademijom umetnosti DDR u Berlinu i ispunjenje plana saradnje; prijedlozi (s obrazloženjem) članova Odjeljenja za nagrade; razmatranje Statuta Akademije; prijedlozi za izbor sekretara, zamjenika sekretara Odjeljenja, kandidata za člana Predsjedništva i kandidata za Izvršni odbor; problemi u radu Komisije za izradu Istorije književnosti Bosne i Hercegovine; kriteriji za prijem novih članova u Odjeljenje za književnost i umjetnost ANU BiH i pripreme za izbore; prijedlozi Odbora za izdavačku djelatnost ANUBiH i dr.

Međukademijski odbor za slovenske kulture

Odbor se nalazi na staranju Makedonske akademije na naukite i umetnostite. Predstavnici naše Akademije u Odboru su akademik Midhat Šamić i akademik Vojo Dimitrijević.

Predstavnici naše Akademije aktivno su učestvovali u izradi publikacija koje priprema ovaj odbor. Odbor prestaje sa radom, s obzirom da treba da se osnuje slavistička asocijacija kao šira organizacija.

RAD MEĐUODJELJENJSKIH ODBORA

1. ODBOR ZA PRIRODNE RESURSE

Rad Odbora za prirodne resurse u protekloj godini odvijao se:

- u radu plenuma (održane su 4 sjednice) i
- u radu pojedinih komisija i grupa na realizaciji planskih zadataka,

Rad u plenumu odnosio se uglavnom na:

- usaglašavanje stavova za definitivno donošenje Pravilnika o radu Odbora,
- koordinaciju i usmjeravanje rada komisije i grupa i
- obavještanje o izvršenju plana Odbora za 1977. godinu.

Rad na naučnim projektima

Rad komisija i grupa bio je usmjeren, uglavnom, ili na realizaciju plana, ili na pripreme za realizaciju plana u 1978. godini:

a) KOMISIJA ZA MINERALNE SIROVINE

Sve grupe ove Komisije bile su na određen način aktivne u skladu sa primljenim obavezama za izvršenje plana za 1977. godinu.

–Grupa za metale

U toku 1977. godine uglavnom je vršila pripreme za angažovanje novih saradnika na realizaciji zadataka u toku 1978. i 1979, posebno na organizaciji savjetovanja o boksitima i trijaskoj metalogeniji.

–Grupa za kaustobiolite

Ova grupa je bila naročito aktivna na planu povezivanja Akademije sa udruženim radom. U tome smislu izvršene su već prethodne pripreme za organizovanje simpozijuma na temu: *Geologija i kemijska prerada uglja Stanari*, koji će se održati u toku maja 1978. godine na univerzitetu u Tuzli. Radovi će biti objavljeni u izdanju naše Akademije kao posebno izdanje Odbora za prirodne resurse.

Troškove oko organizacije i održavanja simpozijuma snosiće Univerzitet u Tuzli.

–Grupa za nemetale

U okviru rada ove grupe uglavnom su vršene pripreme za angažovanje saradnika na realizaciji planskih zadataka u 1978. i 1979, posebno iz oblasti „Nemetala i građevinskog kamena“.

—Grupa za geološku kartu

Ova je nova grupa u sastavu Odbora. Organizovana je sa znatnim zakašnjenjem, i to zbog toga što izabrane organizacije udruženog rada nisu blagovremeno odredile svoje predstavnike.

Ipak, u posljednjem kvartalu 1977. godine okupili su se predstavnici — delegati: Energoinvesta iz Sarajeva, Geoinženjeringa iz Sarajeva, Prirodno-matematičkog fakulteta u Sarajevu, Građevinskog fakulteta u Sarajevu, Rudarsko-geološkog fakulteta u Tuzli, Rudarsko-metalurškog kombinata—Zenica, Združenih radnika uglja BiH — Tuzla, Saveza inženjera i tehničara geološke struke SR BiH i Republičkog društva za inženjersku geologiju, hidrogeologiju i geofiziku SR BiH.

Struktura delegata pokazuje da je i ova grupa u svom radu išla putem punog povezivanja naučnoistraživačkog rada Akademije, na nivou inicijative i koordinacije, sa udruženim radom.

Ova grupa imala je, prema planu, zadatak da u ovoj godini održi savjetovanje o Geološkoj karti SR BiH. Međutim, nakon prvog sastanka konstatovano je da se, usljed kasnog početka rada Grupe, ovaj planski zadatak neće moći izvršiti. Zato pred Grupom, odnosno članovima Grupe, stoje sljedeći zadaci: postaviti organizaciju Grupe tako da ona bude što efikasnija i utvrditi zadatke pojedinih članova. U tome smislu, radi utvrđivanja „Stanja poznavanja stuba“, izvršena je raspodjela zaduženja, i to kako slijedi:

prof. dr Fabijan T r u b e l j a — magmatizam,
prof. dr Miodrag V i d o v i ć — tektonika,
doc. dr. Mladen M o i ć e v i ć — eksplikacija stanja poznavanja stuba,
Svetozar T o k i ć , dipl. ing. — kvartar,
Ružica S r d i ć , dipl. ing. — stanje u oblasti hidrogeologije,
Ljubomir R o k i ć , dipl. ing. — stanje u oblasti inženjerske geologije,
mr Milenko Š a r a c , dipl. ing. — oblast metalogenije,
mr Sead K u l e n o v i ć — za paleozoik i
mr Slobodan P a v l o v i ć — za tercijar.

Radom Komisije koordinira i njome rukovodi akademik R. J o v a n o v i ć .

Ocijenjeno je da će se tek nakon utvrđivanja stanja i poslije preliminarnih referata izraditi nekoliko glavnih referata na nivou „okruglog stola“, koji bi se organizovao u prvoj polovini sljedeće godine. Savjetovanje održano na ovakvom nivou prethodilo bi jednom savjetovanju na širem republičkom planu, na kome bi se utvrdili prioritetni pravci fundamentalnih istraživanja i izrade osnovne geološke karte. Troškove ovog savjetovanja snosiće Akademije.

Pored navedenog, doneseni su još i sljedeći zaključci:

— da se naša grupa uključi u razmatranje Uputstava za izradu nove geološke karte;
— da Grupa pokrene inicijativu da naša Akademija utiče da se ovakve grupe organizuju i pri akademijama drugih naših republika u cilju osnivanja međuakademijskog odbora za ovu problematiku;

— da se naša grupa uključi u rad Komisije za izradu Uputstava za kvartar nove geološke karte;

— da u okviru programa geoloških istraživanja koja se rade za UNESCO uspostavi koordinaciju naše aktivnosti sa tim programom u cilju aktivnog učešća u rješavanju pojedinih problema u različitim geološkim disciplinama i

— da Grupa aktivira svoj naučnoistraživački rad u okviru tematskih i jasno definisanih makro — i mikroprojekata.

b) KOMISIJA ZA ZEMLJIŠTE

Rukovodilac Komisije je akademik M. Č i r i ć . Održan je jedan sastanak Komisije, na kojem je razmatran rad na zemljišnom informacionom sistemu, program rada za 1978. god. i osnivanje Međukademijskog odbora za proučavanje zemljišta.

Završen je projekt *Ispitivanje mogućnosti uvođenja informacionog sistema u proučavanje zemljišta*. Projekat je finansiran iz sredstava RZNR. Zemljišni informacioni sistem je definitivno projektovan i njegovo funkcionisanje isprobano na uzorku od 1000 kompletno analiziranih zemljišnih profila. Sistem je namijenjen prvenstveno za davanje informacija putem selekcionisanja, grupisanja i povezivanja podataka, kao i za kompletne statističke analize.

Završni informacioni sistem prikazan je na posebnom Savjetovanju, koje je održano u ANUBiH 22. i 23. novembra 1977. god., uz učešće oko 50 pedologa iz svih jugoslovenskih instituta koji se bave proučavanjem zemljišta. Poslije iscrpne diskusije prikazani informacioni sistem je s manjim dopunama usvojen kao jugoslovenski zemljišni informacioni sistem. Tom prilikom usvojen je i tekst sporazuma o pristupanju u članstvo sistema. Sporazum će biti upućen na potpisivanje svim jugoslovenskim pedološkim institutima.

c) KOMISIJA ZA ŽIVOTINJSKI SVIJET

Rukovodilac Komisije je dopisni član T. V u k o v i ć . U toku 1977. god. Komisija je održala 4 sastanka. Razmatrana su pitanja vezana za plan rada do 1980. god., kao i planovi rada za 1977. i 1978. godinu. Svi članovi Komisije su aktivno i konstruktivno učestvovali u radu Komisije.

Tokom 1977. god. Komisija je započela pripreme za održavanje naučnog skupa „Problemi inventarizacije životinjskog svijeta Bosne i Hercegovine“. Razmatrane su principijelne osnove takvog naučnog skupa. Na sastanku održanom 13. XII 1977. god. formiran je Organizacioni odbor tog naučnog skupa, u koji su ušli članovi Komisije i saradnici različitih naučnih institucija i fakulteta koji mogu doprinijeti organizaciji i uspješnom radu skupa.

Na osnovu prijedloga članova Komisije, u 1977. godini je pripremana studija za projekat *Životinjski resursi Bosne i Hercegovine* (radni naslov), koji će biti prijavljen na konkurs kod RZNR.

d) KOMISIJA ZA BILJNI SVIJET

Rukovodilac Komisije je akademik P. F u k a r e k .

Intenzivno se radilo na pripremanju kolokvija o vegetacijskoj karti Bosne i Hercegovine, koji je predviđen za 1978. godinu. Izgrađena je vegetacijska karta Bosne i Hercegovine sa komentarom.

U toku 1977. godine dešifrirani su svi materijali (diskusija, zaključci, prijedlozi i dr.) sa I kolokvija o prirodnim resursima BiH i sistematski pripremljeni za objavljivanje u posebnoj svesci. Glavni urednik te publikacije je akademik Radoslav Jovanović.

2. ODBOR ZA ZAŠTITU ČOVJEKOVE OKOLINE

Prva sjednica Odbora održana je 25. januara i nastavljena 1. marta 1977. godine.

Raspravljano je o organizaciji, sastavu komisija i o programu rada. Nakon toga su novoformirane komisije održale svoje sastanke na kojima su raspravljale o svojim zadacima, sa posebnim akcentom na razradi programa rada i aktivnosti.

– *Komisija za životinjski svijet* (rukovodilac dopisni član T. V u k o v i ć) održala je sjednicu 21. aprila 1977. god., na kojoj se konstituisala i izradila program rada.

– *Komisija za urbanizam i prostorno planiranje* (rukovodilac akademik M. K a d i ć) održala je sjednicu 5. marta 1977. godine, na kojoj su usvojeni prijedlozi o aktivnosti, programu i metodima rada.

– *Komisija za vazduh* (rukovodilac prof. M. K r s t i ć) održala je sjednicu 12. aprila 1977. godine, na kojoj su usvojeni prijedlozi o aktivnosti, metodama i programu rada.

– *Komisija za zaštitu zdravlja* (rukovodilac akademik J. G a o n) održala je nekoliko sastanaka, na njima su razrađivani zaključci Simpozijuma o zaštiti zdravlja i drugi problemi iz oblasti uticaja prirodne i gradske sredine na ljudsko zdravlje.

– *Komisija za vodoprivredu* formirala se kao jedinstveno tijelo u okviru Odjeljenja tehničkih nauka i, kao takva, preko svojih predstavnika saraduje s Odborom za prirodne resurse, kao i sa Odborom za zaštitu čovjekove okoline. Na sjednici održanoj 20. januara 1977. godine razmatran je program rada i dogovoreno da se u 1977. godini održi savjetovanje.

Odbor, odnosno Akademija kao suorganizator preko Odbora učestvovali su u organizaciji i radu nekoliko simpozijuma i savjetovanja u Republici, to su:

1. naučni skup na Sarajevskom univerzitetu „Tehnološki proces, ljudske slobode i zaštita čovjekove sredine“ (Sarajevo, 21-23. III 1977);

2. simpozijum Jugoslavenskog društva za proučavanje zemljišta: „Oštećenje i problemi zaštite zemljišta“ (Tuzla 26-27. V 1977);

3. naučni skup u Republičkom zavodu za javno zdravstvo „Zaštita čovjekovog zdravlja“ (Sarajevo 21-22. VI 1977);

Referati i diskusije sa ovih naučnih skupova publikovani su ili će biti publikovani u posebnim edicijama organizatora.

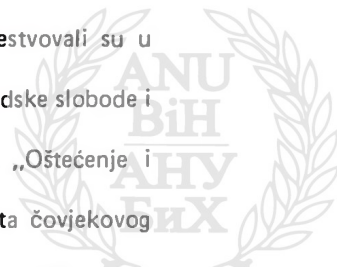
Odbor je preko svojih predstavnika uključen u Međuakademijski odbor za zaštitu čovjekove okoline pri JAZU, koji je organizator simpozijuma „Zaštita prirode jadranskog primorja na kršu“ (1976).

Odbor je preko svojih predstavnika učestvovao u pojedinim akcijama Republičkog saveza za zaštitu i unapređenje čovjekove sredine i Jugoslovenskog savjeta za zaštitu i unapređenje čovjekove sredine.

Komisija za aerozagađenje organizovala je 4. X 1977. radno Savjetovanje o aerozagađenosti grada Sarajeva. Na Savjetovanju su održana tri uvodna referata, nakon kojih se razvila diskusija, iz koje je proizašao zaključak: da se nastavi sa usaglašavanjem stavova stručnjaka u pogledu vrednovanja izmjerenih koncentracija aerozagađenosti u gradskim i industrijskim sredinama.

Povodom proslave 30-godišnjice rada republičkog Društva za zaštitu kulturno-historijske baštine Bosne i Hercegovine članovi Odbora učestvovali su na Simpozijumu, održanom 8. i 9. XII 1977, sa referatima iz oblasti aktuelne zaštite prirode i prirodnih rijetkosti u SRBiH.

Članovi Odbora učestvovali su u raspravama i konsultacijama koje je organizirao Urbanistički zavod Sarajeva povodom projekta za izgradnju magistralne saobraćajnice

dolinom rijeke Miljacke (28. VII 1977) te na Savjetovanju o urbanističkom rješenju kompleksa „Marijin-dvor“ (4. XI 1977) u vezi sa zaštitom i proširenjem gradskog zelenila.

U okviru Savjetovanja o aktuelnim vodoprivrednim problemima BiH, koje je organizovala Komisija za vodoprivredu (21-22. IV 1977), raspravljano je i o problematici zaštite voda. Pri tome je ukazano na mogućnost smanjenja tereta zagađenja izgradnjom uređaja za kondicioniranje i izgradnjom akumulacija. Istaknuto je da važne faktore zaštite predstavljaju pravilno lociranje nekih industrijskih kapaciteta i izbor odgovarajućih proizvodnih procesa.

Na Simpozijumu koji je organizovalo Društvo za mehaniku BiH uz pomoć Komisije za vodoprivredu u novembru 1977. godine, raspravljalo se o teoretskim osnovama miješanja voda i kontaminata, i to će moći da posluži kao baza za planiranje zaštite i struktuiranje procesa kondicioniranja voda i otpadnih voda.

2. INDIVIDUALNI RAD ČLANOVA AKADEMIJE U 1977. GODINI

ODJELJENJE DRUŠTVENIH NAUKA

Akademik Alojz BENAC

a) Objavljeni radovi:

1.— „Kulturbeziehungen des nordwestlichen Balkans zu den benachbarten Gebieten und Ländern im Rahmen der Jungsteinzeit“ (Römisch-germanische Kommission, Frankfurt a. M. — referat za Balkan);

2.— „Širenje neolitskih i eneolitskih kultura dolinom Neretve“, Simpozij Hrvatskog arheološkog društva;

3.— „Les theses fondamentales sur l'origine du néolithique dans les Balkans et les régions avoisinantes“ (Međunarodni simpozij Centra u Sarajevu);

4.— „Prediliri, Protoiliri, Prailiri“ (izdanje posvećeno akademiku Vasi Čubriloviću). Kao glavni urednik „Praistorije jugoslovenskih zemalja“, definitivno usaglasio tekstove za II knjigu (neolitsko doba) kao i polovinu tekstova za III knjigu (eneolitsko doba). U tom smislu je održavao redovne kontakte sa autorima.

Uredio Ljetopis ANUBiH za 1976. godinu.

b) Učešće na naučnim skupovima:

1.— Učestvovao na Simpoziju Hrvatskog arheološkog društva sa referatom: „Širenje neolitskih i eneolitskih kultura dolinom Neretve“;

2.— organizator i učesnik Međunarodnog simpozija Centra za balkanološka istraživanja u Sarajevu. Podnio referat „Les theses fondamentales sur l'origine du néolithique dans les Balkans et les régions avoisinantes“;

3.— na proslavi Römisch-germanische Kommission, Frankfurt a. M., poznatoj instituciji za izučavanje prahistorijskog i antičkog doba, podnio glavni referat za balkansko-mediteransku oblast pod naslovom „Kulturbeziehungen des nordwestlichen Balkans zu den benachbarten Gebieten und Ländern im Rahmen der Jungsteinzeit“.

c) Djelatnost van Akademije

1.— Član Republičke konferencije Socijalističkog saveza,

2.— član Savjeta Republike,

3.— član Komisije za istoriju Republičke zajednice za naučni rad,

4.— predsjednik Nacionalnog komiteta Jugoslavije za balkanologiju,

5.— član Komisije za dodjelu Nagrade AVNOJ—a.

Kao predsjednik Nacionalnog komiteta Jugoslavije za balkanologiju, rukovodio radom Komiteta i u Atini prisustvovao sjednici Predsjedništva AIESEE.

Akademik Hamdija ĆEMERLIĆ

a) Objavljeni radovi:

„Državnost republika u jugoslavenskom federativnom sistemu“, objavljen u „Godišnjaku“ Pravnog fakulteta u Sarajevu.

b) Učestvovanje na naučnim skupovima:

Učestvovao na Naučnom skupu povodom 30 godina rada Pravnog fakulteta u Sarajevu sa referatom „Položaj republika u jugoslavenskoj federaciji“.

c) Djelatnost van Akademije:

1.— Obavljao funkciju predsjednika Udruženja za političke nauke Bosne i Hercegovine i

2.— saradivao sa Institutom za društvena istraživanja u okviru istraživačkih projekata.

Akademik Branislav ĐURĐEV

a) Objavljeni radovi:

1.— „Opaska o mjestu ranijih civilizacija i suvremene civilizacije u historiji čovječanstva“, Historijski zbornik (Šidakov zbornik) XXIX-XXX, Zagreb 1976-77, 37-49;

2.— „Marxovo shvatanje razvitka čovječanstva i neke savremene interpretacije Marxovog shvatanja“, Opredjeljenja br. 1-2, Sarajevo, april 1977, 83-108;

3.— „Metafizička zbrka oko metafizike i izlazak iz zbrke i utopije“, Opredjeljenjabr. 7-8, Sarajevo, juli-avgust 1977. 141-151:

4.— „Sozialstruktur und Menschenentwicklung“ (diskusija na XIV međunarodnom kongresu istoričara u San Francisku), Radovi LX, Sarajevo 1977, 13-19;

5.— „Prilog diskusiji o osmanskome društvenome poretku“ (referat na Savjetovanju saradnika na izradi Istorije naroda Bosne i Hercegovine), Prilozi Inst. za ist. XIII, Sarajevo 1977, 63-72;

6.— „Povodom jednog priručnika za istoriju historiografije i istorijsku metodologiju“, Prilozi Inst. za ist. Sarajevo 1977, 355-372;

7.— „Saga o formalnoj logici i dijalektici“, Odjek br. 24, Sarajevo, 15-31. decembar 1977;

8.— „Na teoretskoj stranputici“, Oslobođenje (Sarajevo) od 31.XII 1977, 1. i 2. I 1978.

b) Učešće na naučnim skupovima:

23. maja 1977. održao na Filozofskom fakultetu na Svečanom skupu predavanje pod naslovom „Dolazak druga Tita na čelo Partije 1937. i Titovo NE 1948. godine. Predavanje je objavljeno u Prilozima Instituta za istoriju, god. XIII, br. 13, Sarajevo 1977, 11-16.

Akademik Nedim FILIPOVIĆ

a) Objavljeni radovi:

„Prilog pitanju o etnogenezi bosanskih Muslimana“ rad podniet na Savjetovanju saradnika, objavljen u Prilozima Instituta za istoriju, XIII, Sarajevo 1977.

b) Učešće na naučnim skupovima

Učestvovao na Sedmom kongresu historičara Jugoslavije, N. Sad, 4-7. oktobra 1977, sa diskusijom „Društveno-historijska suština islamizacije na Balkanu“.

c) Djelatnost van Akademije:

1.—Predsjednik Vijeća Odsjeka za orijentalne jezike Filozofskog fakulteta. Predaje turski jezik i islamsku civilizaciju;

2.— profesor na Kolegiju III stepena studija na Odsjeku za historiju Filozofskog fakulteta u Sarajevu;

3.— predsjednik Zbora radne zajednice Filozofskog fakulteta;

4.— član Komisije za idejno-organizaciona pitanja OK SK BiH „Centar“;

5.— član Naučnog vijeća Instituta za istoriju u Sarajevu;

6.— redaktor edicije „Bosanske vakufname“ Orijentalnog instituta u Sarajevu.

Akademik Cvjetko RIHTMAN

a) Objavljeni radovi:

„Tradicionalna narodna muzika Čapljine“, Objavljen u Zborniku radova XXI

kongresa Saveza udruženja folklorista Jugoslavije. Bio urednik istog Zbornika.

b) Učešće na naučnim skupovima:

Kao gost Instituta za umjetnost Poljske akademije nauka u Varšavi, učestvovao na Međunarodnom radnom sastanku studijske grupe Međunarodnog savjeta za narodnu muziku u Koziméerz Doliy.

c) Djelatnost van Akademije:

Član Izvršnog odbora Saveza udruženja folklorista Jugosalvije Udruženja folkloris-
ta BiH.

Akademik Vojislav S P A I Ć

a) Objavljeni radovi:

„Trideset godina Pravnog fakulteta u Sarajevu“; Godišnjak Pravnog fakulteta u Sarajevu, XXIV, 1977.

b) Učešće na naučnim skupovima:

Bio na studijskom boravku od 5. do 20. IX 1977. u Berlinu radi upoznavanja sa organizacijom zaštite intelektualnih prava u DDR—u.

c) Djelatnost van Akademije:

- 1.— Član Republičke konferencije pronalazača (ispred Akademije),
- 2.— član Redakcije časopisa „Yugoslav Law“,
- 3.— član Republičke komisije za izradu Zakona o evidenciji nepokretnosti,
- 4.— radio u Komisiji SIV—a na donošenju Zakona o autorskom pravu.

Dopisni član Milorad EKMEČIĆ

a) Objavljeni radovi:

Objavio rad „Istorijski značaj ustanka u Bosni i Hercegovini 1875-1878“, Zbornik referata sa naučnog skupa posvećenog stogodišnjici ustanka 1875-1878.

b) Učešće na naučnim skupovima:

1.— Učestvovao na zasjedanju Komisije istoričara Jugoslavije i Italije u Firenci 10. i 11. juna 1977, sa referatom „Rezultati jugoslovenske historiografije o istočnom pitanju 1875-1878 godine“. Referat će uskoro biti objavljen na italijanskom jeziku u jednom istorijskom časopisu u Italiji;

2.— učestvovao na naučnom skupu „Neunte Konferenz des Studienkreises für Kulturbeziehungen in Mittel und Osteuropa“, od 17. do 21. septembra u Lüneburgu

(Zapadna Njemačka), sa referatom pod naslovom „The Image of Bosnia and Herzegovina in the European Itinerary Literature from 1850 to 1878“. Referat će biti objavljen naredne godine u zborniku referata sa toga skupa;

3;— učestvovao na Sedmom kongresu historičara Jugoslavije u Novom Sadu od 4. do 7. oktobra 1977.

Dopisni član Hasan HADŽIOMEROVIĆ

a) Objavljeni radovi:

1.— Kritički osvrt na priloge tematskog bloka „Rast, razvoj, progres“, — referat na Međunarodnom simpozijumu „Humanizacija progressa“, Portorož 1977;

2.— „Ekonomske norme i udruženi rad“ — glavni referat na Kolokviju povodom 25-godišnjice Fakulteta, 1977;

3.— „Ekonomsko-urbana komponenta u planiranju razvoja“ — referat na Savjetovanju o urbanizaciji u Jugoslaviji, Priština 1977;

4.— „Ekspanzija visokog obrazovanja u savremenom svijetu“ — referat na seminaru „Univerzitet danas“, Dubrovnik 1977;

5.— „Položaj žene u društvu i savremeni razvoj“ — Međunarodni simpozijum „Žena i razvoj“, Bled 1977.

b) Učešće na naučnim skupovima:

1.— Savjetovanje o „Novom međunarodnom ekonomskom poretku“, februara 1977. U Institutu za međunarodnu privredu i politiku, Beograd — učešće u diskusiji autorizovano za publikovanje;

2.— Simpozij o „Novom međunarodnom ekonomskom poretku“, maja 1977, Dubrovnik — Cavtat u međuinstitutskoj organizaciji (IMPP—Beograd, IZZUR—Zagreb i dr.) — moderator i učesnik u diskusiji;

3.— Međunarodni simpozij „Humanizacija progressa“, juni 1977. u Portorožu, u organizaciji Udruženja NAUKA I DRUŠTVO — predsjednik Programske komisije, prezentirao referat — kritički osvrt na priloge tematskog bloka „Rast, razvoj, progres“;

4.— Kolokvij „Ekonomske nauke i udruženi rad“, održan novembra 1977. godine na Ekonomskom fakultetu povodom proslave 25-godišnjice rada — podnio glavni referat pod istim naslovom;

5.— Savjetovanje o „Urbanizaciji u Jugoslaviji“, Priština, aprila 1977, u organizaciji Saveza inženjera i tehničara Jugoslavije — prezentirao referat pod naslovom „Ekonomsko-urbana komponenta u planiranju razvoja“;

6.— Dubrovački seminar „Univerzitet danas“, Dubrovnik, septembra 1977. — prezentirao referat „Ekspanzija visokog obrazovanja u savremenom svijetu“;

7.— Međunarodni simpozij na Bledu, oktobra 1977, posvećen temi „Žena i razvoj“, u organizaciji Konferencije za društvenu aktivnost žena Jugoslavije — prezentirao referat „Položaj žene u društvu i savremeni razvoj“.

Svi navedeni prilozi na skupovima publikovani su ili se nalaze u štampi u odgovarajućim naučnim publikacijama.

Dopisni član Desanka KOVAČEVIĆ–KOJIĆ

a) Objavljeni radovi:

„Etničke i društvene strukture u gradskim naseljima srednjovjekovne bosanske države“, Kongres istoričara Jugoslavije; Novi Sad 1977.

b) Učešće na skupovima:

- 1.— Učestvovala na Kongresu istoričara Jugoslavije, sa referatom — Novi Sad 1977;
- 2.— prisustvovala Radnom sastanku Međunarodne komisije za istoriju gradova, čiji je član — Varna 1977.

Dopisni član Stjepan LOVRENOVIĆ

a) Objavio je rad „O društvenom planiranju u Jugoslaviji“ — naučni prilog na Simpozijumu Saveza ekonomista BiH, Sarajevo 1977.

Dopisni član Arif TANOVIĆ

a) Objavljeni radovi:

1.— U novopokrenutom časopisu za filozofiju i društvenu teoriju „Dijalog“, Sarajevo 1977, u 1. broju objavio uvodnu raspravu „Uz pojavu Dijaloga“, gdje se raspravlja o mogućnosti i karakteru dijaloga u filozofiji i društvenoj teoriji;

2.— u časopisu „Marksizam u svetu“, broj 1 i 2, 1977, objavio studiju „Intelektualci i radnički pokret“;

3.— podnio obrazloženje o dodjeli počasnog doktorata nauka Univerziteta u Sarajevu drugu Josipu Brozu Titu. Tekst objavljen pod naslovom „TITO — mislilac i strateg revolucije“, „Dijalog“, br. 4, 1977. god.

b) Učešće na skupovima:

1.— Na međunarodnoj konferenciji „Nauka i društvo“, na temu „Humanizacija progresa“, juna 1977. u Portorožu, podnio uvodni referat „Humanizam — kriterijum progresa“;

2.— na međunarodnoj konferenciji na temu „Participacija, radnička kontrola i samoupravljanje“, u Parizu, septembra 1977, podnio referat „Protivrječnosti vrijednosne orijentacije u socijalističkom samoupravljanju“;

3.— na međunarodnom simpoziju „Samoupravljanje u kulturi“, a u okviru Italijansko-jugoslovenskih dana kulture u Rimu, aprila 1977, podnio referat;

4.— pripremao i učestvovao u organizovanju Naučnog skupa o djelu Veselina Masleše, 20 i 21.4.1977. godine u Banjaluci — dao uvodnu i završnu riječ;

5.— na okruglom stolu „Etika i socijalizam“, na Bledu, juna 1977, dao prilog „Etnička teorija i moralna situacija danas“;

6.— na okruglom stolu „Politička nauka i politika“, u Sarajevu, oktobra 1977, učestvovao u diskusiji na temu „Filozofija, politologija i politika“ (objavljeno u „Dijalogu“ br. 2).

c) Djelatnost van Akademije:

- 1.— Član Izvršnog komiteta Predsjedništva CK SKBiH,
- 2.— glavni i odgovorni urednik časopisa „Dijalog“,
- 3.— predsjednik Uređivačkog odbora biblioteke „FTOS“ – „Svjetlost“, Sarajevo,
- 4.— od 1. septembra 1977. godine rektor Univerziteta u Sarajevu.

Član saradnik Borivoje ČOVIĆ

a) Učešće na naučnim skupovima:

Na naučnom skupu Hrvatskog arheološkog društva (Metković, oktobra 1977) podnio referat „Schnur i Litzen-keramika na području Neretve“. (U referatu se prvi put dokumentuje jedan konkretan prodor istočnoevropskih stepskih elemenata na ovo područje, te raspravlja o nekim kulturnim i hronološkim pitanjima eneolita i ranog bronzanog doba u jadranskom zaleđu.)

b) Djelatnost van Akademije:

- 1.— Obavljao dužnosti predsjednika Arheološkog društva Bosne i Hercegovine i predsjednika Saveza arheoloških društava Jugoslavije;
- 2.— kao član Komisije za kulturno-istorijske nauke, u Republičkoj zajednici za naučni rad radio na poslovima odabiranja projekata i tema koje finansira ta zajednica, te na drugim zadacima iz te oblasti.

ODJELJENJE MEDICINSKIH NAUKA

Akademik Jakob GAON

a) Objavljeni radovi:

- 1.— Gaon, J., Puvačić, Z.: „Main epidemiologic features of measles before and after the introduction of mass vaccination“, IEA Abst of Scient. Paf. IX. 18–23, La Crabas. Porto Rico 1977;
- 2.— Gaon, J., Aganović, I.: „Diskusija i savremena karantena“, Radovi Simpos. 600-god. karantena, u Dubrovniku, 1:1–9, 29–31/X, Dubrovnik 1977;
- 3.— Gaon, J., Đorđević, D., Aganović, I.: „Stručno-metodološko uputstvo za sprečavanje, suzbijanje i liječenje virusnog hepatita“, izdanje Zavoda za javno zdravstvo, Sarajevo 1977.

b) Učešće na naučnim skupovima:

- 1.— Gaon, A.J.: „Savremeni pogledi na epidemiologiju recidiva pjegavca“. Predavanje održao na engleskom jeziku u Harvard School of Public Health, Boston, USA;
- 2.— Gaon, A.J.: „Republički program za suzbijanje virusnog hepatita (Principi i

praksa)“.— Sastanak medicinskih odjeljenja jugoslovenskih akademija nauka i umjetnosti, Jajce, 2–3. VI 1977;

3.— Gaon, J.A.: „Hepatitis A i B – tipa i mogućnosti borbe“, Simp.v.hepatita B i hepatita B-antigen, Rogaška Slatina, 24–26. IX 1977;

4.— Karlovac, M., Gaon, J., Smuness, N.: „Ispitivanje prokuženosti populacije virusnog hepatita tipa A i tipa B, Rogaška Slatina, 24–26/UX/77;

5.— „Kolera i savremene mjere borbe za sprečavanje i suzbijanje ove bolesti“, Simpoz. za zarazne bolesti epidemiologa SR BiH, Gradačac 1977.

c) Djelatnost van Akademije:

1.— Odgovorni urednik časopisa Folia Medica Facultatis Medicinae Universitatis Saraviensis,

2.— predsjednik Savezne epidemiološke komisije,

3.— predsjednik Republičke epidemiološke komisije,

4.— član Republičke komisije za endemsku nefropatiju,

5.— predsjednik Republičke komisije za karantenske bolesti,

6.— predsjednik Sekcije epidemiologa Društva ljekara SRBiH,

7.— predsjednik Grupe za zarazne bolesti republičkog Sekretarijata za zdravlje.

Osim nastavnog i naučnoistraživačkog rada iz oblasti rikecioza, virusnog hepatita i endemske nefropatije, više puta upućivan od strane Zavoda za javno zdravstvo ili Republičkog sekretarijata za zdravstvo na teren naše Republike kao ekspert za zarazne bolesti, naročito pri pojavi većih epidemija.

Akademik Hajrudin HADŽISELIMOVIĆ

a) Objavljeni radovi:

1.— Međusobni odnos građe, funkcije i uzrasta djeteta u prve dvije godine života, Prvi simpozijum Međukademijskog koordinacionog odbora, Crnogorska akademija nauka i umjetnosti, knjiga 3, Titograd 1977, str. 69–87;

2.— Bedreni zglobovi djeteta, Folia Anat. lug, Vol. V, 1976, str. 179–196;

3.— The appearance of the otter brain, Acta Anat, 97, 1977, str. 387–392;

4.— Appearance of the wild boar brain, Acta Anat, 98, 1977, str. 14-20;

5.— Prilozi anatomiji djeteta u prve dvije godine života, Folia Anat. lug, Vol. VI, 1977, str. 7–18

6.— Tipovi arterijske vaskularizacije srca čovjeka, Folia Anat. lug, Vol. VI 1977, str. 153–161

7.— O krvnim sudovima srca, Glas Srpske akademije nauka, knjiga 27, 1977, str. 111–138

8.— The appearance and the position of the blood vessels of the heart and kidney in some wild animals, Folia medica, Vol. XI, 1976, str. 71–84.

Od stručnih radova, povodom 30–godišnjice Medicinskog fakulteta u Sarajevu, napisao je:

a) „Kako smo započeli i kako smo stasali“. Bilten Univerziteta u Sarajevu, broj 50, 1977, str. 60–73.

b) „30 godina Medicinskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu“, Folia medica VI. XI, 1976, 9–45.

Pored toga, aktivno učestvovao kao član u Odboru za izdavačku djelatnost Republičke zajednice za naučni rad SR BiH, kao i u radu mnogih komisija.

Kao glavni urednik uredio dva broja *Folia anatomica Iugoslavica* (Vol. V, VI) i FOLIA MEDICA Vol. XII.

b) Učešće na naučnim skupovima:

1.— Učestvovao kao gost Medicinskog fakulteta u Nišu, 15. i 16. maja, i održao dva predavanja, jedno za nastavnike i asistente, a jedno za studente. 3. i 4. juna učestvovao na Simpozijumu Koordinacionog odbora medicinskih odjeljenja akademija nauka u Jajcu. Tema simpozijuma je bila „Koronarna bolest“. Tom prilikom održao je predavanje pod naslovom „Individualne karakteristike krvnih sudova srca i njihovih anastomoza“;

2.— 15. juna održao predavanje na postdiplomskoj nastavi u Zenici pod naslovom „O krvnim sudovima srca“;

3.— od 30. avgusta do 3. septembra učestvovao na IV evropskom kongresu anatoma u Baselu. Bio predsjednik zasjedanja u sekciji za neuroanatomiju. Održao predavanje pod naslovom „Izgled mozga novorođenčeta“;

4.— Učestvovao na XVII kongresu Udruženja anatoma Jugoslavije u Dubrovniku od 5—8 oktobra. U plenarnom zasjedanju održao glavni referat: O anatomiji djeteta u prve dvije godine života. Na Skupštini Udruženja, koja je održana 6. oktobra, podnio prijedlog koji je usvojen, da se Dubrovniku pokloni knjiga u kojoj će biti obrađeni rezultati ovog kongresa. Ta knjiga, koju je uredio akademik Hadžiselimović, zajedno sa ostalim štampanim materijalima biće u decembru podnijeta Skupštini Opštine, Naučnoj biblioteci i Medicinskom centru u Dubrovniku;

5.— organizovao I jugoslovenski simpozijum o labirintu (unutrašnje uho), koji je održan od 10—12. oktobra uz učešće velikog broja inostranih gostiju. Na ovom simpozijumu održao dva referata: „Izgled labirinta u odnosu na način života“ i „O izgledu labirinta orangutana“. Rezultati Simpozijuma će biti obrađeni i štampani u posebnoj knjizi.

Akademik Seid HUKOVIĆ

a) Objavljeni radovi:

1.— Huković, S. i D. Potkonjak: „Uticaj miktoksina Penitrem A na neuromišićnu transmisiju i nivo acetilholina u mozgu hronično tretiranih miševa“, Medicinski arhiv, 31, 1977, str. 269—273;

2.— Huković, S.: „The influence of endogenic active substances and prostaglandins on the effect of extrinsic nerve stimulation of isolated organs“, Proc. Sixth Congress, Polish Pharmacological Society, 1977, str. 30—32;

3.— Stern, P., Huković, S., Radivojević, M.: „Hemmung von Morphine-Effekten durch synthetische Substanz P“, Experientia, 32, 1976, str. 1326—1327;

4.— Huković, S.: „Neurotransmitori u centralnom nervnom sistemu“, Bilten neurologa i psihijataru BiH, 2, 1977, str. 2—4;

5.— Erdeljan, D., Radivojević, M. and Huković, S.: „The action of Iatrodoctus venom upon the effect of vegetative nerve stimulation in vitro“, Akademija nauka i umjetnosti BiH, 29, 1976, str. 191—197;

6.— Zvizdić, Elvedina, Huković, S., Stern, P.: „Analysis of the effect of SP, of

morphine, nalorphine and their combinations on peripheral synapsis", Folia Medica facultatis medicinalis universitatis, Sarajevo, 6, 1976, str. 85–96;

7.— Huković, S.: „Farmakologija i osnovi farmakoterapije za stomatologe“, Univerzitet u Sarajevu, 1976;

8.— Huković, S.: „Farmakoterapija i jatrogena toksikologija“, priručnik, II izdanje, Institut za farmakologiju i toksikologiju, Sarajevo 1977;

9.— Huković, S.: „Farmakoterapija i jatrogena toksikologija“, priručnik, III izdanje, Institut za farmakologiju i toksikologiju, Sarajevo 1977;

10.— Huković, S.: „Isolated organs with their extrinsic nerves as models in pharmacology“, Kongres Jugoslavenskog farmakološkog društva, Ljubljana, 20–24. septembra 1977;

11.— Huković, S.: „Razrada plana za medicinsku publikaciju“, Scripta medica 12, 1977, str. 5–10;

12.— Huković, S.: „Medikamentozna terapija u graviditetu prenatalno i laktaciji“, Zbornih radova „Bosnalijek“, V jugoslavenski simpozij o zdravstvenom radu na razini doma zdravlja, Sarajevo, 5–7 oktobra 1977, str. 245–250;

Kao mentor magistarskih radova sudjelovao je u izradi osam magistarskih radova. Isto tako je sudjelovao u izradi četiri studentska rada. Izvršio je brojne konsultacije sa doktorantima, sudjelovao je u pet komisija za doktorske ispite i četiri odbrane disertacija.

b) Učešće na naučnim skupovima:

1.— Organizator i učesnik Simpozija medicinskih odjeljenja u Jajcu, juni 1977 — učestvovao sa dva referata;

2.— organizator i učesnik Skupa o model-sistemima u Sarajevu, decembra 1977 — učestvovao sa dva referata;

3.— na Petom jugoslavenskom simpozijumu o zdravstvenoj zaštiti na nivou doma zdravlja, oktobar 1977, učestvovao sa referatom „Medikamentozna terapija u graviditetu, prenatalno i laktaciji“;

4.— na Drugoj jugoslavenskoj konferenciji o alkoholizmu, nikotinizmu i narkomaniji, april 1977. u Sarajevu, učestvovao u saradnji sa N. Filipovićem sa referatom „Uticaj tetrahidrokanabina na glicin i biogene amine u CNS“;

5.— na Šestom kongresu Društva farmakologa, septembar 1977. u Katowicama — Poljska, učestvovao sa temom „The influence of endogenic active substances and prostaglandins on the effect of extrinsic nerve stimulation of isolated organs“;

6.— na Desetom kongresu Saveza društva fiziologa Jugoslavije, oktobar 1977 — Novi Sad, sa referatom „Smanjenje efekta stimulacije adrenergičkih nerava pod uticajem purinskih nukleotida, adenina i adenzina“.

Na većini kongresa je bio ili član organizacionog odbora, ili predsjedavajući na sjednicama ili je pozdravljao kongrese.

c) Djelatnost van Akademije:

1.— Nastavnik je na fakultetima za studente medicine, stomatologije, farmacije i VMŠ sa punim obavezama koje proizlaze iz nastave,

2.— rukovodilac je Instituta za farmakologiju i toksikologiju i rukovodilac integracionih procesa,

3.— rukovodilac postdiplomske nastave „Osnovi medicinskih istraživanja“,

4.— odgovorni je urednik: a) Medicinskog arhiva i b) Radova Odjeljenja medicinskih nauka ANUBiH,

- 5.— član redakcionih odbora: a) Acta Pharmaceutica IUG; b) Physiol. et pharmacol. acta; c) Pharmaca,
- 6.— predsjednik Redakcionog odbora IV kongresa ljekara Jugoslavije „Edukacija kadrova u zdravstvu“;
- 7.— predsjednik Grupe za tradicionalnu medicinu ZUR i NZ Republičkog sekretarijata za zdravlje,
- 8.— predsjednik Naučnog savjeta tvornice lijekova „Bosnalijek“,
- 9.— predsjednik Komisije za medicinu Republičke zajednice za naučni rad,
- 10.— predsjednik Komisije za testove i upis studenata medicine,
- 11.— član Komisije za registraciju lijekova u Saveznom komitetu za zdravstvo,
- 12.— član Sekcije za zdravstvo SSRN grada Sarajeva,
- 13.— član Komisije za nauku, kulturu i obrazovanje pri Opštinskom komitetu SK,
- 14.— potpredsjednik Društva farmakologa Jugoslavije,
- 15.— član Odbora Društva toksikologa Jugoslavije,
- 16.— član drugih komisija i odbora u društvenim, profesionalnim i radnim organizacijama,
- 17.— predsjednik Komisije PAIRC-a za usmjereno medicinsko obrazovanje.

Akademik Josip JEŽIĆ

a) Objavljeni radovi:

- 1.— Ježić, J.: „Stočarske minifarme — veoma racionalan a vrlo pouzdan postupak sistematskog suzbijanja i brze likvidacije endemske nefropatije“, 1977;
- 2.— Ježić, J., Bilenjki, D., Aganović, F.: „Eradikacija malarije — jedan od faktora eksplozivne pojave endemske nefropatije 1956/57“, 1977.
- 3.— Ježić, J i Šmalcelj, I.: „Model razvoja individualne poljoprivrede u endemsko-nefropatskim selima Slav. Kobaša sa osvrtom na mogućnost primjene jednakog sistema u Bos. Posavini (Semberiji)“, Zagreb — Sarajevo 1977;
- 4.— Ježić, J. i saradnici: „Ravnodušnost nefropatskih bolesnika uzrokovana vjerojatno nekom analogijom trovanja alkaloidom rezerpina“, Sarajevo 1977.

Akademik Grujica ŽARKOVIĆ

a) Učešće na naučnim skupovima:

- 1.— Učestvovao na Seminaru Evropskog udruženja škola javnog zdravlja u Londonu, koji se bavio problemom medicinske informatike;
- 2.— Učestvovao na Godišnjoj skupštini Udruženja škola za zdravlje i Instituta za postdiplomsku nastavu evropske regije u Düsseldorfu.

b) Djelatnost van Akademije:

Predsjednik Redakcionog odbora za izradu referata „Perspektive daljeg razvoja zaštite zdravlja u SFRJ“ za IV kongres ljekara Jugoslavije.

Akademik Ibro BRKIĆ

a) Objavljeni radovi:

1.— „Učestalost poremećaja srčanog ritma pod uticajem sportske aktivnosti sportista“, Med. arhiv 3, 1977, str. 161—165,

2.— „Karakteristične kardijalne promjene u elektrokardiogramu sportista“, Radovi Akademije (u štampi).

b) Učešće na naučnim skupovima

Učestvovao na Simpozijumu o koronarnoj bolesti u Jajcu 2. juna 1977. godine, sa referatom: „Funkcionalne i ishemične kardijalne promjene u naporu kod bolesnika koji su preboljeli infarkt miokarda“ (rad će biti publikovan u 1978. godini).

Dopisni član Marko CIGLAR

a) Objavljeni radovi:

1.— M. Ciglar, M. Mujić i R. Tišma: „Dinamika povređivanja kičmenog stuba i ocjena preostale radne sposobnosti“, Zbornik radova o onesposobljavanju stanovništva u produktivnoj dobi, Cavtat 1977;

2.— M. Ciglar, Ž. Ilić i Z. Medenica: „Fizikalna terapija reumatoidnog artritisa“, Zbornik radova VII kongresa reumatologa Jugoslavije, Beograd 1977;

3.— M. Ciglar, R. Tišma, i M. Mujić: „Naša iskustva u primjeni fizikalne i medikamentozne terapije kod degenerativnih reumatskih oboljenja lumbalne kičme“, Zbornik I međunarodnog simpozija o degenerativnim oboljenjima kičme, Beograd 1977;

4.— M. Mujić, R. Tišma, i M. Ciglar: „Udio degenerativnih oboljenja kičme u invalidnosti u SRBiH, Zbornik Prvog međunarodnog simpozija o degenerativnim oboljenjima kičme, Beograd 1977;

5.— M. Ciglar i drugi: „Reumatoidni artritis u fizijatrijskoj praksi“, Zbornik reumatoloških sekcija, 1977;

6.— M. Ciglar i drugi: „Preostala radna sposobnost kod bolesnika sa srčanim oboljenjima u SRBiH“, Zbornik medicine rada, Crikvenica 1977;

7.— M. Mujić, R. Tišma, N. Čorović i M. Ciglar: „Degenerativna reumatska oboljenja zglobova i ocjena preostale radne sposobnosti“, Zbornik V jugoslavenskih fizijatriskih dana, Portorož 1977;

8.— M. Ciglar: „Povrede lakatnog zgloba i rehabilitacioni principi“, Zbornik ortopedsko-traumatoloških dana, H. Novi 1977.

b) Učešće na naučnim skupovima:

1.— Simpozij o onesposobljavanju stanovništva u produktivnoj dobi, Cavtat od 6. do 10.2.1977. god., sa referatom: „Dinamika povređivanja kičmenog stuba i ocjena preostale radne sposobnosti“;

2.— Arztesymposium über die Physiotherapie, St. Moritz 21—23. 1.1977. god., sa radom: „Ultravioletwickungen auf die Freizetzung von Bradykinin“;

3.— V jugoslavenski fizijatrijski dani, Portorož od 29.3. do 2.4. 1977. god, sa

referatom: „Degenerativna reumatska oboljenja zglobova i ocjena preostale radne sposobnosti“.

c) Djelatnost van Akademije:

1.— Član Naučnog odbora Federation Internationale du Thermalisme et du Climactisme, Zürich — Švajcarska;

2.— član Naučne komisije za ocjenu naučnih radova Internacionalnog udruženja za medicinsku hidrologiju, Milano—Italija;

3.— član Redakcije jugoslavenskog naučno—stručnog časopisa „Reumatizam“, Zagreb;

4.— član Naučno-stručne komisije za pomoć nerazvijenim zemljama iz oblasti fizikalne medicine i rehabilitacije;

5.— predsjednik Udruženja specijalista za fizikalnu medicinu i rehabilitaciju Jugoslavije;

6.— šef Instituta za fizijatriju i rehabilitaciju UMC-a.

Dopisni član Jakov RUKAVINA

a) Objavljeni radovi:

1.— Rukavina J.: „Raširenost dikrocelioze ovaca u Bosni i Hercegovini“, Acta parasitologica Iugoslavica 8, 1, 1977, 61—63;

2.— Rukavina J.: „Ekonomske štete koje uzrokuje dikrocelioza kod ovaca zaklanih na klaonicama u Bosni i Hercegovini“, Acta parasitologica Iugoslavica 8, 1, 1977, 65—67;

3.— Krvavica S, Frank A, Rukavina J, Čanković M, Jukić Vera: „A study of the mechanism of action of Hetolin on Dicrocoelium dendriticum (Trematoda)“, Vet. arhiv 46, 9—10, 1977, 241—244;

4.— Rukavina J. i sar: „Investigation of Dicrocoeliosis control in sheep by combined therapeutic and preventive measures in relation to the epizootiology of causal agent“, Final technical report, Sarajevo 1977, str. 1—185 (rukopis, umnoženo u 75 primjeraka).

b) Učešće na naučnim skupovima:

Sudjelovao na Simpoziju Društva parazitologa u Nišu, u oktobru 1977. sa referatima navedenim pod a) (1 i 2). Predao dužnost novoizabranom predsjedniku Društva parazitologa Jugoslavije.

c) Djelatnost van Akademije:

Van Akademije radio u više naučnih organizacija. Tri godine je bio predsjednik Društva parazitologa Jugoslavije. Oktobra 1977. predao dužnost novoizabranom predsjedniku.

Dopisni član Hišam SERDAREVIĆ

a) Objavljeni radovi:

„Pleuralni izlivi kod kolagenoza i drugih rjeđih etiologija“, Savezni zavod za zdravstvo, Beograd 1977.

b) Učešće na naučnim skupovima:

U junu 1977. održan je Kongres pneumoftziologa Finske u Helsinkiju povodom 75-godišnjice osnivanja Finskog društva za borbu protiv tuberkuloze. Istovremeno, održan je sastanak evropskih savjetnika Evropske regije Internacionalne unije za borbu protiv tuberkuloze. Pošto je prof. Serdarević jugoslovenski predstavnik u toj regiji, učestvovao je aktivno u rješavanju niza problema koji su se odnosili na djelatnost Evropske regije.

c) Djelatnost van Akademije:

- 1.— Predsjednik Udruženja pneumoftziologa Jugoslavije,
- 2.— predsjednik Crvenog krsta BiH i član Predsjedništva Crvenog krsta Jugoslavije,
- 3.— predsjednik nastavno-obrazovnog vijeća UMC-a,
- 4.— jugoslovenski predstavnik u Evropskoj regiji Internacionalne unije za borbu protiv tuberkuloze,
- 5.— član uže Redakcije časopisa „Plućne bolesti i tuberkuloza“.

Dopisni član Aleksandar NIKULIN

a) Objavljeni radovi:

1.— E. Gmaz — Nikulin, A. Nikulin and P. Plamenac: „The significance of the finding of separate types of microthrombi in the patho-anatomical diagnosis of shock“, *Folia med. Fac. Med. sarajev.* 12, 1977, 17—35;

2.— Nikulin, A., E. Gmaz — Nikulin i P. Plamenac: „Mikroskopske promjene na retikulo-endotelnim ćelijama ljudi umrlih u šoku“, *Radovi ANUBiH*, 62/20, 1977, 73—86;

3.— H. Crnalić, Lj. Govedarica, J. Ivanović, L. Kljaić, A. Nikulin, M. Rakočević i I. Selak: „Današnje stanje i problemi pato-anatomske službe u SR Bosni i Hercegovini“, *Zbornik radova II kongresa patologa Jugoslavije*, 1977, str. 189—197;

b) Učešće na naučnim skupovima:

Prvi rad je referisan i na II kongresu patologa Jugoslavije u Beogradu, te na 61. jesenjem kongresu Njemačkog udruženja patologa u Majncu, a drugi na VII intersekcij-skom sastanku patologa Jugoslavije u Banjaluci.

c) Djelatnost van Akademije:

— Član Komisije za medicinske nauke Rep. zajednice za naučni rad BiH,

- član Upravnog odbora Udruženja patologa Jugoslavije,
- član Udruženja patologa Njemačke,
- član Redakcije edicije „Nauka“ izd. pred. „Svjetlost“,
- rukovodilac Instituta za patologiju UMC-a,
- redovni profesor Medicinskog fakulteta,
- član Odbora za izgradnju klinika i instituta UMC-a.

Član saradnik Ladislav OŽEGOVIĆ

a) Objavljeni radovi:

1.– L. Ožegović: „Terapija gljivičnih oboljenja uzrokovanih dermatofitima“, Vet. glasnik XXXI, 5, 1977, 331–340;

2.– L. Ožegović: „Šta ima novog u istraživanju mikrotoksikoza“ (na makedonskom), Vet. pregled, VI, 1, 1977, 25–37;

3.– L. Ožegović i D. Hlubina: „Ohratoksin A u patologiji svinja“, V sobir odgajivača svinja, Skopje 1977, 460–467;

4.– L. Ožegović, Matuka Olga i A. Džuvic: „Toksički efekti Alternariae tenuis izolirane iz zobi“, Radovi (u tisku).

b) Učešće na naučnim skupovima:

Učestvovao u radu Simpozijuma o kvasnicama, u Keszthely, Mađarska, septembra 1977.

Član saradnik Džemal REZAKOVIĆ

a) Učešće na naučnim skupovima

1.– Učestvovao sa referatom na III jugoslavenskoj konferenciji o aterosklerozi, Ljubljana.

2.– učestvovao na Međuakademijskom simpozijumu o kardiovaskularnim oboljenjima u Jajcu,

3.– predsjedavao i rukovodio diskusijom Okruglog stola u Bilbau (Španija) na temu plućne i srčane tromboze. Ovaj simpozijum je organizirala Mediteranska liga za borbu protiv tromboembolizma,

4.– kao predsjednik Inicijativnog odbora organizirao simpozijum na temu Arterijske i vensketromboze, medicinski i socijalni aspekt hemofilija, Ilidža – Sarajevo.

Član saradnik Ešref SARAJLIĆ

b) Učešće na naučnim skupovima:

1.– U martu 1977. godine učestvovao je na sastanku Evropske lige za borbu protiv reumatizma u Oslu – sa radom;

2.– u maju je učestvovao u radu Pedijatrijskih dana Bosne i Hercegovine, sa dva rada;

3.— u junu je učestvovao na Međuakademijskom sastanku održanom u Jajcu sa radom: „Infarkt miokarda u osmogodišnje djevojčice“;

4.— učestvovao je sa dva rada na Kongresu kardiologa Jugoslavije: „Poremećaji metabolizma masti u dječjem dobu sa posebnim osvrtom na pojavu arterioskleroze u djetinjstvu“ i „Kliničke karakteristike urođene srčane anomalije u novorođenčeta“;

5.— na VII kongresu kardiologa Jugoslavije rukovodio Simpozijumom o problemima dječije kardiologije. Učestvovao sa referatom: „Specijalizacija i superspecijalizacija iz kardiologije u postdiplomskoj nastavi“. Na istom kongresu je izabran za predsjednika Udruženja kardiologa Jugoslavije.

ODJELJENJE PRIRODNIH I MATEMATIČKIH NAUKA

Akademik Mahmut BAJRAKTAREVIĆ

Djelatnost van Akademije:

- 1.— Član Komisije Odbora za prirodne i matematičke nauke RZNR;
- 2.— član Redakcije časopisa „Publications de l'institut mathématique“ u Beogradu;
- 3.— tehnički rukovodilac na izradi projekta „Neki savremeni problemi matematičke analize“ koji finansira RZNR.

Akademik Edhem ČAMO

Djelatnost van Akademije:

- 1.— Predsjednik Društva za borbu protiv raka BiH, do aprila 1977. god;
- 2.— predsjednik organizacije „Nauka mladima“ u BiH, od juna 1977. god;
- 3.— član Komisije Predsjedništva CK SKBiH za istoriju;
- 4.— član Komisije za istoriju radničkog pokreta Tuzle.

a) Objavljeni radovi:

- 1.— Ćirić, M., Miloš, B.: „Pedon depth as an element of classification of Limestone soils“, ISSS simpozijum, Zvolen 1977;
- 2.— Ćirić, M., Hamza, M.: „Pollutants from land based sources in the Mediteranean“, FAO, Rome 1977.

b) Učešće na naučnim skupovima:

- 1.— Učestvovao na Međunarodnom simpozijumu o šumskim zemljištima. Kao

predsjednik V komisije Međunarodnog pedološkog društva, koja je organizovala simpozijum, održao je pozdravni govor i podnio referat „Dubina pedona kao element klasifikacije krečnjačkih zemljišta“;

2.— kao konsultant Organizacije za poljoprivredu i ishranu Ujedinjenih nacija (FAO) učestvovao je u izradi referata „Izvori zagađivanja Mediteranskog mora sa zemljišnih površina“. Referat koji je napisao zajedno sa Hamzom Mohamerom, šefom pedološke službe Tunisa, dio je kompleksnog referata o zagađivanju Mediterana, koji je više agencija Ujedinjenih nacija pripremila za Međuvladin sastanak mediteranskih zemalja. U okviru navedenog projekta prikupljao je podatke u Grčkoj, Turskoj, Kipru, Egiptu, Izraelu i Tunisu;

3.— Svesavezno pedološko društvo SSSR-a izabralo ga je za počasnog člana na delegatskom skupu pedologa SSSR-a u Minsku 1977. god., u znak priznanja za dostignuća u pedološkoj nauci.

c) Djelatnost van Akademije:

1.— Član Komiteta za nauku i tehnologiju Izvršnog vijeća BiH;

2.— član Nacionalne delegacije SFRJ u Komitetu za naučno-tehničku saradnju sa SEV-om;

3.— predsjednik Komisije za genezu, kartografiju i klasifikaciju zemljišta Međunarodnog pedološkog društva;

4.— član radne grupe za klasifikaciju hidromorfni zemljišta u Međunarodnom pedološkom društvu;

5.— predsjednik Komisije za kadrove Republičkog SIZ-a za nauku.

Akademik Pavle FUKAREK

a) Objavljeni radovi:

1.— Fukarek P.: „Dvadeset godina fitocenološkog istraživanja i kartiranja šuma u Bosni i Hercegovini“, Zbornik radova X kongresa geografa Jugoslavije, Beograd 1977;

2.— Fukarek P.: „Die Verbreitung der Buchenwälder in dem südwestlichen Raum Pannoniens“, Studia phytologica, Pecs 1977;

3.— Fukarek P.: „Šumska vegetacija primorskog krša Jugoslavije“, Šumarski list, Zagreb 1977;

4.— Fukarek P.: „Die Urwälder Bosniens“, Allgemeine Forst-und Jagdzeitung, 1977;

5.— Fukarek P.: „Zur Gliederung der Illyrischen Florenprovinz in naturliche Vegetationsgebiete mit Hilfe der Waldgesellschaften“, Centralblatt f.g. Forstwesen 94, 3, 154—162, Wien 1977;

6.— Fukarek P.: „The vegetation of the Adriatic karst-region and its reconstruction with regard to the problem of human environment protection“, Proc. Int. Symp. Hum. Environ. Prot. 123—132, Tokyo 1977;

7.— Fukarek P.: „Die japanischen Baum- und Straucharten in den Parken und forstlichen Anpflanzungen Jugoslawiens“, Proc. Int. Symp. Hum. Envir. Prot. 315—317, Tokyo 1977.

Akademik Dušan MAKSIMOVIĆ

Objavio je više naučnih radova i studija o osnovnim elementima ishrane domaćih životinja.

Član je Redakcionog odbora „Arhiva za poljoprivredne nauke“ u Beogradu i Redakcionog odbora „Radova“ Poljoprivrednog fakulteta u Sarajevu. Bio je rukovodilac više projekata iz područja ishrane domaćih životinja koje finansira RZNR.

Akademik Tonko ŠOLJAN

Objavljeni radovi:

Objavio je rad „Ribarstveno-biološka ekspedicija m/b „Hvar“ u otvorenom Jadranu (1948–1949)“, Izvješća Instituta za oceanografiju i ribarstvo u Splitu, vol. I, 1–2, 1977, str. 22.

Akademik Miroslav VARADIN

a) Objavljeni radovi:

1.– Nadaždin M., Varadin M., Džinić M., Pandža F., Adilović S.: „Problemas de la nutrición ovina como factor limitante de la producción de carne de cordero en la región submediterránea yugoslava de Bosnia-Herzegovina“, *Zootecnica* 25, 10–11–12, Madrid 1976, 413–423, i *Veterinaria* 26, 1, Sarajevo 1977, 123–131;

2.– Varadin M., Pobrić F., Turalić F.: „Razmatranja o mogućnosti primjene umjetnog osjemenjivanja u križanju različitih pasmina i vrsta domaćih životinja sa zootehničkog i ekonomskog aspekta, *Veterinaria* 25, 3, 1976, 477–482;

3.– Mišković M., Živković S., Varadin M.: „Razmatranja o uticaju ishrane na reproduktivnu sposobnost krmača“, *Zbornik V skupa svinjogojaca Jugoslavije, Skopje 1977*, 210–231;

4.– Varadin M., Đorđić R., Podžo M., Sentov Lj., Zubac P.: „Primjena I.C.I. 80,996, sintetskog analoga prostaglandina F₂ alfa u svrhu izazivanja i sinhronizacije prasenja kod krmača“, *Zbornik V skupa svinjogojaca Jugoslavije, Skopje 1977*, 329–345;

5.– Filipović-Paničić M., Varadin M., Skopljak A.: „Nepravilnosti mamarnih kompleksa kod rasplodnih nazimica i razmatranje njihove povezanosti sa sličnim nepravilnostima kod oca“, *Zbornik V skupa svinjogojaca Jugoslavije, Skopje 1977*, 419–432;

6.– Varadin M.: „Terapija i profilaksa upale maternice s osvrtom na mastitis-metritis-agalactia (MMA) sindrom kod krmača. Kolibaciloza prasadi i bolesti značajne za reprodukciju svinja“, *Institut za primenu nauke u poljoprivredi, Stručni odbor za svinjarstvo, Beograd 1977*, 113–119;

7.– Lokvančić H., Varadin M., Turalić F.: „Prilog liječenju ovarijalnih cisti krava sa Nymfalomom“, *Zbornik II jug. kongr. za reprodukciju dom. životinja, Vol. 2, Portorož 1977*, 317–323.

b) Učešće na naučnim skupovima:

1.– Na XII internacionalnom zootehničkom simpoziju u Milanu, aprila 1977, imao

referat „Hipoplazija jajnika – uzrok neplodnosti goveda“;

2.– po pozivu prisustvovao SVIED-u, Zagreb 1977 – predsjedovao sastanku i aktivno učestvovao u diskusiji i radu;

3.– na V skupu svinjogojaca Jugoslavije, Skopje 1977 – predsjedavao Plenarnom sastanku u Radnom predsjedništvu, predsjedavao Sekciji ishrana i reprodukcija. Imao uvodni referat u saradnji i još 2 referata. Izabran u Organizacioni odbor Skupa svinjogojaca Jugoslavije;

4.– Učestvovao na III savjetovanju o dijagnostici, profilaksi i terapiji, Primošten 1977. Imao referat u saradnji, predsjedavao zasjedanju – Mastitisi, bio član Komisije za zaključke;

5.– na II jugoslavenskom kongresu za reprodukciju domaćih životinja, Portorož 1977, imao referat, u saradnji. Predsjedavao radom Kongresa.

c) Djelatnost van Akademije:

1.– Član Upravnog odbora Savezne i Republičke sekcije za reprodukciju domaćih životinja DVVT Jugoslavije i BiH;

2.– član Organizacionog odbora skupa svinjogojaca Jugoslavije;

3.– član Savjeta, Univerziteta i Fakulteta,

4.– predsjednik Komisije za međunarodnu saradnju Savjeta Univerziteta u Sarajevu;

5.– član Savjeta VUC-a;

6.– član Republičke komisije za konjarstvo BiH;

7.– član Stalnog komiteta Svjetskog kongresa za reprodukciju domaćih životinja i umjetno osjemenjivanje;

8.– član Uređivačkog odbora časopisa Veterinaria, Sarajevo i Veterinarstvo, Zagreb;

9.– član Uređivačkog odbora „Zootechnica“, Madrid (internacionalni časopis iz zootehnike) i Uređivačkog odbora internacionalnog časopisa „Animal Reproduction Science“, Amsterdam.

d) Počasne nagrade i odlikovanja:

1.– Povodom 25-godišnjice stočarskih istraživanja u Nacionalnom istraživačkom centru Egipta dodijeljena mu je u Kairu februara 1977. godine Počasna medalja za naučni rad, saradnju s Egiptom i Nacionalnim istraživačkim centrom;

2.– Jugoslovensko udruženje za unapređenje stočarstva dodijelilo mu je novembra 1977. god. Počasnu povelju za naučni rad i unapređenje stočarstva Jugoslavije;

3.– Univerzitet u Sarajevu dodijelio mu je decembra 1977. god. Plaketu Univerziteta za 25 godina uspješnog rada na Univerzitetu u Sarajevu.

Dopisni član Miralem DŽINIĆ

a) Objavljeni radovi:

1.– Nadaždin M., Varadin M., Džinić M., Pandža F., Adilović S.: „ Problemas de la nutricion ovina como factor limitante de la produccion de carne de cordero en la region submediterranea yugoslava de Bosnia – Herzegovina“, Zootechnica 25, 10–11–12, 415–423, Madrid 1976, Veterinaria 26, 1, Sarajevo 1977, 123–131;

2.— Maja Blanuša, Milošević Z., Nadaždin M., Emilija Horšić, Džinić M.: „Influence of diet on calcium and phosphate metabolism in chickens and laying hens“, *Periodicum biologorum* 79, Zagreb 1977, 37–45;

3.— Nadaždin M., Hadžibeganović A., Pandža F., Marketić B., Džinić M.: „Kapaciteti jugoslovenskog ovčarstva u proizvodnji mesa“, *Zbornik V jugoslovenskog savjetovanja o kvalitetu mesa Sarajevo 1977*, 201–221;

4.— Nadaždin M., Džinić M., Papić D., Bukojević J.: „Međuovisnost koncentracije bakra u obroku i jetrenom parenhimu svinja“, *Veterinaria* 26, 1, Sarajevo 1977, 49–58;

5.— Nadaždin M., Čurić R., Džinić M.: „Pastoralno-historijski elementi u devastaciji i narušavanju bilansa fosfora šumsko-pašnjačke vegetacije hercegovačkog primorskog krša“, *Krmiva* 19, 6, Zagreb 1977, 138–145;

6.— Nadaždin M., Džinić M., Zubac P., Bukojević J., Hrustanović B., Lazić M.: „Nutritivno-preventivna efikasnost tytan sulfa u ishrani rano zalučene prasadi“, *Praxis veterinaria*, Zagreb 1977, 73–83.

b) Učešće na naučnim skupovima:

Na V jugoslovenskom savjetovanju o kvalitetu mesa imao referat, u saradnji.

Dopisni član Avdo HADŽIBEGANOVIĆ

a) Objavljeni radovi:

1.— Hadžibeganović A.: „Rezudua namjernih i nenamjernih kontaminata, aktuelni problem zdravstvenog nadzora u savremenoj proizvodnji i prometu namirnica“, *Veterinaria*, Sarajevo 1977. (Na traženje Svjetske zdravstvene organizacije (WHO) rad je prezentiran na Konsultativnom sastanku eksperata te organizacije: O nekim problemima veterinarskog javnog zdravstva, u Rimu, decembra 1977.);

2.— Nadaždin M., Hadžibeganović A., Markotić B., Džinić M., Pandža F.: „Kapaciteti jugoslavenskog ovčarstva u proizvodnji mesa, Zbornik radova Kvalitet mesa i standardizacija, Sarajevo 1977;

3.— Hadžibeganović A.: Pakovanje svježeg mesa u protektivne transportne folije, *Zbornik radova Pakovanje mesa i proizvoda od mesa, Sarajevo 1977.*

b) Učešće na naučnim skupovima:

1.— Na V jugoslavenskom savjetovanju o problemima kvaliteta mesa, Sarajevo, marta 1977, imao referat i bio član Organizacionog odbora;

2.— na XIX naučnom sastanku mikrobiologa i epidemiologa Jugoslavije i III simpozijumu Epidemiološki problemi u zaštiti čovjekove životne sredine, u Puli, juna 1977. god. bio član Organizacionog odbora i imao referat;

3.— na VII simpozijumu Svjetskog udruženja veterinara za higijenu živežnih namirnica (IAWEH), Garmisch-Partenkirchen (SR Njemačka), septembra 1977. — imao referat;

4.— na XXVII savjetovanju jugoslavenske industrije mesa, Sarajevo, novembra 1977, imao referat i bio član Organizacionog odbora.

c) Djelatnost van Akademije:

Potpredsjednik je Organizacionog odbora Jugoslavenskog kongresa o ishrani, koji će se održati 1978. godine.

Dopisni član Tihomir VUKOVIĆ

a) Objavljeni radovi:

1.— N. Juretić, T. Vuković, J. Grbelja, N. Guzina: „Immunogenicity of Tutnip Yellow Mosaic Virus in Green Tench (*Tinca tinca*)“, *Naturwissenschaften* 64, 1977, 440;

2.— T. Vuković: „Ribe Bosne i Hercegovine (drugo, dopunjeno i prerađeno izdanje), IGKRO „Svjetlost“, Sarajevo 1977;

3.— T. Vuković, L. Jerković: „Problemi kordinaciji botaničkog i zoologičkog kodeksa“, *Godišnjak Biol. inst. Univ. u Sarajevu*, vol. 28, za 1975. god. (publikovan 1977);

4.— E. Đurović, T. Vuković: „Vještačka hibridizacija *Aulopyge hügelii* Heckel, 1843 sa vrstama *Leuciscus cephalus* (Linnaeus, 1758) i *Alburnoides bipunctatus* (Bloch, 1782) (*Pisces Cyprinidae*)“, *Godišnjak Biol. inst. Univ. u Sarajevu*, vol. 28 za 1975. god. (publikovao 1977);

5.— Đurović E., T. Vuković: „Taksonomske karakteristike *Gobio gobio* (Linnaeus, 1758) iz nekih voda centralnog dijela Jugoslavije“, *Glasnik Zem. muzeja, n.s., sv. 16, Prirodne nauke*, Sarajevo 1977;

6.— Vuković N., T. Vuković: „Osobnosti spoljašne morfologije mozga glavatice (*Salmo marmoratus* Cuvier, 1817) i mekousne pastrmke (*Salmothymus obtusirostris oxyrhynchus* Steindachner, 1882)“, *Ichthyologia*, vol. 9, 1, Sarajevo 1977;

7.— T. Vuković: „Some problems of objectivation of interaspecific categories in fish taxonomy“, *Ichthyologia*, vol. 9, 1, 1977;

8.— Guzina N., T. Vuković, Aganović M.: „Mikroelementi željezo i bakar u jetri i mišićima kalifornijske pastrmke (*Salmo gairdneri* Richardson) iz različitih ribogoišta“, *Ichthyologia*, vol. 9, 1, Sar. 1977.

b) Učešće na naučnim skupovima:

1.— Na III simpozijumu biosistematičara Jugoslavije, Novi Sad, juna 1977. podnio 3 referata — sa N. Guzinom: „Serološka proučavanja ciprinida Bosne i Hercegovine“, sa N. Vuković: „Značaj proučavanja morfologije mozga za biosistematiku riba“, a sa Jerković L.: „Problem objektivnosti viših biosistematskih kategorija“;

2.— na I simpozijumu o akvakulturi, Zadar 1977, podnio referat — T. Vuković, Sofradžija A., Guzina N.: „Problemi razvoja naučno-istraživačkog rada u akvakulturi“;

3.— na simpozijumu Zaštita kulturnog i prirodnog naslijeđa u Bosni i Hercegovini — aktuelni problemi, Sarajevo, decembra 1977. — podnio referat: „Problemi zaštite ihtiofaune u Bosni i Hercegovini“;

4.— na simpozijumu Struktura, dinamika i zaštita ekosistema i njihovih komponenta na Đinardima, Biološkog instituta Univerziteta u Sarajevu, decembra 1977, podnio 3 referata, — sa Seratlić-Savić D., Guzina N., Vuković N.: „Morfološke karakteristike hibrida *Scardinius erythrophthalmus* x *Chondrostoma kneri*“, sa N. Guzina, N. Vuković,

D. Seratlić-Savić, E. Đurović, A. Sofradžija: „Problemi razvoja biosistematskih istraživanja slatkovodnih riba Bosne i Hercegovine“, sa Seratlić-Savić D., Guzina N., Vuković N.: „Problemi biosistematskog statusa vrste *Salmo marmoratus*“.

c) Djelatnost van Akademije:

1.— Predsjednik Evropske ihtiološke unije. Radio na organizaciji i učvršćivanju Unije i pripremama za III evropski ihtiološki kongres, koji će se održati 1979. god. u Varšavi. Izabran je u Organizacioni komitet III evropskog ihtiološkog kongresa;

2.— aktivno je učestvovao u radu Jugoslovenskog ihtiološkog društva i njegovog Izvršnog i Upravnog odbora;

3.— urednik časopisa *Ichthyologia*, koji izlazi kao serija E *Acta biologica jugoslavica*. Član je Izdavačkog savjeta i Redakcionog odbora te serije;

4.— član je Redakcionog odbora Godišnjaka Biološkog instituta Univerziteta u Sarajevu;

5.— predsjednik je Organizacionog odbora naučnog skupa *Struktura, dinamika i zaštita ekosistema i njihovih komponenata na Dinaridima*, kao i urednik knjige rezimea referata podnesenih na skupu;

6.— Šef Odsjeka za biologiju Prirodno-matematičkog fakulteta u Sarajevu, član Naučnog vijeća Biološkog instituta Univerziteta u Sarajevu.

7.— delegat je Univerziteta u Sarajevu u Komisiji za naučni rad Zajednice jugoslovenskih univerziteta;

8.— osim toga, razvijao je saradnju sa naučnim ustanovama iz drugih republika. U Biološkom zavodu u Titogradu rukovodio ribarstvenim istraživanjima Skadarskog jezera. Učestvovao je u izvođenju postdiplomske nastave na Sveučilištu u Zagrebu i Univerzitetu u Novom Sadu.

ODJELJENJE TEHNIČKIH NAUKA

Akademik Josip BAĆ

a) Istraživački radovi:

1.— Istraživački i kaptažni radovi u Višegradskoj banji radi zahvata potrebnih količina radioaktivne termalne vode, dubinskim bušenjem, za potrebe budućeg lječilišta i rekreacionog objekta. — Radovi završeni u 1977. godini, Višegrad, SRBiH;

2.— istraživački i kaptažni radovi u Gati kod Bihaća (oblast krša) radi zahvata potrebnih količina termalne vode, dubinskim bušenjem, za potrebe budućih lječilišnih i rekreacionih objekata, Bihać, SRBiH;

3.— istraživački i kaptažni radovi u V. Kladuši (granična zona oblasti krša) radi zahvata potrebnih količina pitke vode, dubinskim bušenjem, za V. Kladušu. — Nastavak radova iz 1974. godine, V. Kladuša, SRBiH;

4.— istraživački i kaptažni radovi u Tešnju (prema programu iz 1976. god.) radi zahvata plinovite (kisele) mineralne vode dubinskim bušenjem. — Radovi se nastavljaju i u 1978. godini, Tešanj, SRBiH;

5.— program istraživačkih i kaptažnih radova radi zahvata, dubinskim bušenjem

potrebnih količina termalne vode za budući lječilišni i rekreacioni objekat u Kulašima kod Prnjavora. — Rad završen, Kulaši, SRBiH;

6.— istraživački i kaptažni radovi u Klokotima kod Kiseljaka, radi zahvata potrebnih količina ugljičnog dioksida za potrebe privrede. — Radovi se nastavljaju i u 1978. godini, Klokoti, SRBiH;

7.— program istraživačkih i kaptažnih radova radi zahvata, dubinskim bušenjem, potrebnih količina termalne vode za lječilišni i rekreacioni objekat (u izgradnji) u Gradačcu, SRBiH;

8.— mišljenje i prijedlog za izvršenje istražnih i kaptažnih radova radi zahvata kvalitetne podzemne vode, dubinskim bušenjem, na lokalitetu Bistrik-Sarajevo — za potrebe Sarajevske pivare, Sarajevo, SRBiH. — Realizacija ovog prijedloga uslijediće tokom 1978. godine;

9.— mišljenje i prijedlog za izvršenje istražnih i kaptažnih radova radi zahvata potrebnih količina ugljičnog dioksida dubinskim bušenjem na lokalitetu sela Ržaničino kod Skoplja, SR Makedonija;

10.— mišljenje i prijedlog za racionalno korišćenje plinovite mineralne vode, kako u starom, tako i u novoizgrađenom lječilišnom objektu u Bad Schönaun-Donja Austrija. Dubinskim bušenjem se došlo do novog izvora zahvaljujući istraživačkom radu J. Bača, što ga je izvršio 1968. godine, — Austrija;

11.— mišljenje, prijedlog i određivanje lokacije za tri duboke bušotine radi zahvata termalne vode za budući lječilišni i rekreacioni objekat na području općine Oberwart-Rep. Burgenland, Austrija.

b) Učešće na skupovima:

1.— Učestvovao na Savjetovanju o aktuelnim vodoprivrednim problemima BiH, što je održano u aprilu 1977. godine;

2.— učestvovao na Savjetovanju o rezultatima i orijentaciji istraživanja vodoprivrednih problema krša, održanom u septembru 1977. godine u Sarajevu.

c) Djelatnost van Akademije:

1.— Naučni savjetnik Zavoda za hidrotehniku Građevinskog fakulteta u Sarajevu;

2.— član Odbora za dodjeljivanje Nagrade Zemaljskog antifašističkog vijeća narodnog oslobođenja BiH — dvogodišnji mandat istekao 29. novembra 1977. godine;

3.— član Republičkog koordinacionog odbora za razvijanje i unapređenje inovatorske djelatnosti i prava industrijske svojine u BiH i Stalne komisije za propagandnu djelatnost i saradnju sa sredstvima informisanja-dvogodišnji mandat istekao jula 1977. godine;

4.— predstavnik društvene zajednice u Seizmološkom zavodu u Sarajevu.

Akademik Julije HAHAMOVIĆ

a) Objavljeni naučni radovi:

1.— „Promišlenost stroiteljnih materialov“ (sa P. Brzakovićem), Stroiteljnoe delo v Jugoslavii, Beograd 1976;

2.— Doprinosi pri stvaranju kvaliteta u našem građevinarstvu na inostranim

tržištima (sa G. Bučar), Sarajevo 1977;

3.— „Certain informative data pertaining to the history and problemacy of implementation of the project of research in the field of earthquake resistant design of structures“, Dubrovnik 1977;

4.— „Dvojni elementi sastavljeni od klasičnog i sintetičkog betona (sa N. Knežević i B. Stanivuković), Radovi LVIII ANU BiH, Sarajevo 1977.

b) Učešće na naučnim skupovima:

1.— Učestvovao na XI jugoslovenskom savjetovanju o kvalitetu — sa referatom, Sarajevo 1977;

2.— na Jugoslovensko-američkom seminaru o projektovanju zgrada otpornih na zemljotrese — održao uvodni referat i predsjedavao seminaru, Dubrovnik, septembra 1977;

3.— na Naučnom skupu Društva za mehaniku SR BiH posvećenom „Djstvu vjetra na visoke objekte“, ispred ANU BiH, pokrovitelja skupa, održao pozdravnu riječ.

c) Djelatnost van Akademije:

1.— Predsjednik Naučnog vijeća Instituta za materijale i konstrukcije;

2.— glavni istraživač Međunarodnog projekta o projektovanju zgrada otpornih na zemljotrese (učestvuju instituti iz Beograda, Skoplja, Zagreba i Sarajeva, te iz Berkelya — SAD);

3.— glavni urednik Zbornika istraživačkih radova Instituta za materijale i konstrukcije

4.— glavni urednik za građevinarstvo Tehničke enciklopedije SFRJ;

5.— član Izdavačkog savjeta časopisa Tehnika,

6.— član Izdavačkog savjeta Dokumentacije za građevinarstvo i arhitekturu — Beograd;

d) Počasti i odlikovanja:

1.— Odlikovan Ordenom za zasluge sa zlatnom zvijezdom;

2.— izabran za počasnog člana Međunarodne federacije laboratorija — RILEM;

3.— dobitnik Zahvalnice Jugoslovenskog zavoda za standardizaciju u znak priznanja za rad i zasluge na ostvarenju ciljeva i zadataka jugoslovenske standardizacije u periodu 1946—1976. godine.

Akademik Radoslav JOVANOVIĆ

a) Objavljeni radovi:

1.— R. Jovanović, Srdić, R., Rokić, Lj., Ostojić, Đ.: „Projekcija mogućnosti razvoja hidrogeologije i inženjerske geologije za period 1976—1985. u Bosni i Hercegovini“, Materijali tematskog savjetovanja Stanje i pravci razvoja rudarske i geološke nauke u BiH, Tuzla, decembar 1977;

2.— Jovanović, R., Trubelja, F. i Vidović, M.: „Osnovni uslovi perspektivnog razvoja grupe geoloških nauka za naredni period“, IBBĐ, Tuzla, decembar 1977.

b) Učešće na naučnim skupovima :

1.— Ispred Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine učestvovao na simpozijumu Naučno delo Jovana Cvijića, koji je organizovan povodom 50-godišnjice smrti Jovana Cvijića — Beograd, 21—23, novembra 1977;

2.— ispred Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine učestvovao na tematskom savjetovanju Stanje i pravci razvoja rudarske i geološke nauke u BiH — Tuzla, 15-16. decembar 1977.

c) Djelatnost van Akademije:

1.— U Zavodu za inženjersku geologiju i hidrogeologiju Građevinskog fakulteta u Sarajevu ima funkciju višeg naučnog savjetnika. U okviru ove ustanove obavlja glavnu naučnu djelatnost koja se posebno manifestuje u vođenju studijskih i istraživačkih tema;

2.— saraduje u Savezu tehničara i inženjera geološke struke SR BiH, a aktivan je član Socijalističkog saveza radnog naroda i Saveza boraca;

3.— na Rudarsko-geološkom fakultetu u Tuzli održao predavanja u ljetnjem semestru iz kursa Osnove inženjerske geologije.

Akademik Muhamed KADIĆ

a) Učešće na naučnim skupovima:

U ime Akademije učestvovao na Simpozijumu o oštećenju zemljišta i problemima njegove zaštite, u Tuzli 26. i 27. V 1977. — sa usmenim prilogom u diskusiji: „Neadekvatna primjena tehnologije i oštećivanja ruralnog i urbanog prostora — utjecaj na planove prostornog razvoja“.

b) Djelatnost van Akademije:

1.— Predsjednik Ocjenjivačke komisije za izbor ponuđenih projektnih rješenja nove štamparije i ostalih pogona NIŠP „Oslobođenje“ u Neđarićima (Sarajevo). Izrada prijedloga za sintetiziranje pozitivnih prijedloga iz međusobno suprotstavljenih projektnih rješenja;

2.—studij ponuđenih prijedloga za regulaciju prostora Marindvora od strane Zavoda za prostorno i urbanističko planiranje i programiranje Skupštine grada Sarajeva — izrada prijedloga za rješavanje navedenog prostora u ime ANUBiH;

3.— učestvuje na izradi Plana prostornog razvoja SRBiH, i to:

— u cilju osposobljavanja potrebnih kadrova za izradu i realizaciju plana, drži predavanja na postdiplomskom studiju za prostorno planiranje i uređenje sredine, na temu „Ruralni prostor i naselja“

— u okviru aktivnosti na izradi i realizaciji planova prostornog razvoja SRBiH, naučni je rukovodilac tima za razradu teme „Ruralni prostor i naselja“.

Akademik Kemal KAPETANOVIĆ

a) Objavljeni radovi:

Monografija Metalurškog instituta „Hasan Brkić“ — Zenica „Ispitivanja uticaja

mikrolegiranja i brzine hlađenja na osobine čelika za fazonske profile i nosače". Rezultati toga rada se sada primjenjuju u Željezari – Zenica, a u toku je priprema teksta za javnu publikaciju.

b) Učešće na naučnim skupovima:

1.– Kao predstavnik Udruženja jugoslovenskih željezara učestvovao na Svjetskom savjetovanju o razvoju crne metalurgije u nerazvijenim zemljama, održanom pod pokroviteljstvom OUN u Beču;

2.– u funkciji člana Komiteta za livenje i kristalizaciju čelika i Komiteta za vatrostalne materijale, u Evropskoj ekonomskoj zajednici podnosio periodične izvještaje o istraživačkom radu realizovanom u Zenici.

c) Djelatnost van Akademije:

1.– Direktor je Metalurškog instituta „Hasan Brkić“ u Zenici;

2.– predsjednik Komisije za metalni kompleks Republičke zajednice za naučni rad i predsjednik Savjeta za naučni rad;

3.– član je Izvršnog odbora Udruženja jugoslovenskih željezara i potpredsjednik Odbora za naučnoistraživački rad Udruženja, te član delegacije za saradnju s SSSR-om i EEZ-om u Udruženju,

4.– član Mješovite komisije za naučno-tehničku saradnju s Turskom i Meksikom u okviru Republičkog zavoda za međunarodnu tehničku saradnju;

5.– član Predsjedništva Republičke konferencije SSRN BiH;

6.– član Savjeta za naučnoistraživački rad za potrebe oružanih snaga Jugoslavije;

7.– član Redakcionog odbora naučno-tehničkog časopisa „Rudarstvo i metalurgija“.

Akademik Manojlo MARAVIĆ

Objavljeni radovi:

1.– „O G-sumabilnosti razvitka po sopstvenim funkcijama Laplaceova operatora, RADOVI Odjeljenja tehničkih nauka ANUBiH, knjiga LVII/4, Sarajevo 1977, str. 5–15;

2.– Sur la sommabilité des dérivées de la fonction, spectrale de l'opérateur de Laplace; Glasnik matematički, vol. 12(32), Zagreb 1977, str. 289–297.

Akademik Aleksander TRUMIĆ

a) Objavljeni radovi:

1.– „Water Resources of the Dinaric Karst as a Factor of Regional Development in Yugoslavia“ (u saradnji sa S. Mikulecom i M. Herakom), United Nations Water Conference, E/Conf. 70/TP 54, Mar del Plata, mart 1977;

2.– Konferencija UN o vodi, Bilten jugoslavenske komisije za saradnju sa UNESCO-om, br. 5, Beograd 1977;

3.– „Voda kao faktor razvoja“ (u saradnji sa S. Mikulecom i J. Šunjićem) Most, časopis za kulturu i društvena pitanja, 4/12–13, Mostar 1977.

b) Učešće na naučnim skupovima:

1.— U okviru organizacije Ujedinjenih nacija učestvovao kao član Jugoslavenske državne delegacije na Svjetskoj konferenciji o vodi, održanoj u Mar Del Plati (Argentina) u martu 1977;

2.— u svojstvu predsjednika Organizacionog odbora učestvovao na Savjetovanju o rezultatima i orijentaciji istraživanja vodoprivrednih problema krša, održanom u septembru 1977. u Sarajevu. Tom prilikom podnio dva referata, i to: „Rezultati i iskustva projekta Krš I“ i (u saradnji sa S. Mikulecom) „Opšta razmatranja o daljim istraživanjima vodoprivredne problematike krša“.

c) Djelatnost van Akademije:

- 1.— Naučni savjetnik Zavoda za hidrotehniku;
- 2.— član Savjeta Republike;
- 3.— član međuvladinog Savjeta za hidrologiju pri UNESCO-u;
- 4.— član delegacije SFRJ pri Komitetu za vode Evropske ekonomske komisije UN;
- 5.— član Komiteta za nauku i tehnologiju RIV;
- 6.— član Komiteta za vodoprivredu RIV;
- 7.— član Jugoslavenske komisije za UNESCO;
- 8.— član Jugoslavenskog komiteta za međunarodni hidrološki program,
- 9.— član Odbora Poslovne zajednice za izučavanje vodoprivredne problematike krša;
- 10.— predsjednik Savjeta časopisa „Vodoprivreda“;
- 11.— član Izdavačkog savjeta časopisa „Čovjek i sredina“;
- 12.— pripremio studijsko putovanje za grupu vodoprivrednih stručnjaka u SR Njemačku (oktobar 1977).

Dopisni član Tihomil MARKOVIĆ

a) Objavljeni radovi:

Svi radovi saopšteni na naučnim skupovima (tačka b) nalaze se u štampi u odgovarajućim zbornicima.

b) Učešće na naučnim skupovima:

1.— Na Simpoziju o elektrohemiji, Dubrovnik, 1—6. juna 1977. god., podnio, sa saradnicima, sljedeće referate:

— T. Marković, N. Latifagić: „Metode za izračunavanje slobodne energije nastajanja ΔG^0 hemijskih spojeva u +1 i -1 stanju“;

— T. Marković, B. Jakšić, E. Atlić: „Eksperimentalna verifikacija E-pH dijagrama u sistemu Fe/H₂SO₄“;

— T. Marković, E. Jahić: „Utjecaj halogenida u nizu na smanjenje pasiviteta nikla u kiselom mediju“;

— M. Ahmedbašić, T. Marković, Š. Bahtijarević-Omerović: „Elektrohemijsko hromiranje iz rastvora trovalentnih jedinjenja hroma“;

— T. Marković, N. Đonlagić: „Modelna ispitivanja atmosferske korozije“;

– T. Marković, J. Budimir, J. Andrić, T. Bosanac: „Nova aparatura za mjerenje efekta i spravljanja naizmjenične struje na ravnotežnim elektrodnim sistemima“.

2.– Na I jugoslovenskom savjetovanju o problemima hemijskog čišćenja s vodne i plamene strane podnio referat pod naslovom: „E-Ph i E-log a_i dijagrami za sistem Fe/H₂O na višim temperaturama“.

c) Djelatnost van Akademije:

- 1.– Redovni profesor Tehnološkog fakulteta;
- 2.– rektor Univerziteta u Tuzli.

Dopisni član Stjepan MIKULEC

a) Objavljeni radovi:

1.– „Water Resources of the Dinaric karst as a factor of regional development in Yugoslavia“, rad prezentiran na konferenciji Ujedinjenih nacija o vodama, u Argentini, mart 1977. god., E/Conf. 70/TP 54, Mar del Plata, 17 str. (zajedno sa A. Trumićem i M. Herakom);

2.– „Voda kao faktor razvoja“, str. 13, časopis Most, broj 12/13, mart 1977, Mostar (zajedno sa A. Trumićem i J. Šunjićem).

b) Učešće na naučnim skupovima:

1.– U svojstvu člana Organizacionog odbora pripremao „Savjetovanje o aktuelnim vodoprivrednim problemima BiH“, održano u aprilu 1977. god., gdje je sa prof. Trumićem podnio referat „Pravci i programska orijentacija istraživanja vodoprivredne problematike krša“;

2.– u septembru 1977. god. saradivao sa prof. Trumićem na pripremi Savjetovanja o rezultatima i orijentaciji istraživanja vodoprivrednih problema krša“. Sa prof. Trumićem saradivao na referatu „Opšta razmatranja o daljim istraživanjima vodoprivredne problematike krša“, koji je tom prilikom podnesen.

c) Djelatnost van Akademije:

- 1.– Redovni profesor na Građevinskom fakultetu u Sarajevu;
- 2.– direktor Zavoda za hidrotehniku Građevinskog fakulteta u Sarajevu;
- 3.– naučni savjetnik u Zavodu za hidrotehniku;
- 4.– član Komiteta za vodoprivredu RIV SRBiH;
- 5.– član Komisije za međunarodne veze Savjeta Univerziteta u Sarajevu;
- 6.– član Savjeta Građevinskog fakulteta;
- 7.– član Delegacije Građevinskog fakulteta;
- 8.– predsjednik Vijeća visokih škola u Skupštini Republičke zajednice za visoko obrazovanje
- 9.– član Organizacionog odbora za Simpozij o uticaju vještačkih jezera na sredinu, koji će se održati u martu 1978. godine u Trebinju;
- 10.– predsjednik Redakcione komisije za pripremu referata za isto savjetovanje;
- 11.– savjetnik u Higrainženjeringu preduzeća Energoinvest u Sarajevu;
- 12.– član Republičke redakcije za Enciklopediju BiH;

13.— učestvovao na studijskom putovanju u grupi vodoprivrednih stručnjaka u SR Njemačku, koju je organizovao Zavod za hidrotehniku u okviru aktivnosti Poslovne zajednice za izučavanje vodoprivredne problematike krša;

14.— dovršio monografiju o hidroelektranama za Tehničku konferenciju, knjiga 6, koju priprema Jugoslavenski leksikografski zavod u Zagrebu (70 strana).

Dopisni član Husref REDŽIĆ

a) Objavljeni radovi:

1.— „Neka iskustva revitalizacije starih gradskih jezgara u Bosni i Hercegovini“, Zbornik zaštite spomenika kulture, XXV tom, Beograd 1977;

2.— „Razlike između omajadske i abasidske umjetnosti“, Orijentalni institut, POF, XXIV tom;

3.— „Kulturno-historijski spomenici u dolini Neretve između Grabovice i Mostara, — ugroženi izgradnjom hidroelektrana: Grabovica, Solakovac i Mostar,“ Institut za arhitekturu i urbanizam — Sarajevo;

4.— „Obrazovanje arhitekata za revitalizaciju na drugom stupnju na arhitektonskim fakultetima“; referat podnesen na Savjetovanju Saveza društava konzervatora Jugoslavije, u Novom Sadu, 17. i 18. XI 1977;

5.— ekspertize za elaborate izrađene u Republičkom zavodu za zaštitu spomenika kulture: „Revitalizacija starog grada, čaršije i Šarene džamije u Travniku“ (sa N. Kurtom i Dž. Čelićem);

6.— Idejni i izvedbeni projekat za uređenje enterijera Morića hana u Sarajevu, realizovano (sa N. Kurtom);

7.— Projekat vanjske rasvjete u jednom dijelu Baščaršije (sa N. Kurtom).

b) Djelatnost van Akademije

1.— U Orijentalnom institutu u Sarajevu autor-saradnik na izradi Istorije književnosti i umjetnosti Arapa, Perzijanaca i Turaka;

2.— član Komisije za izdavanje djela kulturne prošlosti Bosne i Hercegovine, pri Republičkoj zajednici za kulturu;

3.— član Redakcije za izdavanje djela kulturno-istorijskog nasljeđa iz oblasti likovnih umjetnosti u izdavačkom preduzeću „Veselin Masleša“;

4.— član Komisije za revitalizaciju Baščaršije, pri Skupštini grada Sarajeva;

5.— član Komisije za izgradnju etno-parka u Rakovici kraj Sarajeva, pri Skupštini grada Sarajeva;

6.— član Komisije za organizovanje izložbe „Umjetnost starog Egipta“ u Sarajevu, pri Republičkoj zajednici za kulturu;

7.— član Izvršnog odbora Društva za zaštitu kulturno-istorijske baštine Bosne i Hercegovine;

8.— saradnik je Republičkog i Gradskog zavoda za zaštitu spomenika kulture i Orijentalnog instituta i redovni je profesor na predmetima razvoj arhitekture i revitalizacija na Arhitektonsko-urbanističkom fakultetu u Sarajevu.

Dopisni član Muhamed RIĐANOVIĆ

a) Objavljeni radovi:

1.— „Destratifikacija termalno stratificiranih akumulacija“, savjetovanje Sunčana energija u Jugoslaviji, Beograd 1977;

2.— „Vodoprivredni razvoj krša i njegov odraz na čovjekovu okolinu“, naučni skup Tehnološki progres, ljudske slobode i zaštita čovjekove okoline, Univerzitet u Sarajevu — Sarajevo 1977;

3.— „Entrainment Accross a Density Interface in Reservoirs in Quasy Turbulent Conditions“, XVII Kongres International Association for Hydraulic Research, Baden Baden 1977;

4.— „Turbulencija — fizikalne osnove, njena statistička analiza i slobodna turbulencija“, simpozij — seminar Turbulentni transportni procesi u fluidu, Sarajevo 1977;

5.— „Osvrt na inženjerstvo vjetra i njegov razvoj“, simpozij Djejtvo vjetra na visoke objekte, Sarajevo 1977;

6.— „Aerodinamika oscilovanja objekata usljed djejtva vjetra“, simpozij Djejtvo vjetra na visoke objekte, Sarajevo 1977.

b) Učešće na naučnim skupovima:

1.— Učestvovao na savjetovanju Sunčeva energija u Jugoslaviji, u organizaciji Jug. saveza za zaštitu i unapređenje čovjekove sredine, Saveznog komiteta za energetiku i industriju, Privredne komore Jugoslavije i Jugoslovenskog komiteta Svjetske konferencije za energiju, Beograd, 22—24. marta 1977. godine;

2.— na naučnom skupu Tehnološki progres, ljudske slobode i zaštita čovjekove okoline, u organizaciji Univerziteta u Sarajevu, 21—24. marta 1977. godine;

3.— na XVII međunarodnom kongresu hidraulike, u organizaciji International Association for Hydraulic Research, Baden Baden, 22—27. augusta 1977. godine;

4.— na simpozijumu Turbulentni transportni procesi u fluidu, u organizaciji Društva za mehaniku BiH, Sarajevo, 17—20. oktobra 1977. godine;

5.— na simpozijumu Djejtvo vjetra na visoke objekte, u organizaciji Društva za mehaniku BiH, Sarajevo, 21-22. oktobra 1977. g.

c) Djelatnost van Akademije:

1.— Član Centralnog odbora Jugoslavenskog društva za racionalnu i primijenjenu mehaniku;

2.— predsjednik Komisije za grupaciju građevinarstva, saobraćaja, vodoprivrede, arhitekture i urbanizma Republičke zajednice za naučni rad SR BiH;

3.— član Izvršnog odbora Sindikata Mašinskog fakulteta;

4.— član Izvršnog odbora Zavoda za hidrotehniku;

5.— predsjednik Organizacionog odbora simpozijuma Turbulentni transportni procesi u fluidu i Djejtvo vjetra na visoke objekte, održanih u Sarajevu pod pokroviteljstvom ANUBIH — oktobra 1977;

6.— član Jugoslovenskog društva za racionalnu i primijenjenu mehaniku;

7.— član Jugoslovenskog društva za hidraulička istraživanja;

8.— član ASCE — American Society of Civil Engineers — Hydraulics Division;

- 9.— član AIHR — International Association for Hydraulic Research;
- 10.— član GAMM — Gesellschaft für Angewandte Mathematik und Mechanik;
- 11.— izabran za Comunittee member for fundamentals of the IAHR (član Komiteta za fundamentalna istraživanja Međunarodnog društva hidrauličara).

Dopisni član Ivan SOKLIĆ

a) Objavljeni radovi:

- 1.— „Bočatni gornji miocen (sarmat) sjeverne Bosne“, Geologija Bosne i Hercegovine, III, Sarajevo 1977;
- 2.— „Od Ponta do danas“, Ibidem;
- 3.— „Sliv rijeke Save“, Ibidem;
- 4.— „Korelacija nekih genetskih i hemijsko-tehnoloških karakteristika krekanskih smeđih ugljeva“, ANUBiH, Radovi LVIII, 1977.

b) Učešće na naučnim skupovima:

- 1.— III skup Sekcije za geologiju, geofiziku i geochemiju Znanstvenog savjeta za naftu JAZU, Novi Sad, 22-24. III 1977;
- 2.— na III savjetovanju o stanju i pravcima razvoja rudarske i geološke nauke u BiH, Tuzla, 15-17. XII 1977.— podnio sljedeće referate:
 - „Stanje i pravci daljeg razvoja stratigrafije i paleontologije Bosne i Hercegovine“;
 - „Potencijalne rezerve nafte i plina i perspektivni planovi daljeg istraživanja u SR BiH“.

Dopisni član Svetozar ZIMONJIĆ

a) Objavljeni radovi:

- 1.— „Gradijentni osnov simpleksne metode (I)“, Radovi LVIII Odjeljenja tehničkih nauka ANUBiH;
- 2.— „Teorija optimalnih rješenja (I)“, knj. (450 str.), izdanje Univerziteta, Sarajevo 1977.

b) Štampana saopštenja (neobjavljeno):

- 1.— „Kritički osvrt na program Instituta za samoupravljanje“, za Gradski komitet SK, 1977;
- 2.— „Koncept razmišljanja o stanju i promjenama u visokom školstvu“, za Univerzitet u Sarajevu.

c) Djelatnost van Akademije:

- 1.— Savjetnik u Institutu za automatiku i računarske nauke;
- 2.— predsjednik Savjeta za automatiku SIZ-a za nauku i član IO ovog SIZ-a.

ODJELJENJE ZA KNJIŽEVNOST I UMJETNOST

Akademik Vlado MILOŠEVIĆ

a) Djela (objavljene kompozicije)

- 1.— M u z i k a za flautu, violinu, violu i gitaru uz lirsku dramu Z a v e š t a - n j e Fr.Vijona (melodrama);
- 2.— M u z i k a za č e t i r i t r o m b o n a :
 - a) Moderato quasi Allegreto,
 - b) Andante tranquillo e religioso,
 - c) Moderato maestoso,
 - d) Allegreto;
- 3.— P t i c a , za glas i klavir (tekst: Ivan Lončar);
- 4.— K r a j i š n i c i , za muški hor (tekst: Dragan Studen);
- 5.— R a z g o v o r s č e t o m , za mješoviti hor (tekst: Branko Ćopić);
- 6.— J a z a v a c p r e d s u d o m , opera u jednom činu (adaptaciju Kočićeva teksta izvršio je Ranko Risojević).

Akademik Ismet MUJEZINOVIĆ

a) Djela:

Ostvario 100 crteža, 30 akvarela, 10 studija u ulju, 6 portreta u ulju i 4 figurativne kompozicije većeg formata.

b) Učešće na izložbama:

1.— U organizaciji i saradnji Umjetničke galerije u Sarajevu, Galerije jugoslavenskih portreta u Tuzli i drugih institucija iz te oblasti, održao je samostalne izložbe radova u Moskvi, Tuzli, Trebinju, Tivtu, Bihaću, Iloku, Loparima, Brčkom, Banjaluci, Jajcu, Visokom, Ilidži i Stocu.

2.— Kolektivno je izlagao u: Sarajevu (3 puta), Tuzli (2 puta), Bugojnu, Zenici, Beogradu (2 puta), Berlinu i Višegradu.

c) Djelatnosti van Akademije:

1.— Kao član saveznih, republičkih i opštih odbora, komisija, savjeta ustanova učestvovao na pripremama i ostvarivanjima kulturnih i političkih manifestacija, edicija, obilježja;

2.— kao član Savjeta Federacije prisustvovao konferencijama i svečanostima;

3.— obavio više razgovora sa novinarima, radio i televizijskim voditeljima;

4.— napisao nekoliko članaka i govora.

Akademik Ćamil SIJARIĆ

a) Djela:

1.— Iz konačno dovršenih partija novog romana objavio više fragmenata u Književnim novinama, reviji Ovdje, listu Oslobođenje, časopisu Stvaranje i drugim publikacijama;

2.— napisao više pripovijedaka i objavio ih u Stvaranju, Vjesniku u srijedu, Književnim novinama i drugim listovima i časopisima;

3.— objavio na radiju i u štampu veći broj književnih reportaža iz zemlje i inostranstva: Alžira, Tunisa, Egipta, Iraka, Rumunije, SSSR-a i drugih.

b) Djelatnost van Akademije:

1.— Kao glavni urednik edicije izdavačke djelatnosti Međurepubličke kulturno-prosvjetne zajednice uredio i objavio više zbirki pjesama i pripovijedaka pisaca sa područja zajednice;

2.— radio kao član Odbora Međurepubličke zajednice za sprovođenje sporazuma o razvoju kulturne i umjetničke djelatnosti na području zajednice triju republika: Bosne i Hercegovine, Srbije i Crne Gore;

3.— učestvovao na raznim književnim manifestacijama, simpozijumima i susretima sa svojim radovima (Književne manifestacije na Pivi, Limski književni susreti, Simpozijum o Rasu, i drugi);

4.— kao delegat Saveza književnika Jugoslavije posjetio Savez pisaca Alžira radi uspostavljanja prevodilačke i druge književne saradnje;

5.— kao delegat Udruženja književnika Bosne i Hercegovine učestvovao u radu Saveza književnika Jugoslavije;

6.— pisao i objavljivao recenzije na književna djela;

7.— uređivao na Radio-Sarajevu emisije iz književnosti i književnu reportažu;

8.— učestvovao u radu Saveza boraca Mjesne zajednice Centar.

Akademik Midhat ŠAMIĆ

a) Objavljeni radovi:

1.— „Kako nastaje naučno djelo“, IV izdanje, Sarajevo, Svjetlost, 1977, 176 str;

2.— „Viktor Igo i njegov roman Bogorodičina crkva u Parizu“, predgovor knjizi: Viktor Igo, Bogorodičina crkva u Parizu, Sarajevo, Svjetlost, 1977;

3.— „Neki zadaci nauke u oblasti književnosti i umjetnosti“, Odjek (Sarajevo), 1-15. jan. 1977. str. 11;

4.— „O naučnom i književnom djelu Midhata Begića“, Odjek (Sarajevo), 1977;

5.— „Doktorat Ive Andrića“. I Politika (Beograd), 8.okt.1977, str. 14;

6.— „Istorijski izvori Travničke hronike Ive Andrića, u: dr Branko Milanović, Kritičari o Ivi Andriću (Sarajevo, Svjetlost, 1977), str. 208-218. str. 208-218.

b) Učešće na naučnim skupovima:

Učestvovao s kraćim referatom na naučnom skupu posvećenom djelu akademika Midhata Begića, koji je organizovao „Odjek“.

c) Djelatnost van Akademije:

Van Akademije obavljao zadatke vezane za sljedeće funkcije:

- 1.– glavni urednik „Hrestomatije francuske književnosti XIX i XX stoljeća“ (uz saradnju jugoslovenskih odsjeka za romanske jezike i književnost);
- 2.– predsjednik Naučnog vijeća Odjeljenja za književnost Instituta za jezik i književnost u Sarajevu;
- 3.– član Redakcionog odbora Biblioteke kulturnog naslijeđa u izdavačkom preduzeću „Veselin Masleša“;
- 4.– član Redakcionog odbora Filološkog pregleda (Beograd),
- 5.– član Udruženja književnika Bosne i Hercegovine i dr.

Akademik Mica TODORVIĆ

Učešće na izložbama:

- 1.– „Collegium artisticum 77“;
- 2.– Samostalna izložba u Banjaluci (Izložbena galerija, maj 1977);
- 3.– „Bosanskohercegovački crtež 77“ – Sarajevo;
- 4.– „Revolucija u djelima bosanskohercegovačkih umjetnika“ (Radnički univerzitet „Đuro Đaković“, Sarajevo).

Dopisni član Derviš SUŠIĆ

a) Djela:

- 1.– Roman Hodža Strah (preveden u Čehoslovačkoj);
- 2.– predat rukopis televizijske igrane serije od osam epizoda i rad na njenoj realizaciji je počeo;
- 3.– napisao poetsko-prozni tekst za 40-godišnjicu Titovih jubileja, koji je izveden u Skenderiji na centralnoj proslavi za Bosnu i Hercegovinu;
- 4.– objavio odlomak proze u „Odjeku“.

b) Djelatnost van Akademije:

- Predsjednik Udruženja književnika BiH;
- član Komisije za istoriju SK pri CK SK BiH;
- član Odbora manifestacije „Višegradska staza“;
- član Komisije za kulturu i umjetnost Odbora za dodjeljivanje 27-julske nagrade;
- član Savjeta i uređivačkog odbora „Odjeka“;
- član Redakcionog odbora „Lastavice“;
- član Upravnog odbora „Zadužbine Ivo Andrić“;
- član Žirija za izbor i nagradu najbolje pripovijetke – „Zadužbine Ivo Andrić“.

3. IZVJEŠTAJ ČLANOVA AKADEMIJE O UČEŠĆU NA NAUČNIM SKUPOVIMA

Milivoje Ćirić:

II. SIMPOZIJUM O ZEMLJIŠNIM INFORMACIONIM SISTEMIMA

(Varna – Sofija, 30. maja – 4. juna 1977)

Međunarodno pedološko društvo organizovalo je *II simpozijum o zemljišnim informacionim sistemima*, koji je održan u Varni od 30. maja do 1. juna 1977. Po završetku rada Simpozijuma organizovana je stručna ekskurzija u regionu Varne do Sofije, na kojoj je prikazano funkcionisanje i primjena bugarskog informacionog sistema za planiranje i prognozu prinosa poljoprivrednih kultura.

Na Simpozijumu je učestvovalo 62 naučnika iz 18 zemalja a podnijeto je ukupno 33 referata.

Na ovom simpozijumu, koji je održan nepune dvije godine poslije I simpozijuma, uočen je značajan progres u razvoju ove mlade naučne oblasti. Od 70-tih godina, kada su se pojavili prvi informacioni sistemi, broj novih sistema se znatno uvećao, a proširila su se i područja primjene zemljišnih informacionih sistema. Osim sistema planiranih za osnovnu obradu podataka o zemljišnim profilima i daljeg razvoja automatske kartografije, sve je jasnija intencija da se razviju sistemi koji kompleksnom obradom zemljišnih i ostalih stanišnih faktora omogućuju prognozu i planiranje prinosa poljoprivrednih kultura. Osim toga, u nizu referata otvorena su nova područja primjene zemljišnih informacionih sistema, kao što su: klasifikacija zemljišta, urbanističko planiranje zemljišnog prostora, klasifikacija zemljišta po upotrebnoj vrijednosti, erozija zemljišta i zaštita čovjekove okoline. U prikazu nacionalnih sistema može se uočiti dosta visok stepen ujednačenosti, i pored izvjesnih originalnih pristupa. To je vjerovatno podstaklo organizaciju Ujedinjenih nacija za poljoprivredu i ishranu EFAO da pokrene ideju o stvaranju jedinstvenog svjetskog sistema. Taj prijedlog izazvao je živu diskusiju, jer, pored očiglednih koristi koje bi takav sistem donio, postoje rezerve u pogledu realnosti da se takav sistem u dogledno vrijeme ostvari.

Moje učešće na Simpozijumu sastojalo se u sljedećem:

a) U svojstvu predsjednika Komisije za genezu, kartografiju i klasifikaciju zemljišta u Međunarodnom pedološkom društvu, koja je bila organizator ovog simpozijuma, održao sam govor pri otvaranju skupa.

b) U zajednici sa J.Palacom podnio sam referat o razvoju zemljišnog informacionog sistema u Jugoslaviji. U referatu smo prikazali koncepciju sistema koji smo razvili u okviru programa rada Akademije nauka i umjetnosti BiH, kao i prve rezultate funkcionisanja tog sistema.

Pavle Fukarek:

II. KONGRES BOTANIČARA MEDITERANSKIH KRAJEVA I EKSKURZIJA U APUANSKE ALPE (Firenca, 22–29. maja 1977.)

Svečano otvaranje Kongresa obavljeno je u staroj gradskoj vijećnici. Prije zvaničnog početka rada Kongresa (22.V 1977) održane su sjednice Komisije za zaštitu prirode u području Mediterana i Komisije za kartiranje flore Evrope. U slobodno vrijeme organizovane su posjete izložbi posvećenoj 100-godišnjici smrti talijanskog botaničara Parlatorea, zatim bogatom botaničkom vrtu Prirodnjačkog fakulteta u Firenci, kao i veoma bogatoj biblioteci i Herbaru u kojem se nalaze mnogi „tipovi“ talijanskih biljaka (posebno vrste kritičnog roda *quercus*).

Ovaj kongres Organizacije botaničara mediteranskih krajeva („Optima“) bio je posvećen predavanjima i diskusiji, koja se odvijala u nekoliko tematskih grupa:

1. Zaštita flore i vegetacije,
2. Botanički vrtovi i zbirke sjemenja,
3. Floristička istraživanja,
4. Sistematika i biljna geografija,
5. Biosistematika i citotaksonomija.

Na Kongresu je učestvovalo oko 150 naučnih radnika iz svih cirkomediteranskih zemalja, kao i naučnika i stručnjaka iz ostalih evropskih država koji su se posvetili istraživanjima flore i vegetacije Mediterana. Prema tome, pružila se mogućnost neposredne izmjene iskustava i stvaranja novih naučnih veza sa velikim brojem naučnih radnika iz svih evropskih zemalja.

Posljednjeg dana radnog dijela Kongresa obavljene su tzv. „demonstracije“, na jedan nov način saopštavanja rezultata naučnih istraživanja koja se praktikuju na ovakvim „mnogoljudnim“ kongresima. Naime, na prostranoj galeriji kongresne dvorane bile su postavljene geografske karte, grafikoni, crteži, skraćeni tekstovi, herbarski materijal i drugo, uz određene, ranije najavljene naučne teme, gdje je svaki učesnik mogao da dobije sve informacije i da vodi neposrednu diskusiju sa autorima, koji su se nalazili ispred svojih, tako „plastično“ demonstriranih naučnih radova.

Za vrijeme trajanja Kongresa održana je jedna poludnevna ekskurzija na području Monte Ferrato kod Firence i trodnevna ekskurzija u Apuanske Alpe, odnosno u primorske predjele Tirenskog mora oko Livorna i Pize.

Ekskurzija na području Monte Ferrato (25.V)

Poludnevni izlet i herbariziranje na brdu M.Ferrato, koje leži u blizini (sjeveroistočno) Firence, imalo je i historijske reminiscencije. To područje posjetili su prije 103 godine učesnici Prvog svjetskog kongresa botaničara, među kojima je bio i naš slavni Josip *Pančić*. čiji smo potpis našli u sačuvanoj knjizi učesnika.

Područje je izgrađeno od serpentina i prekriveno je vrlo interesantnom vegetacijom zeljastog bilja, među ovima i nekoliko endemnih vrsta (*Alysum bertolonii*), dok je šumska vegetacija, – sastojine primorskog bora (*Pinus maritima*) i drugih vrsta sekundarnog, odnosno artificijelnog porijekla.

*Ekskurzija u Apuanske Alpe i primorske predjele Tirenskog mora
(27–29. V)*

Apuanske alpe predstavljaju značajno područje biljnih endemita, među kojim se nalaze i neke vrste vikarne našim balkanskim edenima i posebno interesantna vrsta *Rhynchospora (Oreohertzogia) glaucophylla*.

Učesnici su bili podijeljeni u dvije grupe: jednu koja je imala naporan uspon na planinske grebene i drugu koja je autobusima preko grada Carrare (posjetivši znameniti kamenolom „kararskog mramora“) posjetila lokalnu Botaničku baštu u predjelu Pian della Fioba-Vestito Pass (1151 m). Na žalost, zbog kišovitog i maglovitog vremena ove ekskurzije nisu pružile sve mogućnosti upoznavanja flore i vegetacije ovih interesantnih predjela.

Nakon putovanja preko grada Pize do grada Grosseto, gdje je bilo predviđeno noćenje, drugog dana održana je ekskurzija u predjelu Monti delle Uccellini, kojom prilikom su učesnici upoznali prostrani Narodni park sastavljen od starih plantaža pinjola (*Pinus pinea*) i stjenovitu obalu sa specifičnom vegetacijom primorskog grmlja (*Euphorbia dendroides* i druge), a među ovima i prirodnim staništem jedine evropske palme (*Chamaerops humilis*).

Cvjetko Rihtman:

VI. MEĐUNARODNI SASTANAK STUDIJSKE GRUPE MEĐUNARODNOG
SAVJETA ZA NARODNU MUZIKU
(Kazimierz Dolny – Poljska, 12 –16. septembra 1977)

Ovaj sastanak je posvećen ispitivanjima odnosa instrumenata, instrumentalne tehnike i muzike u tradicionalnoj muzičkoj narodnoj praksi. Sastanku su prisustvovala 54 učesnika iz 16 evropskih zemalja. C. Rihtman je saopštio svoj rad:

DIE BEZIEHUNGEN ZWISCHEN INSTRUMENT, SPIELTECHNIK UND MUSIK
IN DER VOLKSTRADITION BOSNIENS UND DER HERZEGOWINA.

Poljska akademija nauka i umjetnosti, koja je ovaj skup organizovala, snosila je troškove boravka u Poljskoj i puta od Warszawe do Kazimierza Dolny. Treba istaći da je sastanak bio primjerno organizovan uz optimalne uslove rada. Po završetku rada, organizovano je razgledanje kulturno-historijskih znamenitosti Lublina, Muzeja muzičkih instrumenata u Szidlowcu kao i posjeta vojvodstvu okruga u Kielcama.

Muhamed Riđanović:

XVII. MEĐUNARODNI KONGRES HIDRAULIČARA

(Baden Baden, 14–19. avgusta 1977)

U organizaciji Međunarodnog društva za hidraulička istraživanja (IAHR), sa sjedištem u Delftu – Holandija, svake druge godine održavaju se kongresi hidrauličara.

Osnovna tema XVII međunarodnog kongresa hidrauličara u Baden Badenu, SR Njemačka, bila je:

HIDROTEHNIKA U POBOLJŠANJU UPRAVLJANJA VODAMA

sa četiri radne teme:

- a. osnovi hidraulike matematskog i fizičkog modeliranja,
- b. problemi okoline u priobalnom području i u području estuarija,
- c. poboljšani kriteriji projektovanja hidrotehničkih konstrukcija,
- d. nove mogućnosti projektovanja hidrauličnih mašina.

Svaka od radnih tema podijeljena je u četiri podteme – radne grupe.

U radnoj grupi A.c. Modeliranje hidrodinamičkih, fizičkih i ekoloških procesa u jezerima i akumulacijama, podnio sam referat pod naslovom: BRZINA MIJEŠANJA NA KONTAKTNOJ POVRŠINI GUSTINSKI USLOJENE AKUMULACIJE U KVAZITURBULENTNIM USLOVIMA.

U okviru radne teme A podneseno je 75 a u okviru njene podgrupe A.c. podneseno je 12 referata, što je omogućilo objektivnu diskusiju i razmjenu mišljenja istraživača iz ove specifične oblasti hidraulike. O interesu prisutnih za rezultate iskazane u podnesenom referatu govori činjenica da sam većem broju direktno zainteresovanih dao dopunske informacije o radu, posebno o rezultatima eksperimentalnog rada.

Kongresu je prisustvovalo 480 učesnika iz 42 zemlje. Po završetku Kongresa održana je skupština na kojoj je izabrano novo rukovodstvo Međunarodnog društva za hidraulička istraživanja, u koje sam izabran za člana Komiteta za fundamentalna istraživanja. Zaključeno je da se slijedeći XVIII kongres, prema aktuelnoj problematici hidraulike u međunarodnim okvirima sa osnovnom temom:

HIDROTEHNIKA U RAZVOJU I UPRAVLJANJU VODNIH RESURSA
održi u Cagliariu na Sardiniji – Italija, septembra 1979. godine.

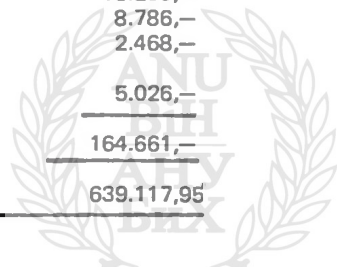

**4. PREGLED
IZVRŠENJA FINANSIJSKOG PLANA AKADEMIJE
ZA 1977.GODINU**

O p i s	Izvršeno dinara
I Prihodi:	
Prenesena sredstva iz prethodne godine	356.400,—
Prihodi iz Budžeta SRBiH	7.889.600,—
Prihodi sopstvene djelatnosti	94.672,10
Prihodi od kamata	29.515,05
Ostali prihodi	<u>784.430,40</u>
Svega prihodi	9.144.622,55
II Rashodi:	
Kancelarijski i ostali pomoćni materijal	145.145,29
Materijal za prevozna sredstva	136.024,90
Sitni inventar i HTZ oprema	14.615,30
Troškovi štampanja publikacija izdavačke djelat.	1.003.381,00
Troškovi tekućeg održavanja sredstava za rad	44.610,05
PTT usluge	123.137,40
Putni troškovi i dnevnice za službena putovanja	200.275,95
Ostale proizvodne usluge drugih	38.046,40
Zakupnine za poslovne prostorije i garaže	96.876,15
Izdaci za reprezentaciju	44.902,—
Naknada dijela troškova prevoza radnika na posao i s posla	—
Troškovi samozaštite i općenarodne odbrane	—
Ostali materijalni rashodi	36.446,20
Troškovi platnog prometa	20.838,—
Premije osiguranja	43.633,70
Doprinos Savjetu akademija SFRJ	55.000,—
Ostale članarine	3.400,—
Doprinos za gradsko zemljište	25.920,—
Doprinos Fondu solidarnosti na izdatke za reprezen.	16.700,70
Autorski honorari	503.837,35
Akademijske nagrade	1.896.992,—
Naučna saradnja s akademijama	128.248,70
Sredstva za investicije	200.000,—
Knjige za Biblioteku	—
Troškovi naučnoistraživačkog rada:	
a) Centar za balkanološka ispitivanja	270.000,—
b) Komisija za lingvistička ispitivanja	137.000,—
c) Ostalo	123.040,—
Lični dohoci i sredstva za Radnu zajednicu :	
Građansko-pravni odnos	46.663,70
Sredstva za Radnu zajednicu	3.077.500,—
Tekuća rezerva	—
Svega rashodi	8.432.235,79
III Razlika:	712.386,—
1) U Fond za naučnoistraživački rad	336.704,—
2) U narednu godinu za redovnu djelatnost	375.682,76

**5.PREGLED
PRIHODA I RASHODA FONDA ZA NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD
ZA 1977. GODINU**

<u>I Prihodi:</u>	<u>Dinara:</u>
Prenesena sredstva iz prethodne godine	467.074,95
Po završnom računu za 1977. godinu	<u>336.704,—</u>
<u>Svega prihodi</u>	<u>803.778,95</u>
<u>II Rashodi po temama:</u>	
Komisija za lingvistička ispitivanja (J.Vuković)	—
Izrada terminologija (J. Vuković)	16.498,—
Etnografija slavenskih naroda (C.Rihtman)	5.923,—
Izgled krvnih sudova srca (H.Hadžiselimović)	28.758,—
Utjecaj progesterona na ranu trudnoću (E.Sarajlić)	16.345,—
Odabrana poglavlja komp. patologije (J.Ježić)	28.014,—
Citološke promjene . . . (A.Nikulin)	27.609,—
Korelac.kvantiteta i kval. vrijednosti (Dž.Rezaković)	9.034,—
Utjecaj otrova latrod (S.Huković)	16.200,—
Prisutnost mikrotoksina (L.Ožegović)	8.786,—
Zdravlje i prirodna sredina (J.Gaon)	2.468,—
Promjenljivost morf.—takson. oblika ribljih populacija (T.Vuković)	5.026,—
<u>Svega rashodi</u>	<u>164.661,—</u>
<u>III Ostatak sredstava:</u>	<u>639.117,95</u>

**IV. PLAN RADA I FINANSIJSKI PLAN AKADEMIJE
ZA 1978. GODINU**

1.PLAN RADA AKADEMIJE ZA 1978.GODINU

ODJELJENJE DRUŠTVENIH NAUKA

1. Naučnoistraživački rad

Ova aktivnost obuhvata:

- A) ostvarivanje naučnih projekata iz Srednjoročnog plana,
- B) realizaciju ad hoc preuzetih naučnih zadataka,
- C) realizaciju zadataka međuakademijskih odbora.

A) Ostvarivanje naučnih projekata iz Srednjoročnog plana

Komisija za filozofiju, sociologiju i politologiju:

Iz projekta „Vrijednosti socijalističkog društva i vrednovanje progresivne misli u BiH“ uradiće se sljedeće:

1) Izradiće se teorijsko-metodološka osnova za oko 15 tematskih cjelina u vidu elaborata od 200 i više stranica.

2) U prvim mjesecima 1978. god. održaće se dvodnevni radni sastanak (OKRUGLI STO), na kojem bi, pored članova radnog tima, učestvovali i eminentni naučni radnici iz naše zemlje. Na tom sastanku pomenuti elaborat bio bi podvrgnut naučnom provjeravanju.

3) Poslije održanog pomenutog radnog sastanka prišlo bi se sklapanju ugovora sa brojnim saradnicima i rukovodiocima ovog istraživanja. To bi bilo učinjeno tek pošto bi sve skice istraživanja, kojih ima 15-20, bile proširene, napisane i verifikovane i pošto bi bio dobijen uvid u mogućnosti saradnika da se prihvate istraživanja, na osnovu sakupljene literature i neophodnog empirijskog materijala (mada je istraživanje pretežno teorijske naravi).

4) Rezultati istraživanja biće verifikovani:

— na sastancima Komisije za filozofiju, sociologiju i politologiju;

- na sastancima radnog tima nekoliko puta u toku godine: razmatranje istraživačkih skica i prethodnih i naknadnih rezultata istraživanja;
- na naučnim skupovima koje će organizovati Akademija, odnosno Komisija i radni tim;
- putem recenzija o svakom prilogu pojedinačno i cjelokupnim rezultatima istraživanja;
- putem publikovanja prethodnih rezultata istraživanja, teorijskih pristupa i drugih radova, kako bi već od prvih svojih rezultata ovaj projekt bio dostupan vrednovanju putem javne kritike.

5) Ovakva perspektiva rada traži da se odmah pristupi skupljanju literature i da se ostvare potrebna naučna putovanja u zemlji i, eventualno, u inostranstvu.

6) Zapoćeće pripremanje jedne hrestomatije ili proširenog glosara pojmova o vrijednostima i njihovom uticaju na politička i druga ponašanja.

7) U svojim istraživanjima saradnici će uzeti u obzir ranije i najnovije dokumente SK (pretkongresne i druge) u kojima se sugerišu pojedine vrijednosti.

Komisija za etnomuzikološka ispitivanja

Nastaviće se rad na pripremanju kritičkog izdanja napjeva BiH (Lj. Kuba) (Međuakademijski odbor za narodne umotvorine), i to:

a) redigovaće se i pripremiti za štampu tekstovi pjesama od broja 301. do 1127;

b) izvršiće se kaligrafska priprema napjeva za štampu.

Nastaviće se rad na 2. knjizi zbornika napjeva BiH (svatovske pjesme).

Ako Akademija odobri potrebna finansijska sredstva, održaće se sastanak stručnjaka iz svih naših republika radi pokretanja i organizovanja rada na ispitivanju „Obredne religiozne muzike“.

Nastaviće se rad na „Etnografiji slovenskih naroda“ u BiH (Međuakademijski odbor za život i običaje naroda Jugoslavije).

Novi naučni projekat, Odjeljenja društvenih nauka usvojen 1977. god., u saradnji Akademije i Ekonomskog instituta u Sarajevu je „Konceptcija dugoročnog razvoja privrede BiH“.

Na osnovu potpisanog ugovora između Akademije i Instituta, realizator ovog projekta je Ekonomski institut u Sarajevu.

Zadaci u vezi s ovim projektom podijeljeni su saradnicima. Sa započetim poslom će se nastaviti i u 1978. godini.

B) Realizacija ad hoc preuzetih naučnih zadataka

1. Za simpozijum o otporu naroda BiH austrougarskoj okupaciji 1878. god. Odjeljenje je u 1977. god. izvršilo potrebne pripreme. Odbor će u 1978. god. prikupiti i recenzirati referate za taj simpozijum, koji će se održati u oktobru 1978. godine u Sarajevu.

2. Simpozijum za predosmanske i osmanske studije, koji će se održati 18-22. septembra 1978. god. u Sarajevu (hotel „Terme“), realizuje se pod pokroviteljstvom Akademije i Rektorata Univerziteta u Sarajevu. Odjeljenje će se angažovati oko priprema tog simpozijuma.

C) Realizacija zadataka međuakademijskih odbora

1) Plan rada Međuakademijskog odbora za narodne umotvorine i plan rada Međuakademijskog odbora za život i običaje dati su u okviru plana rada Komisije za etnomuzikološka ispitivanja.

2) Plan rada Međuakademijskog odbora za Historijsko-geografski rječnik i atlas BiH za period 1301-1599. god.

Biće obrađeno daljih 5 popisnih opširnih registara bosanskog sandžaka koji obuhvataju razdoblje od 1530. do 1600. godine. Toponimi će biti klasifikovani po nahijama abecednim redom. Za svaki novi registar dodaje se na postojeće transparentne oleate novi separadni otisak oleata, tako da će se na kraju imati cjelovita slika kretanja toponimije bosanskog sandžaka od 1468/9. do 1600. godine. Tako dobijena lista toponima ovog teritorija upoređiće se sa listom toponima tog terena data u našim domaćim izvorima. Predviđa se da će rad u ovoj godini povećati broj katalogiziranih toponima na 10.000.

2. Naučni skupovi

Komisija za filozofiju, sociologiju i politologiju:

1. Predviđa se održavanje dvodnevnog skupa (OKRUGLI STO) oko projekta „Vrijednosti socijalističkog društva i vrednovanje progresivne misli u BiH”.

Komisija za etnomuzikološka ispitivanja:

1) Sastanak stručnjaka svih naših republika radi pokretanja i organizovanja rada na ispitivanju tradicionalne obredne religiozne muzike.

Na inicijativu Odjeljenja društvenih nauka planira se:

1) Simpozijum o otporu naroda BiH austrougarskoj okupaciji 1878. god., oktobar 1978. godine;

2) Naučni skup o položaju i zadacima pravnih nauka u našoj republici.

Sastanci međuakademijskih odbora:

Predviđa se da će svaki od međuakademijskih odbora imati po jedan sastanak 1978. god., s tim što se mjesto održavanja sastanka mijenja svake godine, jer je to postala norma u radu ovih odbora.

3. Učešće članova Odjeljenja na naučnim skupovima

1) Akademik A. Benac: a) Naučni skup „Problem bogumila u svjetlu najnovijih istraživanja” (maj, Skopje);

b) Naučni skup: „Neolit zapadnog mediterana (Lipari);

c) Naučni skup „Bronzno doba s obje strane Jadrana” (Ilidža).

2) Akademik B. Đurđević: Treći simpozijum za predosmanske i osmanske studije (Sarajevo, 18-23. septembra 1978. godine).

3) Akademik H. Č e m e r l i ć : Naučni skup „Savez komunista Jugoslavije prema nacionalnom pitanju u Jugoslaviji“ (organizator CANU), podnosi saopštenje: „KPJ prema muslimanskom pitanju“.

4) Akademik N. F i l i p o v i ć :

a) Na Naučnom skupu o problemu bogumila u svjetlu najnovijih istraživanja, s referatom: „Bosanski bogumili u osmanskim popisnim defterima“ (maj 1978. Skopje);

b) Na simpozijumu za osmanske i predosmanske studije, Sarajevo, sa temom „Osnovni rezultati sistematskog ispitivanja islamizacije u sjeveroistočnoj Bosni do kraja 16. vijeka“ (18-22. septembra 1978).

5) Dop. član H. H a d ž i o m e r o v i ć : Naučni skup „Novi međunarodni ekonomski poredak i pozicije Jugoslavije u njemu“ , radni naslov glasi „Teorija novog međunarodnog ekonomskog poretka“ (Beograd, prva polovina 1978).

6) Dop. član D. K o v a č e v i ć – K o j i ć : Međunarodna komisija za istoriju gradova (Minster–Zap. Njemačka, 9-15. mart 1978).

7) Akademik C. R i h t m a n : Učešće na Kongresu Saveza udruženja folklorista Jugoslavije (septembar-oktobar 1978. god.)

8) Akademik V. S p a i ć :

a) Na VIIe – Congrès international de INTERGV, Athènes, 16-20.V 1978. sa referatom „L'évolution du droit d'auteur en Yougoslavie“;

b) Na Xe Congrès international de droit comparé, Budapest, 23-30. VIII 1978, sa referatom „Le transfert de la propriété par actes entre vif“.

9) Dop.član A. T a n o v i ć : Naučni skup „Udruženi rad od ideje do realizacije – Titov doprinos teoriji i praksi“ (Sarajevo, maj 1978), podnosi referat „Titov doprinos teoriji i praksi socijalističke revolucije u Jugoslaviji“.

10) Akademik J. V u k o v i ć :

a) Kongres slavista (Zagreb–Ljubljana, septembar 1978), podnosi referat iz područja lingvističke teorije;

b) Skup OLA u Moskvi (15. maj-15. juni 1978).

4. Izdavačka djelatnost

U okviru izdavačke djelatnosti Odjeljenje će se angažovati na:

1) razmatranju ponuđenih radova i recenzija na te radove na sjednicama Odjeljenja;

2) pripremama i izdavanju naredne sveske RADOVI;

3) pružanju pomoći Komisiji za lingvistička ispitivanja da pokrene svoju posebnu ediciju;

4) pripremanju naučnih materijala sa Simpozijuma o otporu naroda BiH austro-ugarskoj okupaciji 1878. god. za publikovanje u ediciji „Posebna izdanja“;

5) pružanju pomoći Komisiji za filozofiju, sociologiju i politologiju da publikuje prethodne rezultate istraživanja, teorijskih pristupa i drugih radova u okviru projekta „Vrijednosti socijalističkog društva i vrednovanje progresivne misli u BiH“.

5. Razvijanje planske aktivnosti i veće efikasnosti odjeljenja

1) Planirano je da se održi 12 sjednica Odjeljenja, to jest u prosjeku jedna sjednica mjesečno.

2) Dvije do tri sjednice biće posvećene dugoročnim problemima nauke.

3) Tekućim poslovima biće posvećena dužna pažnja, ali će se oni obavljati na efikasniji način i u kraćem vremenu, tako da će za osnovne zadatke Odjeljenja ostajati znatno više vremena.

4) Posebna pažnja posvetiće se realizaciji naučnih projekata. Nosioци projekata biće dužni da najmanje dva puta godišnje održe sastanke sa saradnicima i da o tome podnesu izvještaje na sjednici Odjeljenja.

5) I drugi poslovi Odjeljenja: razmatranje novih projekata i naučnih zadataka, organizovanja naučnih skupova i izdavačka djelatnost — činiće posebne tačke dnevnog reda sjednica Odjeljenja.

6) Odjeljenje će nastojati da se u 1978. god. pojača djelatnost na tome da se što više aktivira rad u području filozofije, sociologije, politologije, ekonomskih i pravnih nauka. Zato će se posebna pažnja pokloniti naučnim radovima iz tih disciplina.

7) Vodiće se sistematska evidencija rada i rezultata djelatnosti međuakademijskih odbora.

8) Izboru novih članova Akademije Odjeljenje će prići pažljivo i sa potrebnim pripremama. Cijeli postupak u rješavanju tog pitanja biće u skladu sa kriterijima koje je utvrdilo Predsjedništvo Akademije.

9) Odjeljenje će, isto tako, pokloniti pažnju pitanju saradnika Akademije. Za dalji rad Odjeljenja od velike je važnosti izbor novih saradnika, shodno potrebama nauke, kao i zadacima koji stoje pred ovim Odjeljenjem.

CENTAR ZA BALKANOLOŠKA ISPITIVANJA

U 1978. trećoj godini ostvarivanja svog petogodišnjeg plana rada Centar će težište naučnoistraživačke djelatnosti usmjeriti opet na nekoliko osnovnih zadataka, uz koje će biti vezan i čitav niz manjih naučnoistraživačkih poslova. Među osnovne zadatke u ovaj plan ulaze sljedeći projekti:

1. Konačno uređenje prve tri sveske „Praistorije jugoslavenskih zemalja“. Predviđeno je da se u mjesecu aprilu 1978. godine daju u štampu prve dvije sveske, a treća polovinom ove godine. S tim u vezi biće dovršeni crteži keramičkog materijala, tipske table i odgovarajuće karte rasprostiranja za sve tri sveske. Isto tako, biće pripremljeni i svi detalji koji se odnose na tehničku opremu ove tri sveske.

U 1978. godini počće i sistematsko prikupljanje literarnih i drugih podataka za četvrtu svesku Praistorije, kako bi se 1979. godine moglo pristupiti pisanju tekstova za ovu svesku (bronzano doba).

2. U ostvarivanju svoje djelatnosti na obradi ilirskih utvrđenih naselja-gradina članovi Centra će:

- a) dovršiti obradu gradina na Glamočkom polju,
- b) obraditi drugi krug glasinačkih gradina (14 lokaliteta) i
- c) pružiti metodološku pomoć u obradi ovih naselja na području Srbije, Makedonije i Crne Gore.

Do kraja godine biće definitivno priređena za štampu prva sveska iz serije „Ilirska naselja u Jugoslaviji“ (Japodsko područje).

3. U okviru izrade kartoteke zatvorenih grobnih nalaza sa ilirske teritorije u Jugoslaviji biće obrađeno novih 150 grobnih cjelina sa područja Makedonije i Bosne i Hercegovine. U tom okviru će, pored tekstualne obrade, biti izrađeno 800-900 crteža standardnog kvaliteta za ovu kartoteku.

4. U 1978. godini će biti završeno prikupljanje građe o antropološkim osobinama paleobalkanskog stanovništva u Jugoslaviji. U ovom radu će biti obuhvaćeni određeni podaci iz jadranske regije, alpske oblasti, sjeverozapadne Bosne i zapadne Srbije i Sandžaka. Time bi sakupljanje ove građe bilo završeno, pa bi se moglo preći na pisanje sintetskog pregleda.

5. Na području izučavanja antičkog doba u Jugoslaviji, a u vezi sa zaključcima Savjetovanja o stanju istraživanja antičkog doba u našoj zemlji, Centar će:

a) pokrenuti u odgovarajućim forumima pitanje osnivanja jugoslovenske arheološke škole u Rimu i Ateni,

b) pokrenuti razgovore o eventualnoj mogućnosti formiranja jednog čvršćeg centra za antičke studije u našoj zemlji,

c) prikupljati podatke o publicističkoj djelatnosti u drugim institucijama i

d) započeti razgovor o zajedničkom istraživanju romanizacije autohtnog stanovništva u Jugoslaviji.

Od ostalih zadataka, Centar će se angažovati na sljedećim poslovima:

6. Dovršiti se prva sistematizacija građe na temu „Tradicionalni elementi u seoskoj porodici istočne i dijela južne Srbije“. S tim u vezi biće određena i dalja sintetska razrada ove građe.

7. Nastaviće se izučavanje romanskih jezičkih elemenata u zapadnoj Hercegovini i Crnoj Gori i izučavanje jezičkog kompleksa jugoslovenskih Roma sa područja SR Srbije.

8. Nastaviće se izdvajanje predslovenskog jezičkog sloja u toponimiji Prigorja i obraditi najstariji paleobalkanski sloj.

9. Radiće se dalje na utvrđivanju graničnog ilirsko-panonskog područja u sjevernoj Bosni. Prikupiće se podaci o keramičkoj tipologiji iz tamošnjih naselja.

10. U vezi sa organizovanjem i učešćem na naučnim skupovima Centar će:

a) biti domaćin tematskog sastanka Italijansko-jugoslovenskog komiteta za proučavanje praistorije i protoistorije Jadrana (oktobar 1978). Tema ovog sastanka će biti razmatranje problema bronzanog doba sa obje strane Jadrana. Pored članova Italijansko-jugoslovenskog komiteta, na sastanku će učestvovati i još po 5-6 stručnjaka sa obje strane. Italijanska i jugoslovenska strana će dati po dva osnovna referata, a sastanak će imati pretežno diskusioni karakter;

b) učestvovati sa svojim predstavnicima na skupu posvećenom praistoriji zapadnog Mediterana na Eolskim ostrvima (u sklopu djelatnosti Italijansko-jugoslovenskog komiteta):

c) aktivno učestvovati na simpozijumu „Bogumili na Balkanu“, koji će biti održan u Skopju u organizaciji Makedonske akademije na naukite i umetnostite, Srpske akademije nauka i umetnost i Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine. Centar će pripremiti dva referata o problemu stećaka;

d) aktivno će raditi na pripremanju naučnog sovjetsko-jugoslovenskog skupa „Uticaj kasnoneolitskih i eneolitskih kultura na formiranje bronzanog doba u oblasti jugoistočne Evrope“ (1979), a biće nastavljeni i razgovori sa bugarskim partnerom o organizovanju ilirotračkog kolokvija;

e) učestvovati u radu odgovarajućih nacionalnih i međunarodnih balkanoloških

asocijacija, posebno Međuakademijskog odbora za proučavanje Balkana, Nacionalne komisije za balkanologiju, Međunarodne asocijacije za studije jugoistočne Evrope i drugim sličnim međunarodnim i domaćim asocijacijama.

11. Centar će pripremiti za štampu redovni broj „Godišnjaka“ za 1978. godinu i dvije monografije: prof. Š. Kulišić, *Stara slovenska religija u svjetlu novijih istraživanja (posebno balkanoloških)* i prof. N. Filipović, *Islamizacija u zborničkom sandžaku*.

12. U 1978. godini Centar će organizovati redovno godišnje savjetovanje članova Centra, koje će biti posvećeno savremenim kretanjima u oblasti balkanologije.

KOMISIJA ZA LINGVISTIČKA ISPITIVANJA

I. Rad na dijalektologiji

U okviru rada na dijalektologiji osobita pažnja i u 1978. godini moraće se posvetiti ranije preuzetim dugoročnim obavezama na međunarodnom i međuakademijskom planu. Ovdje se u prvom redu misli na učešće Komisije u izradi pojedinih lingvističkih atlasa i na već utvrđenu saradnju na određenim projektima.

1. Opšteslovenski lingvistički atlas (OLA)

Obaveze u radu na OLA su višestruke:

- a) pripremanje određenih materijala sa bosanskohercegovačkog područja u formi indeksa i odgovarajućih transkripcija za kartografisanje;
- b) neposredno učešće u kartografisanju: izrada 6 leksičkih i fonetskih karata;
- c) učešće u redigovanju karata za II i III tom i verifikovanje našeg materijala na njima;
- d) učešće u radu Redakcionog kolegija i radne grupe OLA;
- e) učešće u radu jugoslovenske Komisije OLA na redovnim sastancima i sl.

Akademik J. Vuković je član Redakcionog kolegija OLA i njegovo prisustvo na sastancima tog međunarodnog tijela je neophodno, jer se tom prilikom rediguju karte i odlučuje se o sadržaju i konačnoj fizionomiji svakog toma Atlasa. Članovi jugoslovenske i međunarodne grupe OLA su stalno zaposleni saradnici u Komisiji S. Čerić i D. Vujičić. S obzirom na činjenicu da će se u 1978. godini radni sastanci Redakcionog kolegija i međunarodne radne grupe OLA održati u Moskvi, biće potrebno obezbijediti sredstva.

Stalna je obaveza Komisije da putem svojih predstavnika redovno učestvuje u radu jugoslovenske Komisije OLA. Ovdje se ne misli samo na prisustvovanje redovnim sastancima, kada se razmatraju izvještaji i raspravlja o načelnim pitanjima u vezi s jugoslovenskim učešćem u radu OLA, nego i na učešću na radnim sastancima, koji se organizuju u cilju neposrednog izvršavanja pojedinih radnih zadataka (izrada legendi, morfofonoloških transkripcija karata i sl.).

2. Evropski lingvistički atlas (ALE)

U ovom atlasu Bosna i Hercegovina je zastupljena sa 7 punktova. S obzirom na činjenicu da su to istovremeno i punktovi OLA, u ovoj fazi rada obaveze naše Komisije su

da prenese odgovarajući materijal iz OLA—kvestionara u specijalno pripremljene kvestionare ALE. To će biti dosta težak posao, jer je transkripcija ALE znatno složenija od transkripcije OLA. u 1978. godini planirano je prenošenje materijala u 2 kvestionara ALE.

3. *Karpatiski atlas*

U ovom atlasu Bosna i Hercegovina je zastupljena sa 3 punkta. Komisija je preuzela obavezu da u 1978. godini ispita 2 punkta i da dostavi popunjene upitnike Komisiji za ovaj atlas pri Međukademijskom odboru za dijalektološke atlase.

4. *Srpskohrvatski dijalektološki atlas*

Rad na ovom atlasu se u posljednje vrijeme intenzivira. Imajući u vidu to da je Bosna i Hercegovina u ovom atlasu zastupljena sa 183 punkta, biće potrebno i u 1978. godini i u narednim periodima ubrzati terensko prikupljanje građe. Pošto se punktovi za ovaj atlas poklapaju sa punktovima iz projekta *Bosanskohercegovački dijalekatski kompleks*, planirano je u 1978. godini pribavljanje građe sa 10 punktova.

5. *Učešće u radu na projektu Bosanskohercegovački dijalekatski kompleks – sinhronijska deskripcija*

Projekat se realizuje u saradnji Komisije i Instituta za jezik u Sarajevu. Obaveze Komisije su da učestvuje u:

- a) terenskim istraživanjima (da obradi u toku godine 4 punkta);
- b) kartoniranju prikupljene građe sa područja sjeverozapadne Bosne;
- c) obradi dosad prikupljene građe za Bosanskohercegovački dijalektološki zbornik;
- d) organizovanju svih poslova na projektu.

Detaljan plan rada na projektu za 1978. godinu donijela je Redakcija projekta, i on se nalazi u Komisiji i u Institutu, tako da na ovom mjestu samo izdvajamo one najvažnije Komisijine obaveze.

6. *Opštija dijalektološka ispitivanja*

U okviru ovih ispitivanja u 1978. god. se planira:

- 1) dalje 15-dnevno ispitivanje ikavskošćakavskih govora u zapadnoj Bosni (ispitivač prof. dr Asim Peco);
- 2) 10-dnevni boravak akad. Vukovića u Janju u cilju izrade dijalektološke studije;
- 3) ekipno ispitivanje na terenima: *Bugojno* i okolina, *Livno* i tamošnja okolina, *Vukovsko* i pravac prema Prozoru; učestvuje 5 osoba po 20 dana;
- 4) osposobljavanje darovitijih mlađih stručnjaka na terenu.

7. *Arhiv žive riječi*

Kao i dosad, biće iskorišten svaki izlazak na teren i za snimanje govornog materijala

u seoskim sredinama. Isto tako, u Komisiji su prisutna nastojanja da se u svakoj prikladnoj prilici snimi govorni materijal i u urbanim sredinama (u Sarajevu, Beogradu, Novom Sadu i dr.). Dakle, ovaj posao se povezuje, uglavnom, sa drugim poslovima i ne pretpostavlja posebne odlaske na teren. Međutim, izuzetno važan zadatak koji Komisija u ovoj i sljedećoj godini postavlja pred sebe jeste tehničko i stručno sređivanje dosad prikupljenog fonetičkog materijala.

II. Onomastika

Rad će se odvijati prema posebnom planu što ga odobrava i usvaja Međuakademij - ski odbor za onomastiku, a finansiraće se najvećim dijelom iz namjenskih sredstava za onomastička ispitivanja koja će biti prenesena iz 1977. godine.

III. Rad na terminologijama narodne materijalne i duhovne kulture

S obzirom na činjenicu da je posao na ovom projektu već poodmakao, u 1978. godini planira se:

- 1) pripremanje dosad prikupljene građe za objavljivanje;
- 2) terenska ispitivanja i prikupljanje građe na području *Foče, Rogatice i Gacka* – u trajanju od 45 dana (akad. Vuković i saradnici);
- 3) učešće na sastanku o terminologijama u Novom Sadu.

Poslovi na terminologijama finansiraju se iz Fonda za naučnoistraživački rad Akademije.

IV. Rad na bibliografiji

Ovo je posao koji se povremeno organizuje, u zavisnosti od mogućnosti angažovanja spoljnih saradnika. U 1978. godini planira se izrada anotirane bibliografije lingvističkih radova iz predratne serije „Našeg jezika“.

V. Saradnja s inostranim akademijama

S obzirom na to da postoje protokolima utvrđene forme saradnje, Komisija je obvezna da u 1978. godini obezbijedi:

- 1) boravak za nekoliko saradnika Zakłada Sławianoznawstwa PAN u ukupnom trajanju od 2 mjeseca (kvota za 1977. i za 1978. godinu);
- 2) jednomjesečni boravak saradnika Instituta za poljski jezik PAN u Jugoslaviji,
- 3) četiri dijalektološka i onomastička rada za zajedničku publikaciju koju će 1978. godine izdati Institut języka polskiego PAN;
- 4) učešće, sa referatima, naša tri saradnika na onomastičkoj konferenciji u Krakovu (na bazi razmjene).

VI. Sastanci Komisije i drugih tijela, prisustvovanje naučnim skupovima, stručne konsultacije i sl.

- 1) Redovni godišnji sastanak Komisije
- 2) Redovni sastanak MO za onomastiku
- 3) Kongres folklorista Jugoslavije
- 4) Odlazak saradnika Komisije u druge centre radi konsultacija
- 5) Prisustvovanje radnim sastancima Redakcije „Bh. dijalek. kompleks . . .“

VII. Izdavačka djelatnost

Biće predate u štampu četiri Komisijine knjige: 2 knjige iz oblasti terminologija narodne materijalne i duhovne kulture, 1 knjiga srpskohrvatskih fonoloških opisa i redovna knjiga nove edicije *Godišnjak* Komisije za lingvistička ispitivanja.

Obim svih knjiga kretaće se od 12 do 15 autorskih tabaka-pojedinačno.

KOMISIJA ZA ISTORIJU NARODA BiH

Nakon razmatranja i sagledavanja realnih mogućnosti za završetak projektovanih šest tomova Istorije naroda Bosne i Hercegovine, saradnici i redakcije svih tomova saglasili su se da će svi saradnici svoje tekstove predati najkasnije u prvom kvartalu 1979, odnosno do polovice 1979.

Prema tome, glavni zadatak u 1978. godini sastojće se u tome da predate tekstove redakcije ocijene i stave primjedbe, da se izvrše potrebna usaglašavanja, da saradnici postupe po datim primjedbama, kao i da se sva tematika za koju se ustanovi da nije obuhvaćena ili da nije kako treba obrađena — obradi i uskladi sa cjelinom.

U pogledu pripreme pojedinih tomova predviđa se sljedeće:

I tom (srednjovjekovni period): kako se računa de će redakcija toma biti završena do kraja prvog kvartala 1979, to će se u 1978. godini završiti najveći dio poslova na izradi teksta i njegovu redigovanju. Posebnu poteškoću predstavlja uvrštavanje teksta pok. Ante Babića s obzirom na to da je autora smrt prekinula u radu, tako da je tekst ostao bez definitivne autorove verzije.

II tom (turski period do kraja XVII vijeka): računa se da će saradnici svoje tekstove predati do polovice 1979. Naročitu poteškoću čini obrada XVII vijeka, jer je ovaj period manje izučen. U 1978. godini najveći dio posla na ovom tomu otpada na saradnike, a u 1979. godini na Redakciju.

III tom (turski period od početka XVIII vijeka do 1878. godine): već je predato Redakciji oko 30 posto teksta. U 1978. godini izvršiće se redigovanje najvećeg dijela teksta ovog toma. Predviđa se da će se konačna redakcija završiti do polovice 1979.

IV tom (period austrougarske uprave): računa se da će u 1978. godini biti predat najveći dio teksta; paralelno s tim vršiće se redigovanje. Predviđa se da će svi saradnici do kraja prvog tromjesečja 1979. predati svoje tekstove, pa će se onda pristupiti konačnoj redakciji.

V tom (period 1918–1914): računa se da će se oko 80 posto teksta pribaviti do kraja 1978. Konačno oblikovanje teksta moći će se učiniti do polovice 1979.

VI tom (period oslobodilačkog rata i socijalističke revolucije): računa se da će se

tekstovi završiti do kraja prvog tromjesečja 1979, dok će redakcijska grupa svoj posao završiti do kraja juna 1979.

Uporedo sa izradom tekstova i njihovim konačnim uobličjenjem, u 1978. godini radiće se na završetku obrade popisa Bosne s početka XVII vijeka, kao i na dopuni bibliografija i na dopuni ispisa iz dokumentacije.

ODJELJENJE MEDICINSKIH NAUKA

Godišnji plan rada Odjeljenja medicinskih nauka, njegovih odbora i Komisije obuhvata razne vrste aktivnosti. Neke od aktivnosti će biti prioritetne, ka npr. naučni zadaci iz usvojenog Srednjoročnog plana. Osim toga, Odjeljenje medicinskih nauka će planirati rad na nužnim zadacima koji su glavni cilj rada njegovih odbora i Komisije, a ne ulaze u Srednjoročni plan.

1. Naučnoistraživački rad

Prioritetan zadatak je dalja realizacija dva projekta iz Srednjoročnog plana ANU BiH i aktivno sudjelovanje članova u radu na pomenuta dva projekta. Precizan plan rada će biti dat u planu rada Komisije za kardiovaskularni sistem. Ovdje napominjemo da će se nastaviti izrada projekta *Krvni sudovi srca i koronarna bolest*, kao dio projekta iz Srednjoročnog plana, koji treba da se završi do konca 1980. godine. U ovoj fazi će biti nastavljena klinička, epidemiološka i eksperimentalna istraživanja.

U vezi sa projektom *Epidemiološko, kliničko i laboratorijsko ispitivanje virusnog hepatitisa u Bosni i Hercegovini* nastaviće se istraživanje incidencije i prevalencije oboljenja od virusnog hepatitisa, izrada uputstava i obrada prijavljene teme o ispitivanju i ulozi antigena tipa B u širenju hepatitisa. Detaljan plan rada će biti dat u planu Odbora za virusni hepatitis.

Kao naučni zadatak Odjeljenje planira koordinaciju istraživačkih projekata koji se odnose na razvoj medicinske nauke i edukacije kadrova za naučnoistraživački rad u medicini. Isto tako, planira se i evaluacija projekata naučnoistraživačkog rada, kao i završenih radova koje je finansirala Zajednica za naučni rad i druge zajednice. Odjeljenje je zaključilo da se izvidi mogućnost i prijavi projekat *Evaluacija programa i završenih radova u medicinskoj nauci u našoj Republici*.

Planirano je da naša Akademija obnovi i organizuje rad Međuakademijskog odbora za ishranu. Isto tako, planirano je da se aktiviraju ili osnuju novi odbori koji će pokrivati onaj dio aktivnosti što je danas nepokriven univerzitetskim institucijama ili organizacijom zdravstva. Odbori će koordinirati i inicirati naučnoistraživački rad odgovarajućih disciplina. Odjeljenje je planiralo da izvrši analizu medicinske publicistike i analizu publikacija u ediciji „Radovi“.

Odjeljenje će u narednoj godini posebno razmatrati u više navrata rad odbora i Komisije i nalaziti mogućnosti da im se pomogne u njihovom radu. Odbori i Komisija koji rade na projektima finansiranim od strane Zajednice imaju manje problema nego odbori koji imaju istraživačke projekte koje zasad još niko ne finansira.

Komisija za kardiovaskularni sistem

U planu rada Komisije za idući period kao glavni zadatak predviđa se aktiviranje učesnika u novom dijelu projekta Srednjoročnog plana pod nazivom *Krvni sudovi srca i koronarna bolest*, koji treba da se završi do konca 1980. godine. Na izvršenju projekta angažovani su članovi Odjeljenja i vanjski saradnici koji rade na raznim institutima i klinikama Medicinskog fakulteta u Sarajevu. U 1978. god. predviđa se ostvarenje kliničkih, epidemioloških i eksperimentalnih istraživanja.

Odbor za virusni hepatitis

Odbor za virusni hepatitis nastavlja u zajednici sa ostalim zdravstvenim i naučnim ustanovama obradu srednjoročnog projekta *Epidemiološko, kliničko i laboratorijsko ispitivanje virusnog hepatita u Bosni i Hercegovini*. U 1978. godini će se obrađivati:

- a) problem prokužavanja djece virusom hepatitisa tipa B,
- b) problem epidemioloških karakteristika virusnog hepatitisa tipa A i uticaja hepatitisa tipa B u ovim epidemijama, posebno školskog i seoskog tipa,
- c) ispitivanje pojave hepatitisa poslije transfuzije i određivanja etiologije (A, B ili nepoznati tip),
- d) izdavanje publikacije *Novosti iz oblasti virusnog hepatitisa kod nas i u svijetu*. Isto tako, pripremiće se za štampu nekoliko publikacija o sprečavanju, unošenju i širenju virusnog hepatitisa u zdravstvenim ustanovama,
- e) preporučiće se zdravstvenoj službi mjere za rješavanje određenih problema.

Odbor za endemsku nefropatiju

Odbor će koordinirati rad sa zdravstvenom službom na istraživanju endemske nefropatije. Planirana su terenska ispitivanja klinike, epidemiologije i etiologije endemske nefropatije. Sa sličnim grupama za ispitivanje endemske nefropatije na području Srbije, Hrvatske, te s Međukademijskim odborom nastaviće se zajednička istraživanja nefropatije. Planirano je publikovanje rezultata rada na temi *Dosadašnji rezultati ispitivanja raširenosti endemske nefropatije na području Bosne i Hercegovine*.

Odbor za rad

Odbor za rak će nastaviti iznalaženje najpovoljnijih protokola polihemoterapije malignih neoplazmi. Pružiće pomoć u realizaciji institucionalne baze za onkologiju u našoj republici. Članovi Odbora će raditi na tome da otpočne postdiplomska nastava za naučnoistraživački rad u onkologiji. Planira se formulacija projekta o evaluaciji polihemoterapije malignoma za Zajednicu za naučni rad.

Odbor medicinskih odjeljenja

U 1978. godini će organizacija međuodjeljenjske saradnje preći na Makedonsku akademiju nauka. Naši delegati će nastaviti započeti rad i publikovati *Zbornik radova sa Simpozijuma* što je održan u Jajcu 1977. godine.

Pododbor za zaštitu čovjekove sredine

Pododbor će nastaviti rad u okviru međudjeljnog Odbora za zaštitu i unapređenje čovjekove okoline. Ukoliko se o zaštiti čovjekove sredine organizuje naučni skup, članovi Pododbora će sudjelovati sa referatima.

2. Naučni skupovi

Planirana su dva naučna skupa, predavanja domaćih i stranih akademika o najnovijim dostignućima, više diskusija sa širim krugom zainteresovanih o organizaciji medicinske nauke. Preliminarni, radni naslov prvog skupa je *Model samoupravnog sistema u zdravstvu*, a drugog *Krvni sudovi srca i arterioskleroza*. Osnovni karakter oba skupa je da se odgovori na vrlo aktuelna pitanja našeg zdravstva i najvažnijih oboljenja. Skupovi će dijelom biti finansirani od strane Zajednice, a očekuje se da će materijale sa tih skupova publikovati naša Akademija.

3. Učešće članova Akademije na naučnim skupovima

Većina članova Odjeljenja se je prijavila za učestvovanje, sa referatima, na naučnim skupovima u zemlji i inostranstvu. Visina sredstava koja stoje na raspolaganju nije dovoljna da se realiziraju zahtjevi.

4. Izdavačka djelatnost

Planirano je da se publikuju: jedna sveska RADOVA sa deset priloga, i dva zbornika radova sa simpozijuma održanih u 1977. godini.

5. Plan aktivnosti Odjeljenja

Osim navedenih planiranih aktivnosti, nastaviće se saradnja sa drugim odjeljenjima medicinskih nauka u Jugoslaviji i eventualne zajedničke akcije na određenim projektima.

ODJELJENJE PRIRODNIH I MATEMATIČKIH NAUKA

1. Naučnoistraživački rad

Radiće se na realizaciji istraživačkog programa predviđenog makroprojektom *Pravci razvoja poljoprivrede brdsko-planinskog područja BiH*. Redovno će se podnosti prijave na konkurse RZNR i iznalaziti druge mogućnosti za obezbjeđenje sredstava za finansiranje makroprojekta.

Organizovaće se sastanak odgovornih istraživača na temu makroprojekta, u svrhu razmjene iskustava, koordinacije rada i upoznavanja sa postignutim rezultatima dosadašnjih istraživanja.

Odbor za prirodne resurse:

Komisija za zemljište vršiće koordinaciju rada pedološkog kartiranja u Republici. Nastaviće rad na izradi informacionog sistema u oblasti proučavanja zemljišta.

Komisija za životinjski svijet i Komisija za biljni svijet radiće na izradi studije o životinjskim i biljnim resursima Bosne i Hercegovine. Rukovodiće pripremanje održavanje naučnog skupa „Problemi inventarizacije živog svijeta Bosne i Hercegovine“.

Odbor za zaštitu prirodne sredine usko će sarađivati

Sa Međuakademijskim odborom za zaštitu prirode kao i sa srodnim organizacijama. Organizovaće jedno savjetovanje iz područja šumarstva.

Komisija za životinjski svijet Odbora za zaštitu prirodne sredine organizovaće raspravu o problemu koordinacije naučnoistraživačkog rada u oblasti zaštite životinjskog svijeta Bosne i Hercegovine („okrugli sto“). Započće pripreme za sljedeća savjetovanja:

- a) o problemima endema i
- b) o fauni Bosne i Hercegovine.

2. Naučni skupovi

U okviru razmatranja stanja nauke u pojedinim oblastima organizovaće se savjetovanje u vezi s utvrđivanjem dugoročnijeg programa naučnih istraživanja i obrazovanja u fizici.

Organizovaće se takođe i savjetovanje u vezi s utvrđivanjem dugoročnijeg programa naučnih istraživanja u matematici.

Pripremiće se simpozijum jugoslavenskog značaja o temi: „Problemi reprodukcije domaćih životinja brdsko-planinskog područja“. Na simpozijumu će biti izneseni dosadani rezultati istraživanja reprodukcije domaćih životinja brdsko-planinskog područja. Svrha sastanka je upoznavanje sa problematikom reprodukcije i pronalaženje adekvatnih rješenja. Skup bi se održao u Akademiji, a odvijao bi se u vidu podnošenja referata i vođenja diskusije. Organizovanje simpozijuma iznosilo bi oko 10.000,00 dinara. Materijali bi bili štampani u Akademijinoj ediciji „Posebna izdanja“.

3. Učešće članova Odjeljenja na naučnim skupovima

Planirano je učešće akademika M. Varadina u radu IV internacionalnog simpozijuma o imunologiji razmnožavanja, koji se održava u Varni od 19-22. IX 1978. god. U saradnji bi podnio referat: „Serum antibody agens against spermatozoa in heifers immunized with bovine seminal plasma“.

Dop. član T. Vuković planira učešće na Svjetskom kongresu genetičara avgusta 1978. god. u Moskvi. U saradnji bi podnio referat: „Ključ za određivanje vodozemaca Bosne i Hercegovine“.

4. Izdavačka djelatnost

1 sveska RADOVA – serija matematika i fizika

5. Plan aktivnosti Odjeljenja

Izvršavaće tekuće zadatke, kao što su: primanje radova, upoznavanje sa zaključcima Predsjedništva i Izvršnog odbora Akademije, razmatranje potrebe nabavke knjiga i časopisa i drugo. Dalje, Odjeljenje će sarađivati sa Republičkom zajednicom za naučni rad na vrednovanju tema i projekata, kao i rezultata istraživanja onih projekata kojih je Akademija korisnik, te davati mišljenje o tome RZNR. Razvijaće saradnju sa srodnim odjeljenjima drugih akademija u zemlji. U tu svrhu biće inicijator sastanka sekretara i predstavnika odjeljenja prirodnih i matematičkih nauka akademija u zemlji, na kojem će se razmotriti mogućnosti i oblici saradnje. Založice se da se odrede osnovne smjernice i da se aktivira rad Međukademijskog odbora za unapređenje brdsko-planinskog područja i Međukademijskog odbora za proučavanje tla. Pratiće razvoj nauke i organizovati rasprave o naučnim dostignućima i problemima iz pojedinih naučnih oblasti.

Odjeljenje će redovno pratiti i analizirati izvršenje programa rada odbora i komisija iz posrdučja koja se odnose na prirodne i matematičke nauke, kao i rada međuodjeljen - skih i međukademijskih odbora.

ODJELJENJE TEHNIČKIH NAUKA

1. Naučnoistraživački rad

Iz okvira Srednjoročnog plana rada ANUBiH otpočeće u ovoj godini rad na studiji „Evolucionni sistemi i procesi i odlučivanja o njima“.

Komisija za vodoprivredu

Komisija za vodoprivredu, pored vlastitih zadataka, izvršavaće i zadatke Odbora za prirodne resurse Akademije i Odbora za zaštitu čovjekove okoline, zavisno od toga koliko se odnose na vodoprivrednu problematiku.

Komisija će se zalagati i potpomagati ostvarivanje zaključaka sa Savjetovanja o vodoprivrednim problemima BiH, koje je održano u Akademiji u aprilu 1977. godine. Podržavaće uspješno razvijanje i dovršenje istraživačkog projekta *Hidrologija i vodno bogatstvo krša* i doprinositi njegovoj naučnoj valorizaciji. Pošto je ovaj projekat od vanrednog značaja za racionalnije iskorištavanje voda na području krša u SRBiH, članovi Komisije će i dalje naučnim i stručnim priložima davati svoj doprinos ostvarenju ciljeva projekta.

Komisija će pripremiti jedno savejetovanje o određenim vodoprivrednim problemima, koje će se održati u prvom kvartalu 1979. godine.

Komisija za Istoriju umjetnosti BiH

Komisija je planirala da pristupi sljedećim aktivnostima:

- izradi bibliografije za pojedine periode i početku konsultovanja literature;
- putovanjima u cilju upoznavanja umjetničkih djela koja su predmet izučavanja i o kojima će biti riječi prilikom pisanja Istorije umjetnosti BiH;
- organizovanju nekoliko kraćih savjetovanja rukovodilaca potkomisija u cilju rješavanja organizacionih problema;
- organizovanju jednog savjetovanja svih autora i saradnika na izradi Istorije umjetnosti BiH o nekim konkretnim stručnim i naučnim pitanjima koja se pokazu nakon izrade bibliografije i prvih studija izvora literature i umjetničkih djela.

2. Naučni skupovi

Komisija za mineralne sirovine

Organizovaće dva savjetovanja:

- a) o geološkim kartama i
- b) o nemetalima i građevinskom kamenu.

Isto tako, održaće se u mjesecu maju simpozijum na temu: „Geologija i hemijska prerada uglja Stanari“.

Komisija za biljni svijet

Organizovaće savjetovanje o dendroflori BiH.

Komisija za životinjski svijet

Radiće na organizaciji savjetovanja o inventarizaciji životinjskog svijeta BiH, kao i na realizaciji jednog novog projekta iz ove oblasti.

U IV kvartalu 1978. godine održaće se simpozijum pod naslovom: „Hidrodinami - čka problematika zaštite otvorenih vodotoka i akumulacija“. Organizacioni odbor je već određen, a predsjednik Odbora je dopisni član M. Riđanović.

(Napomena: Ovaj simpozijum je trebalo da se održi u prvom kvartalu 1978. godine ali je zbog bolesti M. Riđanovića preinačen termin.) U toku 1978. počće priprema materijala sa simpozijuma za objavljivanje.

3. Izdavačka djelatnost

Odjeljenje će pripremiti izdavanje jedne sveske RADOVA, a planirano je i objavljivanje jedne monografije.

4. Plan aktivnosti Odjeljenja

- a) Odjeljenje će održati oko deset redovnih sjednica, na kojim će, pored tekućih,

biti govora i o sljedećim pitanjima:

- izboru novih redovnih i dopisnih članova ANUBiH;
 - analizi i praćenju rada komisija i odbora Odjeljenja, posebno sa gledišta realizacije Srednjoročnog plana ANUBiH;
 - razradi programa aktivnosti iz ovog plana koje su specificirane u ovom odjeljku;
 - izdavačkoj djelatnosti Odjeljenja;
 - analizi nekih problemskih kompleksa u tehničkim naukama;
 - analizi sadržaja rada Odjeljenja;
 - analizi i ocjeni naučnih projekata za koje se predlaže da Akademija bude njihov korisnik;
 - razmatranju izvještaja i pripremi plana za narednu godinu.
- b) Odjeljenje će u zajednici sa odgovarajućim naučnim organima u BiH pripremiti jedno savjetovanje posvećeno problemima naučnog rada i dostignutim rezultatima u nekim oblastima tehničkih nauka.
- c) Pripremiće i održati razgovor sa tehničkim odjeljenjima drugih akademija, sa ciljem razmjene mišljenja o radu i iskustvima odjeljenja.
- d) Odjeljenje će nastojati da realizuje datu inicijativu i pokrene rad komisije za kibernetiku i sistemne analize i komisije za prostorno planiranje, čije osnivanje je inicirano 1977. godine.

ODJELJENJE ZA KNJIŽEVNOST I UMJETNOST

1. Naučnoistraživački rad

Komisija za izradu Istorije književnosti Bosne i Hercegovine

Pošto će do kraja 1980. godine, kako se predviđa, biti završena druga faza pripremnih naučnoistraživačkih radova, poslije čega će se preći na izradu teksta Istorije književnosti BiH, potrebno je, dotle, da se u Komisiji zauzmu sigurni i čvrsti stavovi u vezi sa još nizom pitanja teoretskog i metodološkog karaktera. Komisija, stoga, predviđa da je nužno održati jedan naučni skup na kojem bi se raspravljalo o navedenim pitanjima. Osim pitanja metodološkog karaktera, važno je da se utvrde principi idejno-estetskog vrednovanja i razgraničavanja bosanskohercegovačke književnosti, kako u istorijskom tako i u geopolitičkom pogledu. Komisija će u toku 1978. godine vršiti pripreme za održavanje ovoga naučnog skupa, a održavanje samog skupa predviđa se, zavisno od toka priprema i ostalih mogućnosti, krajem ove ili početkom 1979. godine.

U pojedinim potkomisijama će se raditi prema već ranije utvrđenim planovima rada, s tim što će se u nekim od njih u ovu godinu prenijeti i planom predviđene, a neizvršene, obaveze iz prošle godine.

Potkomisija za srednjovjekovnu književnost

1. Završavanje Paleografskog albuma sa bibliografijom o bosanskoj srednjovjekovnoj književnosti.

2. Rad na kritičkom izdanju Hvalova rukopisa (završiti kolacioniranje i rad na izradi kritičkog aparata).

3. Izrada studije o administrativno-pravnim spisima kao izvorima za jedan funkcionalni stil bosanskohercegovačke srednjovjekovne književnosti.

Potkomisija za turski period

1. Franjevačka književnost na narodnom jeziku:

- dopunska istraživanja, prema potrebi, u bibliotekama i arhivima i snimanje potrebne građe iz pojedinih fondova,
- pregled rada bosanskih franjevaca u XVII stoljeću,
- rad na bibliografiji („Naša misao“, „Franjevački glasnik“ i dr.).

2. Franjevačka književnost na latinskom jeziku:

- proučavanje štampanih tekstova, objavljenih u periodu od XVI-XIX vijeka,
- izrada studije o književnosti ovoga razdoblja.

3. Alhamijado književnost:

Izrada studije o ovoj književnosti.

4. Bosanskohercegovačka književnost na orijentalnim jezicima:

- nastaviće se istraživanje fondova ove književnosti u bibliotekama i arhivima,
- radiće se na izradi hrestomatije književnih tekstova.

5. Jevrejska književnost

- sakupljanje građe i dopunjavanje bibliografije,
- rad na izučavanju periodike,
- izrada studije o narodnoj poeziji sefarda u BiH,
- izrada prve verzije teksta o sefardskoj periodici u BiH.

Potkomisija za austrougarski period

1. Izrada bibliografije književnih priloga u listu „Glas slobode“ i izrada bibliografije „Otadžbine“.

2. Bibliografija hrvatske proze.

3. Bibliografija i literatura o piscima koji dosad nisu posebno bibliografski obrađivani.

4. Prikupljanje i kritička obrada građe o književnom i kulturnom životu u BiH (početak rada).

5. Studije o neistraženim piscima (R. Tunguz-Perović, A. Kuzmanović).

Potkomisija za međuratni period

1. Rad na izradi bibliografija književnih priloga u listovima i časopisima ovog perioda.
2. Prikupljanje i kritička obrada dokumentarne građe o piscima i pojavama između dva rata.

Potkomisija za poslijeratni period

1. Rad na izradi bibliografija književnih priloga u listovima i časopisima.
2. Prikupljanje i kritička obrada materijala o manje značajnim piscima.
3. Izrada monografija o značajnijim poslijeratnim piscima.

Potkomisija za narodnu književnost

1. Završavanje još ranije započetih poslova na izradi bibliografija štampanih zbirki narodnih umotvorina sa područja BiH, kao i onih zbirki koje nemaju bosanskohercegovačku nominaciju, ali sadrže materijal sa ovog područja.
2. Početak rada na izradi kritičko-problemskog pregleda usmene književnosti u BiH za četiri osnovna područja: lirika, prelazne vrste (balade i romanse), epika, prozne vrste.

2. Naučni skupovi

U 1978. godini u okviru Odjeljenja predviđa se održavanje jednog skupa, koji će organizovati Komisija za izradu Istorije književnosti Bosne i Hercegovine, o temi: „Metod valorizacije književnih pojava i pisaca u estetskom i idejnom pogledu“.

3. Izdavačka djelatnost

Odjeljenje planira objavljivanje sljedećih djela:

- Zbornik referata sa simpozijuma o temi: „Književnost Bosne i Hercegovine u svjetlu dosadašnjih studija“,
- „Bibliografija radova o narodnoj književnosti“, knjiga V

4. Plan aktivnosti Odjeljenja

Poslovi kojima Odjeljenje ima namjeru da se bavi u toku 1978. godine:

- analiza Zbornika radova posvećenih temi: „Književnost Bosne i Hercegovine u svjetlu dosadašnjih studija“;
- zadaci Odjeljenja za književnost i umjetnost i njegova eventualna reorganizacija;
- evidencija realizovanja Srednjoročnog plana Odjeljenja;
- realizovanje plana saradnje sa Akademijom umjetnosti DDR u Berlinu;
- tok rada i problemi u vezi sa izradom Istorije književnosti Bosne i Hercegovine;
- razmatranje i određivanje kriterija za izbor novih članova Odjeljenja i kandidovanje za izbor tih članova;
- razmatranje koncepcije i fizionomije „Radova“ Odjeljenja.

2.FINANSIJSKI PLAN AKADEMIJE ZA 1978.GODINU

O p i s	Dinara
I Prihodi:	
Prenesena sredstva iz prethodne godine	375.682,76
Prihodi iz Budžeta SRBiH	9,100.000,—
Prihodi sopstvene djelatnosti	—
Prihodi od kamata	—
Ostali prihodi	—
Svega prihodi	9,475,682,76
II Rashodi:	
Kancelarijski i ostali pomoćni materijal	170.500,—
Materijal za prevozna sredstva	116.000,—
Sitni inventar i HTZ oprema	30.000,—
Troškovi štampanja publikacija izdavačke djelat.	1,000.000,—
Troškovi tekućeg održavanja sredstava za rad	40.000,—
PTT usluge	110.000,—
Putni troškovi i dnevnice za službena putovanja	320.000,—
Ostale proizvodne usluge drugih	40.000,—
Zakupnine za poslovne prostorije i garaže	120.000,—
Izdaci za reprezentaciju	55.000,—
Naknada dijela troškova prevoza radnika na posao i s posla	25.000,—
Troškovi samozaštite i općenarodne odbrane	20.000,—
Ostali materijalni rashodi	35.000,—
Troškovi platnog prometa	25.000,—
Premije osiguranja	45.000,—
Doprinos Savjetu akademija SFRJ	55.000,—
Ostale članarine	10.000,—
Doprinos za gradsko zemljište	26.000,—
Doprinos Fondu solidarnosti na izdatke za reprezen.	7.100,—
Autorski honorari	600.000,—
Akademijske nagrade	2,440.000,—
Naučna saradnja s akademijama	100.000,—
Sredstva za investicije	100.000,—
Knjige za Biblioteku	90.000,—
Troškovi naučnoistraživačkog rada:	
a) Centar za balkanološka ispitivanja	341.550,—
b) Komisija za lingvistička ispitivanja	157.550,—
c) Ostalo	—
Lični dohoci i sredstva za Radnu zajednicu:	
Građansko-pravni odnos	50.000,—
Sredstva za Radnu zajednicu	3,218.300,—
Tekuća rezerva	128.682,76
Svega rashodi	9,475,682,76

**V. PODACI O PREMINULIM ČLANOVIMA
AKADEMIJE**

AKADEMIK JAHIEL FINCI
(10.IV 1911 – 11.IV 1977)

Dana 11. aprila 1977. godine, sasvim nenadano, zauvijek je zaklopio oči akademik Jahiel Finci. Još toga jutro bio je na izvršavanju svojih zadataka u Akademiji nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine, a svega jedan dan ranije proslavio je s porodicom i prijateljima svoj šezdeset sedmi i posljednji rođendan.

Bio je redovni profesor Arhitektonsko-urbanističkog fakulteta u Sarajevu i uz to je obavljao niz značajnih funkcija naučnih, društveno-političkih i stručnih. Smrt ga je zatekla u trenutku kada je, između ostalog, bio član Savjeta Republike, predsjednik Skupštine Republičke zajednice kulture, član Predsjedništva RK SSRN BiH, član Komiteta za prostorno uređenje, zaštitu i unapređenje čovjekove sredine, član Savjeta Republičkog zavoda za međunarodnu naučno-tehničku i kulturno-prosvjetnu saradnju. Kao akademik, bio je član Predsjedništva ANUBiH, sekretar Odjeljenja tehničkih nauka ANUBiH, član Komisije za izradu Istorije umjetnosti BiH, urednik Edicije „Radovi“ Odjeljenja tehničkih nauka ANUBiH. Zatim je bio član izdavačkih savjeta časopisa „Pregled“ i „Odjek“ itd.itd.

Akademik prof. Jahiel Finci rođen je 10. aprila 1911. godine. Bio je dijete Sarajeva, u rodnom gradu sticao je svoja prva saznanja, rodnom gradu i našoj bosanskohercegovačkoj sredini, nakon što je 1936. god. diplomirao na Arhitektonskom fakultetu Visoke tehničke škole u Pragu, posvetio je sve svoje intelektualne snage i fizičke mogućnosti, ugrađujući se u širok spektar djelatnosti kao stručnjak, kao pedagog, kao društveni i javni radnik i, prije svega, – kao čovjek.

Od povratka sa studija do početka rata radio je kao arhitekt-projektant i već tada je bio društveno aktivan. Od 1941. god. do kraja rata on je u narodnooslobodilačkoj borbi, na funkcijama od borca do povjerenika za građevinarstvo ZAVNOBiH-a. Od 1945. on je prvi pomoćnik ministra građevina u republičkoj vladi, a do 1949. vanredni profesor i prvi prodekan tada osnovanog Tehničkog fakulteta, iz koga će kasnije izrasti četiri tehnička fakulteta Univerziteta u Sarajevu, uključujući Arhitektonsko-urbanistički na

kome je ostao do kraja života. Još od ratnih dana Jahiel Finci je organizator obnove i izgradnje zemlje, odnosno njene arhitektonsko-građevinske djelatnosti, osnivač „Tehničkih baza“ za obnovu naselja, osnivač mnogih građevinskih i projektantskih preduzeća, Zavoda za stambenu izgradnju BiH i – da posebno podvučemo – jedan od osnivača Tehničkog fakulteta i Univerziteta.

I pored značajne aktivnosti na organizacionom planu, prof. Finci je nalazio snage za neosporan doprinos na stručnom i naučnom planu arhitektonske djelatnosti. Šezdesetak studija, monografija i prikaza, od kojih dvadeset pet većih, posebno štampanih radova, preko dvadeset referata i saopštenja na kongresima i simpozijima, oko osamdeset idejnih i glavnih projekata arhitektonskih objekata i elaborata stručnog karaktera, dvadeset dvije nagrade i priznanja dobivena na javnim arhitektonskim konkursima, učešće na arhitektonskim izložbama i slično, osnovni su parametri njegove plodne djelatnosti.

Njegovi radovi „Stanovanje i stambena problematika Sarajeva“, „Problemi stanovanja Zenice i prigradskih naselja“, „Razvoj dispozicije i funkcije u stambenoj kulturi Sarajeva“, „Stanovanje u urbanističkom planu Banjaluke“, „Mostar i prigradska naselja“, „Današnje stanje i uslovi industrijalizacije građenja u Jugoslaviji posmatrani sa kompozicionog stanovišta“ i mnogi drugi, već samim naslovima govore o područjima stručnih i naučnih preokupacija pok. prof. Fincija, te njegovoj permanentnoj prisutnosti u razvoju naše uže domovine preko naučne misli usmjerene na materiju koja, svakako, ne prestaje biti aktuelna.

Za postignute rezultate dobio je brojna priznanja: 27-julsku nagradu 1963. god., Nagradu Društva arhitekata Sarajeva za najbolje pisano djelo u oblasti arhitekture, Nagradu ZAVNOBiH-a 1975. god., plakete grada Sarajeva, Kiseljaka, Univerziteta u Sarajevu, Arhitektonsko-urbanističkog fakulteta, te Povelju grada Banjaluke. Biran je za zaslužnog ili počasnog člana mnogih društava, za dopisnog člana ANUBiH 1967. god., za redovnog 1969. god., a za počasnog doktora Univerziteta u Sarajevu promovisan je 1975. god.

Bio je nosilac sedam ratnih i mirnodopskih odlikovanja, među kojima Ordena Republike sa srebrenim vijencem, Ordena rada sa crvenom zastavom i Ordena bratstva i jedinstva sa zlatnim vijencem.

Evocirajući uspomenu na njegov lik, sumirajući šta je sve uradio i iza sebe ostavio, moramo zaključiti da je njegova misao i njegovo djelo stvarnost koja ostaje, uprkos činjenici da ga fizički nema više među nama. Ta se misao posebno nastavlja u generacijama studenata Arhitektonsko-urbanističkog fakulteta, njegovih đaka i danas afirmisanih stručnjaka, a ta realnost navodi nas na riječi pjesnikove da „smrt nije kraj“.

ZNAČAJNIJI RADOVI

1. „O tehničkim problemima izgradnje stambenih zgrada“, Pregled, br.3/1954, Sarajevo 1954.
2. „Stanovanje i stambena problematika Sarajeva“, Gradsko vijeće Sarajeva, Sarajevo 1955.
3. „O nekim problemima izgradnje stambenih zgrada u Bosni i Hercegovini“, Zavod za stambenu izgradnju BiH, Sarajevo 1956.
4. „Stambena situacija Jugoslavije u odnosu na ostale zemlje Evrope“, Pregled, br. /1956, Sarajevo 1956.
5. „Problemi stanovanja Zenice i prigradskih naselja“, Urbanistički zavod SRBiH, Sarajevo 1962.

6. „Razvoj dispozicije i funkcije u stambenoj kulturi Sarajeva“, Zavod za stambenu izgradnju SRBiH, Sarajevo 1963.
7. „Mostar i prigradska naselja – stanovanje“, Urbanistički zavod Mostar – Sarajevo, 1966.
8. „Stanovanje u urbanističkom planu Banja Luke“, Urbanistički zavod Banja Luka – Sarajevo, 1967.
9. „Stanovništvo i stanovanje mediteranske Hercegovine“, Urbanistički zavod BiH (u sklopu materijala „Južni Jadran“)
10. „Specifičnost arhitektonskog izraza i prostornog plasmana turističko-ugostiteljskih objekata u regionima Bosne i Hercegovine – Odnos prema kulturnom nasljeđu“, Urbanistički zavod Bosne i Hercegovine, Sarajevo 1971.
11. „Problemi izbora vrste stambenih zgrada i broja spratova“, Urbanistički zavod BiH, Sarajevo 1971.
12. „Bespravna stambena izgradnja i njen odraz na funkcionalni i prostorni razvoj gradova u Bosni i Hercegovini“, Urbanistički zavod BiH, Sarajevo 1971.
13. „Gradovi i prostor u 2000-toj godini“, Urbanistički zavod BiH, Sarajevo 1971.
14. „Uvodno izlaganje na simpozijumu o bespravnoj stambenoj izgradnji“, ANUBiH, Posebna izdanja XX Odjeljenja tehničkih nauka, knjiga 4, Sarajevo 1972.

DRAGOMIR ĆOSIĆ
(13. X 1896 – 22. XII 1977)

Rođen je 13. oktobra 1896. god. u Velikoj Drenovi (Srbija). Sticao je dosta mješovito srednje obrazovanje: dijelom u Kruševcu, do pred kraj VI razreda gimnazije, dijelom u Skoplju u II i III razredu učiteljske škole, da bi ovaj dio školovanja maturskim ispitom završio za vrijeme I svjetskog rata u srpskoj školi u Nici, u Francuskoj, gdje je bio evakuisan iz armije iz Soluna kao rekonvalescent poslije povlačenja preko Albanije. Redovne agronomske studije završio je kao stipendista francuske države na Velikoj školi za agrikulturu u Grinjonu (1919). Jednogodišnju užu specijalizaciju obavio je poslije položenog diplomskog u Institutu za selekciju i sjemenarstvo u Brnu, u Čehoslovačkoj, školske 1921./22. godine. Godine 1924. prijavio je doktorsku tezu na Prirodno-matematičkom fakultetu (Sciences) u Nansiju, upisao potrebne semestre za pripremu teze i odbranio tezu 1927. godine.

Još kao student bio je politički aktivan i kao ljevičar bio delegat svoje studentske grupe u Udruženju jugoslovenskih studenata u Parizu. U zemlji se politički angažovao u zemljoradničkom pokretu. Zatvaran je u bivšoj Jugoslaviji zbog javnog propagiranja federalističkog uređenja države i suđen po Zakonu o zaštiti države 1932. god. Za vrijeme okupacije, već u jesen 1941. god., uskoro po odbijanju da potpiše antikomunistički manifest, uhapšen je i zadržan u logoru na Banjici kao talac za Srbiju.

Najveći dio svog aktivnog života u struci posvetio je pedagoško-nastavnim poslovima i u eksperimentalnoj službi kao organizator i rukovodilac. Radio je u Zavodu u Topčideru, u Zavodu za zrnaste kulture, vodio nastavu u poljoprivrednim školama, bio asistent na Poljoprivrednom fakultetu u Beogradu za proizvodnju bilja, i posljednjih godina profesor specijalnog ratarstva, u kojem je zvanju penzionisan.

Djelatnost u agronomske struci uglavnom je u užoj grupi specijalne proizvodnje bilja: selekcija i agrotehnika velikih njivskih kultura, – jednom riječi: *proizvodnja ljudske hrane*. Bavljenje u toku službe u ustanovama različitog karaktera i nivoa rada uslovalo je da i njegovi radovi budu raznovrsnog karaktera i nivoa: naučni, agrotehnički,

naučno-popularni, publicistički. Posvetio je dosta pažnje i truda i afirmaciji agronomske struke i profesije, kao i zemljoradničkom zadrugarstvu i zaštiti seljačkih interesa.

Akademik Ćosić objavio je oko 130-140 radova iz oblasti kojima se bavio. Navodimo samo neke od njih: 1re THESE. – *Recherches morphologiques, anatomiques et cytologiques sur les races du genre TRITICUM, cultivees en Macedonie, et leur classification*; 2e THESE. – *Propositions donnees par la Faculté*; *Poljoprivredna kriza u našoj zemlji 30-tih godina* (posebno izdanje, 1963); *Poljoprivredna geografija, poljoprivredna proizvodnja i ishrana ljudi* (kao V glava knjige „Poljoprivredna geografija svijeta“ od Pjera Žorža, Sarajevo 1956); *Problemi unapređenja poljoprivrede* (danas!) („Pregled“, br. 2, Sarajevo 1953); *Ratarstvo Bosne i Hercegovine* (u ediciji Enciklopedija Jugoslavije);

Naša stvarnost – agrarna struktura Jugoslavije i njene posledice (Politika, 3. III 1938); *Prilog poznavanju kulture suncokreta za ulje* (višegodišnji agrobot. i agroteh. ogled, – Radovi Naučnog društva BiH, 1953).

Član je Naučnog društva BiH od 1952, a član Akademije nauka i umjetnosti BiH od 1966.

Smrću akademika Ćosića, Akademija nauka i umjetnosti BiH izgubila je svog zaslužnog člana, koji je od prvih dana osnivanja Naučnog društva bio među onim članovima koji su stvarali temelje Akademije.

Obavljajući s entuzijazmom funkciju sekretara Odjeljenja privredno-tehničkih nauka i druge odgovorne dužnosti u Akademiji, akademik Ćosić je ostavio vidan trag u životu Akademije, koja će ga se uvijek sjećati sa zahvalnošću i poštovanjem.

Štampa: Studentski servis Univerziteta u Sarajevu

Za štampariju: Slobodan Vujović, graf. inž.

Tiraž: 500 primjeraka